

Κάθε γνήσιο αντίτυπο
έχει την ιδιόχειρη υπογραφή μου.

Σπυριδώνης Δ. Περίστερης

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Δ. ΠΕΡΙΣΤΕΡΗ
Συντάκτη Μουσικολόγου του Κ.Ε. Λαογραφίας
Καθηγητού Βυζ. Μουσικής Ύδαίου Ἀθηνῶν

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΜΩΡΗΔ

ΣΕ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΠΑΡΑΧΗΜΑΝΤΙΚΗ

Ἐκδόσεις «ΤΕΡΤΙΟΣ»
ΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ
ΣΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ ΔΗΜ. ΠΕΡΙΣΤΕΡΗ
ΚΑΙ
ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΑΖΟΥ

Σειρά: Έλληνικό Δημοτικό Τραγούδι
Διευθυντής Σειράς: Παναγιώτης Άθ. Σκούφης
Τίτλος βιβλίου: «Τραγούδια Ήπειρου καί Μωρηά»
Συγγραφέας: Σπυρίδων Δ. Περιστέρης
Πλατεία Κανάρη 10, 11361 Άθήνα
© «ΤΕΡΤΙΟΣ» Σ. Περιστέρης
ISBN: 960-7297-71-7
Έπιμελητής έκδόσεως: Γιάννης Κ. Παπαχρόνης
Έκδοση 1η: Άθήνα 1949
Έκδοση 2η: «ΤΕΡΤΙΟΣ» Κατερίνη, Μάρτιος 1994
Έκδόσεις «ΤΕΡΤΙΟΣ» Κων/νος Δ. Παπαγιαννούλης
Κολινδρού 8, 60100 Κατερίνη. Τηλ. 0351-22.098 & FAX
Παραγγελίες Άθηνων: Τ.Θ. 140.14, 115.01 Άμπελόκηποι
Τηλ. 01-77.10.609 (κα Βουρβαχάκη)

Φωτοστοιχειοθεσία — Εκτύπωση Οφσσετ «ΝΕΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΙΚΗ»
Άχελων 6 — Τηλ. 542.940 - 522.503 — ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Π. Γιαννούλης - Κ. Τσολερίδης

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Για τὰ δημοτικά μας τραγούδια, τόσο ὡς ποίηση, ὅσο κι ὡς μουσική, ἔχουν γραφτῇ κ' ἔχουν εἰπωθῇ ὡς σήμερα πολλά. Ὅσοι ἀσχολήθηκαν καὶ νοιάζονται γι' αὐτά, εἴτε Ἕλληνες εἶναι εἴτε ξένοι, εἰδικοί ἐπιστήμονες, μουσικολόγοι, φιλόλογοι, λαογράφοι, οἱ ὅποιοι ἐρευνοῦν καὶ τὰ μελετοῦν, δὲν βρίσκουν λόγια κατάλληλα νὰ ἐκφράσουν τὸ θαυμασμό τους γιὰ τὴν μεγαλειώδη αὐτὴ πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ δημιουργία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ὅλοι διαπιστώνουν τὴ μεγάλη τους ἀξία κ' ἐξαίρουν τὴ σπουδαία σημασία τους, ἐθνικὴ, ἱστορικὴ, ψυχολογικὴ, παιδευτικὴ, αἰσθητικὴ. Καὶ δὲν παραλείπουν νὰ τονίσουν, ὅτι εἶναι χρέος ἐθνικὸ κ' ἐπείγουσα ἀνάγκη νὰ περισωθῇ ἀπὸ τὸν ἀφανισμό τῆς λήθης καὶ ἀπὸ τὴν ἀδιαφορία καὶ τὴν ἄγνοια τῶν ἀνθρώπων, ἡ ἀθάνατη αὐτὴ πνευματικὴ μας κληρονομιά καὶ νὰ περισυναχθῇ ὁ πολύτιμος αὐτὸς θησαυρὸς τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, ἡ μουσικὴ του γλώσσα.

Ὡστόσο πρέπει, μὲ μεγάλη ντροπὴ, νὰ ὁμολογήσωμε, ὅτι δυστυχῶς καμμιὰ ὡς τώρα σημαντικὴ, πλατειὰ καὶ σοβαρὴ προσπάθεια δὲν ἔγινε γιὰ τὸ σκοπὸν αὐτόν. Οὔτε τὸ ἐπίσημο κράτος ἔδειξε ποτὲ θετικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν, οὔτε κάποιος ἀπὸ τοὺς πολυποίkilους πνευματικούς καὶ καλλιτεχνικούς ὁργανισμοὺς ἔδω στὸν τόπο μας ἐργάστηκε συστηματικὰ γιὰ τὴν περισυλλογὴ καὶ καταγραφὴ τοῦ λαογραφικοῦ μας αὐτοῦ μουσικοῦ ὕλικου, ὅπως κάνουν σ' ὅλα τὰ πολιτισμένα κράτη τοῦ κόσμου (1).

Ὅ,τι ἀξιόλογο στὸ κεφάλαιο τοῦτο ἔχει γίνει ὡς τώρα, ὀφείλεται ἀποκλειστικὰ στὴν ἐπαινετὴ πρωτοβουλία ἰδιωτῶν. Μερικοὶ ἄνθρωποι, μὲ φωτισμένο νοῦ κ' εὐαίσθητη καρδιά, κινημένοι ἀπὸ ἀκριβῆ ἀντίληψη κ' εἰλικρινὴ ἐνθουσιασμό γιὰ τὸ δημοτικὸ μας τραγούδι καὶ τίς γύρω σ' αὐτὸ ἐκδηλώσεις τῆς Ἑλληνικῆς Ψυχῆς, μὲ κόπους καὶ δαπάνες, χωρὶς ποτὲ νὰ γνωρίσουν τὴν παραμικρὴ βοήθεια ἢ ἐπίσημην ἐνίσχυση, ἐργάστηκαν εὐσυνείδητα καὶ φιλότιμα, συχνὰ μάλιστα καὶ μὲ αὐταπάρνηση, γιὰ νὰ περισώσουν ὅ,τι περισσότερον μπορούσαν ἀπὸ τὸ λαϊκὸ μουσικὸ μας θησαυρὸ, ἀνάλογα βέβαια μὲ τὴν εἰδικὴ μόρφωσίν του καθέναν. Κ' ἔτσι κατωρθώθηκε γὰ συγκεντρωθῇ ἓνα σημαντικὸ ἑλληνικὸ μουσικὸ ὕλικό, ποὺ ἓνα μέρος του εἶναι δημοσιευμένο, μὰ τὸ περισσότερον ἴσως μένει στὰ χέρια τους ἀνέκδοτο, καρτερώντας μάταια ἀκόμη τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ κράτους ἢ τὴ γενναϊόφρονη προσφορὰ ἐνὸς μαικήνα, γιὰ νὰ ῥθῃ στὸ φῶς τῆς δημοσιότητος...

Εἶναι ὥστόσο γνωστό, πὼς κάθε τέτοια ἀτομικὴ πρωτοβουλία καὶ προσπάθεια

1) Τιμητικὴ ἐξαίρεση μπορεῖ νὰ γίνῃ γιὰ τὸ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν, ποὺ στὰ 1910, μὲ διευθυντὴ τότε τὸν ἀείμνηστο Γ. Νάξο, ἔκανε τὴν πρώτη τέτοια προσπάθεια, γιὰ τὴ συγκέντρωση τραγουδιῶν ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο καὶ τὴν Κρήτη. Κ' ἐπίσης γιὰ τὸ Σύλλογο δημοτικῶν τραγουδιῶν τῆς Ἑλλάδος, ποὺ ἀσχολεῖται σχετικὰ ἀπὸ τὸ 1930, μὲ τὴν ἐπιστημονικὴ καθοδήγησιν μιᾶς φωτισμένης γυναίκας, τῆς κ. Μέλπως Μερλιέ.

για τὸ σκοπὸ τοῦτο συναντᾷ μοιραία τεράστιες δυσκολίες· γιατί τὸ ἔργο τῆς μουσικῆς καταγραφῆς τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν, γενικά, καὶ πολὺ δύσκολο, κ' ἐπίπονο εἶναι. Ἀπαιτεῖ ἄλλωστε προδιάθεση, εἰδικὴ μόρφωση κ' ἐξάσκηση, μὲ προϋπόθεση πάντα τὴν ἀπόλυτη εὐσυνειδησία, διότι ἡ ἀποτυχία ἢ ἐπιτυχία πλεόν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν τῆς καταγραφῆς, ἀπὸ τὸ στόμα δηλαδὴ ἀπευθείας τῶν τραγουδιστῶν, χωρὶς τὴ χρῆση φωνοληπτικοῦ ὀργάνου, ποὺ μᾶς ἀποκλείει ἔτσι κάθε δυνατότητα γιὰ ἐπιστημονικὸ ἔλεγχο, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ μουσικολογικὸν καὶ μόνον ἀπ' αὐτόν. Ἐπίσης ἀπαιτεῖ ἀπόλυτη προσοχὴ καὶ ἀντίληψη στὴ διακρίβωση, ὥστε νὰ μὴ παρουσιάζονται κενά, ἑλλείψεις καὶ παραποιήσεις, ποὺ εὐλόγα καὶ μοιραία γεννοῦν συχνὰ ἀμφιβολίες ριζικὲς γιὰ τὴν ἀξιοπιστία τῶν μελωδιῶν, γιὰ τὴν ἀγνότητα καὶ τὸν αὐθορητισμὸ στὴν ἀπόδοση, καὶ τὴν ἀπογὴ ἀκριβείας στὴν καταγραφὴ ἀπὸ τὶς πρῶτες πηγές του.

Ἀπὸ τὴν ἀποψη λοιπὸν τῆς μουσικῆς μας λαογραφίας, καὶ διαπιστώνοντας πῶς ἔχουν σήμερα τὰ πράγματα, αἰσθάνομαι τὸ χρέος, ἀπὸ τὰ βάρη τῆς ψυχῆς μου, ν' ἀπευθυνθῶ, μὲ πόνο καὶ στοργή, γιὰ τὸ ἔργο τοῦτο, πρὸς ὅλους τοὺς ἀρμόδιους καὶ ὑπεύθυνους σχετικὰ, στὶς κρατικὲς ὑπηρεσίες καὶ τοὺς πνευματικὸς καὶ μουσικοὺς ὁργανισμοὺς τοῦ τόπου μας. Καὶ νὰ ὑπογραμμίσω τὸ χρέος, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὴν ἀληθινὰ ἐθνικὴ κ' ἐπείγουσα αὐτὴ ὑπόθεση:

Τὰ δημοτικὰ μας τραγούδια, ὅπου μέσα τους ζῇ, πάλεται καὶ δρᾷ ἡ ἀθάνατη Ἑλληνικὴ Ψυχὴ, μὲ τὶς χαρὲς καὶ τοὺς πόνους τῆς, μὲ τὶς λαχτάρους καὶ τοὺς καημούς τῆς, μὲ τὰ γέλια καὶ τὰ δάκρυά τῆς· τὰ δημοτικὰ μας τραγούδια, ὅπου καθρεφτίζεται αὐτοῦσια καὶ ὁλοκράτεια ἡ γνήσια Ἑλληνικὴ Ζωὴ σ' ὅλες τὶς μορφές καὶ τὶς ἐκδηλώσεις τῆς, ἀπὸ τὸ φαιδρὸ λίκνο ὡς στὸ πένθιμο μνήμα, περνώντας ὅλη τὴν κλίμακα τῶν περιπετειῶν, τῆς πάλης, τῶν νικῶν καὶ ἀτυχημάτων τῆς μοίρας· τὰ δημοτικὰ μας τραγούδια, ποὺ, μὲ τὸν πολυδύναμο χαρακτήρα καὶ τὸ σπέρμα τῆς ἀθανασίας ποὺ περικλείουν, μποροῦν ἀξία καὶ ἀριστεὰ νὰ ἐμπνεύσουν ὑψηλὲς ἀντιλήψεις, ὥραϊα αἰσθήματα—νὰ παιδεύσουν καλλιτέχνες καὶ νὰ μορφώσουν ἔργα λαμπρὰ καὶ ἀνώτερα· τὰ δημοτικὰ μας τραγούδια, ποὺ μποροῦν ἔτσι ν' ἀποτελέσουν τὴν πηγὴν, τὴν ἀστείρευτὴ καὶ ἀγνὴ καὶ διάφανη πηγὴν, γιὰ νὰ ποτιστῇ καὶ νὰ φουντώσῃ τὸ γερὸ δέντρο ἐνὸς καινούργιου Ἑλληνικοῦ καὶ γνήσιου πνευματικοῦ-ἠθικοῦ Πολιτισμοῦ· τὰ δημοτικὰ μας τραγούδια, ποὺ—καὶ ἀπὸ στενότερη ἀποψη—ἡ μελέτη τους κ' ἡ ἔρευνά τους μπορεῖ νὰ μᾶς διαφωτίσῃ ὀριστικὰ σὲ τόσα ἐπίμαχα καὶ σημαντικὰ προβλήματα τῆς μουσικῆς ἐπιστήμης καὶ φιλολογίας· τὰ δημοτικὰ μας τραγούδια, λέω, ἐξ α ν ῖ ζ ο ν τ α ι γοργά, σ β ἡ ν ο ν τ α ι σ τὰ χ ε ῖ λ η τ ῶ ν παλαιότερων, χ ἄ ν ο ν τ α ι ἀπὸ τὴ θύμησίν τους ὁλοένα, ὁλοτέλεια σχεδόν, τώρα ἰδίως ποὺ ὁ λεγόμενος «εὐρωπαϊκὸς» πολιτισμὸς, μὲ τὶς φτηνές του ἱκανοποιήσεις καὶ μὲ τὰ τεχνικὰ μέσα ποὺ εὐκόλα δίνει ὡς καὶ στὴν πιὸ ἀπόμακρη γωνιά τοῦ τόπου μας, συμπληρῶνει τὸ νόθευμα τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς ζωῆς καὶ κάνει τοὺς νέους ἀνθρώπους τῆς ν' ἀπαρνοῦνται τὸ ἀληθινόν, τὸ πατρογονικὸ τους ἦθος...

Καὶ δὲν μπορεῖ, φοβοῦμαι, νὰ γίνῃ μεγαλύτερη ἐθνικὴ ζημιὰ, ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ, ἀπὸ αὐτὴν: Ἀλλοίμονό μας, ἂν δίχως ἀντίδραση ὑποκύψουμε σ' αὐτὴ τὴν ἀλόγιστὴ καὶ κατακτητικὴ διέσδυση τοῦ συγχρονιστικοῦ τάχα πνεύματος· ἀλλοίμονό μας, ἂν ἀπαρνηθῶμε τὴν ἱστορίαν μας, τὶς παραδόσεις μας, τὴν ἀλήθειαν τῆς ζωῆς μας—τί λέω; τὴν ἴδιαν μας τὴν ψυχὴν, ποὺ αὐτὴ ἐπλασε ὅ,τι στὸν κόσμον ὥραϊο, τίμιο, ἄξιο, εὐγενικόν, ἠθικόν, ὑψηλόν, θαυμαστό, ἀθάνατο, ποὺ ἡ ἱστορία ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες τὸ χαρακτηρίζει μὲ μιὰ καὶ μόνον λαμπρὴ λέξη: Ἑ λ λ η ν ι κ ὅ!

Καὶ εἶναι ἄδικο κρίμα νὰ συμβῇ αὐτό! Κρίμα, ποὺ θὰ βαρύνῃ αἰῶνια τὶς

ψυχές καὶ τὴ θύμησιν ὧσων ἔγκαιρα δὲν κατανόησαν τὸ χρέος τους, σὰν ἄνθρωποι κ' Ἕλληνες καὶ πνευματικοὶ δημιουργοί, γιὰ νὰ φροντίσουν καὶ νὰ προλάβουν ἕνα τέτοιο τραγικὸ ἐνδεχόμενον· καὶ ἀκόμη ὧσων ἡ ὀλιγορτία κ' ἡ ἀδιαφορία συνεχίζεται, μὲ τρομακτικὴν εὐθύνη καὶ δίχως δικαιολογία ἀπέναντι τοῦ Ἕθνους καὶ τῆς ἱστορίας.

Μὲ τὴν ἔκδοσιν αὐτὴ τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν ποὺ ἐπεχείρησα, δὲν ἀποβλέπω, οὔτε καὶ φιλοδοξῶ, νὰ λύσω τὰ τόσα ζητήματα τῆς μουσικῆς μας λαογραφίας.

Ταπεινὸς ἀλλὰ πιστὸς ἐργάτης τῆς Μουσικῆς, ἐκπληρώνω τὸ χρέος μου κατὰ κύριο λόγο, μὲ τὴν ἐλπίδα, πὺς τὸ προσφερόμενον σήμερα ὕλικόν συμβάλλει στὸν πλουτισμὸ καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μουσικῆς λαογραφίας τοῦ τόπου μας, τόσο δυστυχῶς καθυστερημένης καὶ παραμελημένης ἀπὸ τὴν κοινὴν κ' ἐπίσημην ἀδιαφορίαν. Ἡ προσφορά μου εἶναι, ἴσως, μικρὴ. Μὰ πιστεύω πὺς ἔχει τὴ σημασίαν καὶ τὴ θέσιν τῆς—ἕνα λιθαρίκι αὐτὴ γιὰ νὰ χτιστῇ τὸ ὀνειρεμένο οἰκοδόμημα τῆς μουσικῆς μας λαογραφίας.

Θὰ μπορούσε ἡ προσφορά μου αὐτὴ νὰ ἦταν ὀγκωδέστερη καὶ πιὸ πλατεία· τὸ μουσικὸ ὕλικόν δὲν μοῦ λείπει. Μὰ οἱ οἰκονομικοὶ λόγοι, ποὺ αἰῶνια συντροφεύουν στὴν Ἑλλάδα τὴν κάθε πνευματικὴν καὶ ἀνιδιοτελεῖ προσπάθειαν, μὲ ἀνάγκασαν νὰ περιορισθῶ στὴν ἔκδοσιν ἐνὸς μονάχα μέρους ἀπὸ τ' ἄγνωστα δημοτικὰ μας τραγούδια, ὅσα ἔχω ἀφθονα συνάξει καὶ καταγράψῃ τὴ μουσικὴν τους. Λυποῦμαι εἰλικρινά, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ δώσω ὁλοκληρωμένην στὴ δημοσιότητα τὴν σειράν αὐτὴν μὲ ἑκατοντάδες τραγούδια τῆς Ἡπείρου καὶ τραγούδια τοῦ Μωρηῶ. Πρέπει ὥστόσο νὰ σημειώσω, ὅτι καὶ σ' αὐτὰ ποὺ δίνω σήμερα, ἀκριβῶς γιὰ νὰ ἐμφανίσω τὴ μεγαλύτερη δυνατὴ ποικιλίαν, τόσο ἀπὸ μελωδίας καὶ κλίμακες, ὅσο ἀπὸ ρυθμούς καὶ κείμενα, ξέφυγα ἀπὸ τ' αὐστηρὰ πλαίσια ποὺ δρίζει ἡ μουσικὴ λαογραφικὴ ἔρευνα.

Ἐπιχειρῶ ἐπίσης τὴν ἔκδοσιν αὐτὴν, ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ δώσω στοὺς Ἕλληνες μουσουργοὺς ἕνα ἀγνόν καὶ σημαντικόν ὕλικόν, τόσο χρήσιμον στὴν πλαστούργησιν τοῦ καλλιτεχνικοῦ τους ἔργου. Ἐκφράζω τὴν εὐχὴν, νὰ μὴ περιοριστοῦν μόνον μελετώντας τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν τῶν λαϊκῶν μας μοτιβῶν, τῶν τόσο ἰδιότυπα καὶ χαρακτηριστικὰ ἑλληνικῶν· μὰ καὶ νὰ θελήσουν, νὰ προσέξουν σοβαρὰ, νὰ σπουδάσουν, νὰ ἐμπνευστοῦν, νὰ λαχταρήσουν καὶ νὰ νιώσουν τὸ ἦ θ ο ς τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς. Καὶ τοὺς ὑπόσχομαι, ὅτι ἔτσι πλησιάζοντες καὶ κατακτώντας τὴν ἀλήθειαν τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς, θὰ βροῦν μέσα τους ἀπόκρισιν, καὶ λύσιν, κ' ἐμπνευσιν σ' ὅ,τι ὥραϊο, καινούργιο, ζωντανόν, ἀληθινόν, ἑλληνικόν ἀποβλέπουν νὰ ἐκφράσουν κ' οἱ ἴδιοι μὲ τὴν προσωπικὴν τους καλλιτεχνικὴν διάθεσιν καὶ δημιουργικὴν τους ἐργασίαν. Θὰ βροῦν γνήσια τὴν ἀθάνατην Ἑλληνικὴν Ψυχὴν καὶ ἀκέρειον τὸ φωτεινόν καὶ αἰῶνον Ἑλληνικόν Πνεῦμα.

Προσφέρω ἀκόμη στὸ φιλόμουσον ἑλληνικόν κοινόν, καὶ ξεχωριστὰ σὲ κείνους ποὺ δὲν ντρέπονται νὰ τραγουδοῦν ἀκόμη καὶ νὰ συγκινοῦνται μὲ τοὺς ἀθάνατους δημοτικούς μας σκοπούς, ἕνα δρόμον μπουκέτο ἀπὸ ἀμάραντα καὶ ἀγνὰ λουλούδια τοῦ βουνοῦ καὶ τοῦ χωριοῦ τῆς πατρίδας μας, ποὺ τὸ ἀντίκρουμά τους, τὸ μουσικοβόλημά τους, ἡ ἐπαφὴ τους θὰ γεμίσῃ τὴν ψυχὴν τους χαρὰν, ἐνθουσιασμόν, περηφάνειαν καὶ συγκίνησην.

Τέλος, μὲ τὴν πρώτην μου αὐτὴν ἔκδοσιν δημοτικῶν τραγουδιῶν, πραγματῶν τὸν ἀνέκαθεν βαθὺν πόθον τοῦ πολυεβαστοῦ Πατέρα μου, γιαιτροῦ καὶ καλλιτέχνη, ποὺ, παράλληλα στὴν ἀξίαν ἀσκησην τῆς ἀνθρωπιστικῆς του ἐπιστήμης, ἀφιέρωσε ὅλο του τὸ βίον στὴ διακονίαν τῆς μουσικῆς, τῆς βυζαντινῆς εἰδικώτερα καὶ τῆς δημοτικῆς μας, καὶ ποὺ ὡς στὰ λευκὰ καὶ τιμημένα γερατειὰ του καὶ τώρα ἀκόμη νοιάζεται κ' ἐργάζεται ἀκαταπόνητα γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν διάδοσιν τῆς ὥραϊας του τέχνης.

“Ας κατανοηθῇ γιατί σεμνύνομαι γιὰ πατραγαθία καὶ ἃς μοῦ συγχωρεθῇ νὰ μιλήσω παρακάτω σὲ γενικὲς γραμμὲς γιὰ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν καὶ τὸ ἔργο του—δὲν πλέκω ἄλλωστε ἐγκώμια: διαπιστώσεις ἀναφέρω, ποὺ ἔχουν ἐπισύρει γιὰ τὸν Δ η μ ῆ - τ ρ ι ο Π ε ρ ι σ τ ῆ ρ η τὴν ἀναγνώριση ἐκ μέρους τῶν εἰδικῶν καὶ τὴ βαθύτερη ἐκτίμηση στὴν προσωπικότητα καὶ τὴν προσφορὰ του.

Τὰ 66 δημοτικά, τραγούδια, ποὺ ἐμφανίζω καταγραμμένα στὸ βιβλίο μου ἐδῶ, εἶναι παρμένα ἀπὸ τὴν ἀνέκδοτη μουσικὴ συλλογὴ τοῦ Πατέρα μου καὶ δική μου. Ἡ συλλογὴ αὕτη συγκεντρώνει ὡς σήμερα περισσότερα ἀπὸ 600 δημοτικά τραγούδια τῆς Ἡπείρου, τῆς Ρούμελης καὶ τοῦ Μωρηᾶ, γραμμένα στὴ βυζαντινὴ καὶ εὐρωπαϊκὴ παρασημαντικὴ κατὰ διάφορες περιόδους κάθε τόσο στὰ μέρη αὐτὰ τοῦ τόπου μας.

Ἡ πρώτη σοβαρὴ προσπάθεια τοῦ Πατέρα μου χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 1880, μὲ τὴν καταγραφὴ τραγουδιῶν τῆς Ἡπείρου, ποὺ γέννημα καὶ θρέμμα της εἶναι (1). Σπουδαστὴς τότε τῆς ἱατρικῆς στὸ πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν καὶ λάτρης τῆς μουσικῆς τέχνης, ξεχωριστὰ μάλιστα τῆς ἑλληνικῆς δημοτικῆς καὶ βυζαντινῆς, πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ περισυνάξῃ τὰ δημοτικά μας τραγούδια, γιὰτὶ ἀπὸ τότε διασθανόταν τὴ σημασίαν τους, ἐκτιμοῦσε τὴν ἀξίαν τους, διέβλεπε τὸν ἀφανισμό τους μὲ τὸ πέρασμα τοῦ καιροῦ καὶ θεωροῦσε ἀναγκαίαν τὴν ἐπιβίωσίν τους μὲ τὸ σκοπὸ νὰ χρησιμεύσουν στὴ δημιουργίαν τῆς γνήσιας ἑλληνικῆς μουσικῆς τέχνης. Ἐκανε λοιπὸν κάτι ἀνάλογο μὲ τὸ ἔργο τοῦ πατέρα τῆς ἑλληνικῆς λαογραφίας Νικ. Γ. Πολίτη, ποὺ μάλιστα ἦταν φίλος καὶ συνεράτης τοῦ χρήσιμος στὴν κοινὴ τους αὐτὴν ὑπόθεση.

Τὰ κύρια ἐφόδιά του γιὰ τὸ τόσο δύσκολο αὐτὸ ἔργο, ἦταν: πρῶτο, πὼς γεννήθηκε καὶ ἀναθράφτηκε στὴν Ἡπειρο, κιβωτὸ τοῦ δημοτικοῦ μας τραγουδιοῦ, καὶ ἔζησε ἀπὸ τὴν κούνια του τοὺς σκοποὺς αὐτοὺς· ἔπειτα, τὸ μουσικὸ του ταλέντο, ποὺ ἀπὸ τὴν παιδικὴ του ἡλικία ἐκδηλώθηκε στὴν εὐστροφία καὶ ὠραία φωνή του· ἡ ἐξαίρετη καὶ ἀλματική ἐπίδοσή του στὴ μουσικὴ καὶ ξεχωριστὰ στὴ βυζαντινὴ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ, στὴν ὁποίαν ἔκτοτε ἀσχολήθηκε ὅλη του τὴ ζωὴ· οἱ γνώσεις ποὺ εἶχε ἀποκτήσει στὸ βιολί του καὶ στὴν πανδουρίδα του (εἶδος μπουζούκι), ποὺ εἰδικὰ τὴν ἔχει ἐκινήσει καὶ ποὺ τὴ μεταχειρίστηκε στὶς κατοπινὰς μουσικὰς του μελέτες καὶ ἔρευνες. Προπάντων ὅμως τὸν συνάρπασε καὶ τὸν ὥθησε ἡ γνώση καὶ ἡ λατρεία ποὺ εἶχε γιὰ τὰ δημοτικά μας τραγούδια, ἡ πίστη στὸ σκοπὸ, καὶ ἡ ἀντίληψίς του πὼς ἦταν ἐθνικὸ χρέος ἡ περισυλλογὴ καὶ διαφύλαξίς τους. Μὲ τίς ἀπόψεις μάλιστα αὐτὲς δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ διαφωτίζῃ καὶ νὰ παρακινῇ τοὺς ἐνδεδειγμένους, τοὺς ἀρμόδιους καὶ τοὺς ὑπεύθυνους, ἰδιῶτες καὶ κρατικούς λειτουργούς, νὰ ἐνδιαφερθοῦν, νὰ ἐνισχύσουν, νὰ μιμηθοῦν καὶ νὰ προπαγανδίσουν τὴν ἀφιλόκερδη προσπάθειά του, ἀπὸ τίς πρῶτες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, στὴν καταγραφὴ τῶν μελωδιῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ψυχῆς.

Περιοδεύοντας μὲ κόπους καὶ μ' ἔξοδά του ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ καὶ μάλιστα στὰ πικὰ μακρινά, ἀνεβαίνοντας συχνὰ ὡς στὰ καταράχια γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἔτσι τὸ ἀγνὸ καὶ ἀμόλυντο ἀπὸ τὸν κοσμοπολιτισμὸ ὕλικό, εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ζήσει ἄμεσα ὅλες τίς ἐκδηλώσεις, κοινωνικὰς, πνευματικὰς καὶ καλλιτεχνικὰς, τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ: γάμους καὶ γιορτές, γεννήσεις καὶ πένθη, χοροὺς καὶ ἱεροτελεστίες καὶ ἄ. τέτοια, ὅπου, μὲ συγκίνησιν καὶ ἐπίγνωση καὶ ὑπομονὴν μὰ καὶ ἐπιμονήν, κατάγραφε, ἀπὸ τὸ

1. Γεννήθηκε στὸ Παλαιορόφορο τοῦ νομοῦ Πρέβεζας στὰ 1855. Ὁ πατέρας του, ἱερέας τοῦ χωριοῦ, ἦταν ἀριστος ἱεροψάλτης καὶ δάσκαλος τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς. Ὁ Δ. Περιστέρης ἔκανε τίς ἐγκύκλιες σπουδὰς του στὰ Γιάννινα, στὴν Πρέβεζα καὶ τὴν Ἀργα. Ἦταν καὶ μαθητὴς τοῦ ὀνομαστοῦ τότε μουσικοδιδάσκαλου ἱεροδιακόνου Ἀνθιμου στὸ Μεσολόγγι.

στόμα τοῦ καλοῦ τραγουδιστῆ ἢ τῆς πικρῆς μοιρολογήτρας, κάθε εἶδους σκοποὺς στὴ βυζαντινὴ παρασημαντικὴ, ποὺ τὴν θεωρεῖ ὡς τὴ μοναδικὴ φυσικὴ καὶ ἱκανὴ μουσικὴ γλῶσσα γιὰ ν' ἀποδώσῃ ὅλες τίς λεπτεπίλεπτες μουσικὰς ἰδιότητες τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν. Ἡ λαογραφικὴ του εὐσυνειδησία καὶ ἡ ἱερὴ εὐλάβειά του βοηθιόταν ἀπὸ τὴν καταπληχτικὴ ἀληθινὰ εὐκολία ποὺ τὸν διακρίνει στὸν τρόπο τῆς καταγραφῆς, ἔτσι ποὺ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας του ἦταν πάντα ἐγγυημένο γιὰ τὴν ἀγνότητα καὶ τὴν ἀξιοπιστίαν καὶ τοῦ κειμένου καὶ τῆς μουσικῆς.

Στὰ 1885, τελειόφοιτος πιά τῆς ἱατρικῆς, ὁ Δημ. Περιστέρης εἶχε ἔτοιμη γιὰ ἔκδοσιν τὴν πρώτη του συλλογὴ μὲ τὸν τίτλο «Φόρμιγξ». Μ' ὅλα ὅμως τὰ τόσα εὐφημα λόγια καὶ τίς ἠθικὰς προτροπὰς ποὺ εἶχε γιὰ τὴν ἐργασία του αὐτῇ, ἡ ἔκδοσίς της ναυάγησε γιὰ λόγους οἰκονομικοὺς...

Ἀπὸ τὴν πρώτη αὐτὴ συλλογὴ τοῦ ἀγαπημένου μου Πατέρα ἔχω περιλάβει στὸ βιβλίο μου τοῦτο ἐδῶ ἀρκετὰ τραγούδια, ποὺ ξεχωρίζουν μὲ τὴν παλιά χρονολογία ποὺ σημειώνεται κάτω ἀπὸ τ' ὄνομα καὶ τὸ χωριὸ τοῦ τραγουδιστῆ.

Παρὰ τὴν ἀποτυχίαν τότε τοῦ πόθου του, ἐκεῖνος, μὲ τὸν ἴδιο πάντα ἐνθουσιασμό καὶ τὸ εὐγενικὸ πνεῦμα, συνέχισε τὸ ἔργο τῆς περισυλλογῆς. Τὴ μικρὴ κωμόπολιν Ροδοδάφνη (1) τῆς Ἀχαΐας (κοντὰ στὸ Αἴγιο), ὅπου ἐγκαταστάθηκε ὡς γιατρὸς μόλις ἀπὸ τὸ 1890, τὴν ἔκανε ὁμητήριον γιὰ τίς διάφορες περιόδους του, μὲ σκοπὸ τὴ συγκέντρωση τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν, ὡς σήμερα ἀκόμη.

Μέσα στὸ καλλιτεχνικὸ αὐτὸ περιβάλλον τοῦ πατρικοῦ μου σπιτιοῦ, ὅπου ἡ μιὰ κόρη τραγουδοῦσε ἀρμονικὰ καὶ τ' ἄλλο παιδί ὑποβλητικὰ ἔψελνε καὶ ἄλλα συνώδευαν μὲ τὸ βιολί ἢ μὲ τὸν αὐλό, καὶ ὅπου ὁ πατέρας ἄπλωνε μιὰν ἀτμόσφαιρα μουσικολαογραφικῆς δράσης, ἀναθράφηκα καὶ ἐγὼ καὶ μυήθηκα ἀπὸ τὸν ἴδιον στὸ ὠραῖο τοῦτο ἔργο.

Ἀπὸ τὸ 1928 ἤμουν σὲ θέσιν νὰ συνεχίσω τὴν προσπάθειά του, ποὺ ὁ ἴδιος μὲ ὀρισε συνεχιστὴ καὶ κληρονόμον της. Σὲ περιόδους μου ἀνὰ τὸ Μωρηᾶ, τὴ Ρούμελη καὶ τὴν Ἡπειρο, πλούτισα ἀκόμη περισσότερον τὸ μουσικὸ μας αὐτὸ ταμεῖο. Καὶ τώρα πλέον ἀπὸ 600 καταγραμμένες μελωδίαις δημοτικῶν μας τραγουδιῶν, μὲ σύστημα καὶ πληρότητα ἐτοιμασμένες, καρτεροῦν τὴν ἔκδοσίς τους.

Τὴν ἀπαρχὴν γιὰ τὴν ἀποκατάστασιν καὶ τὴ συντήρησιν τῶν δημοτικῶν αὐτῶν τραγουδιῶν ἀποτελεῖ τὸ παρὸν βιβλίο.

Τὸ δίνω στὸ φιλόμουσον Ἑλληνικὸ κοινόν, μὲ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἐνδοχὴν νὰ τὸ δεχτῇ καλοπροαίρετα καὶ νὰ ἐνδιαφερθῇ θετικώτερα καὶ πλαγύτερα γιὰ τὴ γνωριμίαν καὶ τὴν τύχην τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν.

Καὶ ὀνειρεύομαι μὲ λαχτάρια τὴν πραγμάτωσιν καὶ μὲ σύγχρονη μέθοδον καὶ ἐπιστημονικὰ μέσα λειτουργίαν τοῦ σήμερον ὀνομαστικὰ ὑπάρχοντος στὸν ὄργανισμό τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν Μουσικοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχεῖου. Γιὰ τὸ ὅποιο, κολακεύομαι νὰ πιστεύω, ὅτι θὰ ἀποτελέσῃ πολὺτιμον πυρῆνα ἐρευνας καὶ σπουδῆς ὅλο τὸ πολὺ καὶ ἀξιόλογο μουσικὸ ὕλικόν, ποὺ περισώσαν χρόνων φροντίδας τοῦ σεβαστοῦ Πατέρα μου καὶ δικῆς μου.

ΣΠΥΡΟΣ Δ. ΠΕΡΙΣΤΕΡΗΣ

1. Στὴν κωμόπολιν αὐτὴ ἔγινε τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1910 ἡ πρώτη ἀποστολὴ γιὰ περισυλλογὴ δημοτικῶν τραγουδιῶν ἀπὸ τὸ Ὡδεῖον Ἀθηνῶν μὲ φωνογράφο. Τὴν ἀποστολὴν ὑποκίνησε, προετοίμασε καὶ ἐφρόντισε ὁ ἴδιος. (Ἰδὲ τὸν πρόλογον στὸ βιβλίο: «50 δημόδη ἄσματα Πελοποννήσου καὶ Κρήτης». Ἀθήναι, 1930).

ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

Ἡ καταγραφή τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν παρουσιάζει ἄπειρες μουσικὲς τεχνικὲς δυσκολίες, οἱ ὁποῖες συνδυάζονται μὲ τὰ γενικώτερα ζητήματα καὶ προβλήματα τῆς Ἑλληνικῆς Μουσικῆς, ἀρχαίας, βυζαντινῆς καὶ νεοελληνικῆς. Ὁ τρόπος καὶ ἡ μέθοδος τῆς καταγραφῆς ἢ μουσικῆ γραφῆς τὰ τονιαία διαστήματα καὶ ἡ χρησιμοποίηση εἰδικῶν σημείων οἱ ρυθμοὶ καὶ ἡ πιστὴ γραφὴ τῶν οἱ ἰδιότυπες κλίμακες, καὶ τόσα ἄλλα ἀκόμη ζητήματα, τὰ ὁποῖα δὲν μοῦ ἐπιτρέπουν τὰ στενὰ ἐδωδῶρια ν' ἀναπτύξω κάπως εὐρύτερα, μὰ οὔτε ἄλλωστε καὶ τῇ θέσῃ τους ἔχουν ἐδῶ. Ἐλάχιστες μόνον ἐξηγήσεις, πού σχετίζονται μὲ τὴν ἐργασία μου αὐτή, τίς θεωρῶ ἀπαραίτητες:

Χρησιμοποιῶ καὶ τίς δυὸ μουσικὲς γλώσσες. Θεωρῶ ὅμως ἀπαραίτητο νὰ τονίσω πὼς ἡ Βυζαντινὴ, εἶναι ἡ πῶς φυσικὴ γλώσσα γιὰ τὴν πιστότερη ἀπόδοση τῆς μουσικῆς τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν. Τῇ θεωρῶ μητρικὴ γλώσσα. Πιστεύω πὼς ἡ Βυζαντινὴ μουσικὴ εἶναι ἡ πηγὴ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς παρέλαβε τὸ ποιητικὸ καὶ μουσικὸ ὕλικό, κατὰ ἓνα μεγάλο ποσοστό, πολλὲς φορὲς αὐτούσιο, καὶ μὲ τὴν ἐμφυτὴ ἀφομοιωτικὴ του δύναμη καὶ τὴν καλλιτεχνικὴ δημιουργικὴ του διάθεση ἐπλαστούργησε τὰ ἀθάνατα δημοτικὰ μας τραγούδια καὶ τὴ μουσικὴ τους.

Οἱ ἦχοι, οἱ κλίμακες, τὰ διαστήματα, ἡ τεχνικὴ τῆς μελωδίας, καὶ τὸ ὅφος, ὅλα αὐτὰ μὲ ἐπιστημονικὴ ἐρευνα καὶ μελέτη, φαίνονται διοχετευμένα καὶ ἐξελιγμένα μέσα στὴ μουσικὴ τους. Γι' αὐτὸ στὴν Εὐρωπαϊκὴ μουσικὴ καταγραφή μου θεωρῶ ἀπαραίτητο νὰ παραπέμψω στὸ σύστημα τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς, στὴν ὁποία βρίσκουμε τόσα πολλὰ κοινὰ μουσικὰ στοιχεῖα.

Ἐκτός ἀπὸ τὴν ἔκταση, πού σημειῶνω κάτω ἀπὸ κάθε τραγούδι σὲ μουσικὸ διάγραμμα, σημειῶνω καὶ τὴν κλίμακα τοῦ ἤχου στὴν ὁποία στηρίζεται ἡ μελωδία. Στὰ τραγούδια αὐτὰ ἀντιπροσωπεύονται ὅλες σχεδὸν οἱ κλίμακες, διατονικὲς καὶ χρωματικὲς, τῶν ἤχων τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς. Τὰ διαγράμματα τῶν κλιμάκων θὰ τὰ βρῇ ὁ ἀναγνώστης κάτω ἀπὸ κάθε τραγούδι.

Τὴν τονικὴν σὲ κάθε κλίμακα τὴ σημειῶνω μὲ τὸ T καὶ εἶναι τοποθετημένη σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ τραγούδια μὴ 4η ἢ 5η ἐπάνω ἀπὸ τὴ φυσικὴ τῆς θέσης. Γιὰ τὴν ἀκρίβεια τῆς ρυθμικῆς ἀγωγῆς χρησιμοποιῶ τὸ χρονόμετρο Maëlz τὸ δὲ σημεῖο \curvearrowright σημαίνει τὸ περίπου. Τὸ σημεῖο \sim στὴ Βυζαντινὴ γραφῇ παριστάνει ἓνα λαρυγγισμὸ τῆς φωνῆς, πού τὸν ἀποτελοῦν ὁ κύριος φθόγγος: ὁ ἀμέσως ἀνώτερος. Ἀπὸ τοὺς ποιήλους ρυθμούς τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν μας ἐδῶ ἐκπροσωποῦνται: ὁ 7/σημος 7/8 ἢ 7/4 τὸν ὁποῖο στὴ Βυζαντινὴ γραφῇ σημειῶνω μὲ τὴ συνεπτυγμένη γραφῇ του, γιὰ πῶς εὐκόλα καὶ πῶς πρακτικὰ, ἀντιστοιχεῖ δὲ στὸν Καλαματιανὸ χορὸ. Ὁ 6/σημος 6/4 πού ἀντιστοιχεῖ στὸν Τσάμικο χορὸ. Ὁ 4/σημος 4/4 πού ἀντιστοιχεῖ στὸν Ἀπολυτὸ χορὸ, στὸ Συρτό, στὸν Κουνητὸ καὶ στὸν Πατητό. Ὁ 5/σημος 5/4 πού ἀντιστοιχεῖ σὲ ἓνα Ἡπειρώτικο χορὸ. Καὶ ἄλλοι ἀκόμη μικτοὶ ρυθμοὶ, πού τὴ ρυθμικὴ τους μορφή καταγράφω στὴ ἀρχὴ κάθε τραγουδιοῦ.

Τὸν πρῶτο στίχο κάθε τραγουδιοῦ γράφω μὲ ὅλες τίς ἐξωτερικὲς προσθήκες, οἱ ὁποῖες παίρνουν ὅταν τραγουδιέται τὸ τραγούδι, (γράμματα, συλλαβές, λέξεις, φράσεις ὁλόκληρες) ἄσχετες πολλὲς φορὲς μὲ τὸ τραγούδι, οἱ ὁποῖες ὥστόσο ἔχουν σπουδαία σημασία καὶ ἔχουν ὀργανικὴ θέσῃ μέσα στὰ τραγούδια, πού ἡ μελέτη τους καὶ ἡ ἐρευνά τους θὰ μᾶς βοηθήσῃ γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῶν τραγουδιῶν.

Ὅλα τὰ τραγούδια τοῦ βιβλίου αὐτοῦ εἶναι ἀνέκδοτα. Μερικὲς παραλλαγές, δημοσιευμένες σὲ διάφορες συλλογές, πού γι' αὐτὲς κάνω τὴ σχετικὴ παραπομπή, εἶναι σχεδὸν ἄλλα τραγούδια, μὲ τίς μουσικὲς, ρυθμικὲς καὶ ποιητικὲς διαφορὰς πού ἔχουν. Ἄλλωστε καὶ οἱ μικρότερες μελωδικές, ρυθμικὲς καὶ ποιητικὲς παραλλαγές εἶναι ἀπαραίτητες καὶ ἀναγκαῖες, γιὰτὶ μὲ τὴ συγκριτικὴ μελέτη τους θὰ μᾶς βοηθήσουν γιὰ τὴν τέλεια, ὅπως εἶπα πῶς πάνω, μουσικὴ, ρυθμικὴ, ποιητικὴ καὶ ἐννοιολογικὴ ἀποκατάσταση τῶν παραφθαρμένων ἀπὸ τὴ λαϊκὴ ἀμνησία δημοτικῶν μας τραγουδιῶν.

Σ. Π.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ - ΚΛΕΦΤΙΚΑ - ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ - ΔΙΑΦΟΡΑ - ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

1. ΤΟ ΚΑΚΟΣΟΥΛΙ, «Νὰ σοῦχε πέσ' καταρροή...»	Σελ.	2 - 3
2. ΖΗΚΟ - ΜΠΟΥΓΙΑΣ, «Ποιὸς θέλ' ν' ἀκούσῃ κλάμματα...»	»	4 - 5
3. «ΑΗΔΟΝΙΑ ΜΗ ΛΑΛΗΣΕΤΕ...», (Οἱ Τόσκιδες)	»	6 - 7
4. Ο ΤΖΟΒΑΡΑΣ, «Βαρκούλα ν' ἐκατέβαινε...»	»	8 - 9
5. Ο ΛΑΒΩΜΕΝΟΣ ΚΛΕΦΤΗΣ, «Φάτε καὶ πιέτε, βρέ παιδιὰ...»	»	10 - 11
6. ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΝΤΕΛΛΑ, «Κλαῖνε τὰ δέντρα...»	»	12 - 13
7. «ΤΡΕΙΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΙ ΚΡΗΤΙΚΟΙ...»	»	14 - 15
8. ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ, «Παρασκευὴ τὸ γιόμα...»	»	16 - 17
9. «ΓΛΥΚΟΧΑΡΑΖΕΙ Η ΑΝΑΤΟΛΗ...», Παραλλογή	»	18 - 19
10. «ΠΟΙΑ ΜΑΝΑ ΕΧΕΙ ΔΥΟ ΠΑΙΔΙΑ...», Τῆς ξεניתεῖας	»	20 - 21
11. «ΠΟΙΑ ΜΑΝΑ ΕΧΕΙ ΔΥΟ ΠΑΙΔΙΑ...»	»	22 - 23
12. «ΜΑΝΑ Μ' ΜΕ ΚΑΚΟΠΑΝΤΡΕΨΕ...»	»	24 - 25
13. «ΑΦΙΝΩ ΓΕΙΑ, ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ...», Τοῦ γάμου	»	26 - 27
14. «ΗΡΘΕ ΚΑΙΡΟΣ ΝΑ ΦΥΓΩΜΕ»	»	28 - 29
15. Ο ΣΑΛΑΜΟΥΡΑΣ, «Ἐσεῖς κουμπάρες βλάχισες»	»	30 - 31
16. «ΕΝΑΣ ΠΑΣΣΑΣ ΕΔΙΑΒΑΙΝΕ...»	»	32 - 33
17. Ο ΖΙΑΚΑΣ ΚΙ' ΟΙ ΜΑΚΡΑΙΟΙ, «Τὴν Κρανιά μεσ' στοῦ μογοῶζι...»	»	34 - 35
18. «ΓΕΡΑΣΑ, ΧΑΪΔΩ Μ', ΓΕΡΑΣΑ...»	»	36 - 37
19. «Η ΑΡΤΑ ΠΕΤΡΑ ΝΑ ΓΕΝΗ...», Χορὸς Τσάμικος	»	38 - 39
20. «ΣΤΗΣ ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΑΣ ΤΟΝ ΑΝΘΟ»	»	49 - 41
21. «ΣΑΝ ΚΙΝΗΣΑΝ ΤΡΕΙΣ ΛΥΓΕΡΕΣ...»	»	42 - 43
22. Η ΑΛΕΞΑΝΤΡΑ, «Ἰὲ στέκει μαρμαμένη...» Ἡπειρώτικος	»	44 - 45
23. Η ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΑ, «Τὰ χιόνια τᾶλως ἢ βροχή...»	»	46 - 49
24. «ΚΑΤΟΥ ΣΤΗΝ ΑΣΠΡΗ ΠΕΤΡΑ...», Χορὸς Καλαματιανός	»	50 - 51
25. «ΣΤΗΝ ΑΠΑΝΩ ΓΕΙΤΟΝΙΑ...»	»	52 - 53
26. «ΤΑ ΛΕΙΒΑΔΙΑ ΛΕΙΒΑΔΙΖΟΥΝ...»	»	54 - 55
27. Η ΔΙΑΜΑΝΤΟΥΛΑ, «Τοῦ Χατζῆ Γιωργάκη ἡ κόρη...»	»	56 - 57
28. «ΒΛΑΧΟΥΛΑ Ν' ΕΚΑΤΕΒΑΙΝΕ...», Χορὸς Ἡπειρωτικός	»	58 - 59
29. «ΤΡΕΙΣ ΚΟΠΕΛΛΕΣ ΛΥΓΕΡΕΣ...», πατητός	»	60 - 61
30. «ΜΕΣ' ΣΕ ΠΑΓΓΙΝΟ ΧΩΡΟ...»	»	62 - 63
31. «ΑΦΙΝ' Ο ΓΙΑΝΝΟΣ ΤΗΝ ΚΛΕΨΑ...», Ἀστεῖο	»	62 - 63
32. «ΑΝΑΤΑΡΑΞΟΥ, ΜΑΥΡΗ ΓΗΣ...», Μοιρολόι	»	64 - 65
33. «ΠΟΥ ΠΑΣ, ΑΣΗΜΙ, ΝΑ ΧΑΘΗΣ...»	»	64 - 65
34. «ΓΙΑ ΙΔΕΣ ΤΗΝ ΠΩΣ ΞΑΠΛΩΘΗΚΕ...»	»	66 - 67

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΜΩΡΗΑ

ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ · ΔΙΑΦΟΡΑ

35. «ΚΑΛΩΣ ΑΝΤΑΜΩΘΗΚΑΜΕ...»	Σελ.	70 - 71
36. «ΚΛΕΙΣΑΝ ΟΙ ΣΤΡΑΤΕΣ ΤΟΥ ΜΩΡΗΑ...»	»	72 - 73
37. «ΠΟΤΕ ΘΑ ΓΙΝΗ ΡΕΜΠΕΛΙΟ...»	»	74 - 75
38. Η ΤΖΑΒΕΛΛΑΙΝΑ, «Κορίτσα από τὰ Γιάννενα...»	»	76 - 77
39. Η ΕΛΑΦΙΝΑ, «Κλάψε με, μάνα μ', κλάψε με...»	»	78 - 80
40. «ΜΙΑ ΚΟΡΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΓΡΙΠΟ...»	»	81 - 83
41. Ο ΣΚΑΛΤΣΟΔΗΜΟΣ, «Στὸν Ἑλυμπο στὸν Κίτσαβο...»	»	84 - 85
Χορὸς Τσάμικος		
42. ΧΑΡΑ ΠΟΥ ΤΟΧΟΥΝ ΤΑ ΒΟΥΝΑ...», Χορὸς Τσάμικος	»	86 - 87
43. Η ΞΕΝΙΤΕΙΑ, «Ξένε, ποὺ εἶσαι στὴν ξενιτειά»	»	88 - 89
44. Η ΠΑΝΩΡΓΙΑ, «Σαράντα ἡμέρες περπατῶ...»	»	90 - 91
45. «Η ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ»	»	92 - 93
46. «ΜΙΑ ΚΟΡΗ ΜΕ ΤΟΝ ΑΛΑΤΖΑ...»	»	94 - 95
47. «ΓΡΗΓΟΡΑ ΝΑΡΘΗΣ, ΑΝΟΙΞΗ...»	»	96 - 97
48. «ΠΕΘΑΝ' Ο ΒΛΑΧΟΣ ΠΕΘΑΝΕ...»	»	98 - 99
49. «ΜΑΛΑΜΑΤΕΝΙΟΣ ΑΡΓΑΛΕΙΟΣ...», Χορὸς Τσάμικος	»	100 - 101
50. Ο ΑΓΟΥΡΟΣ, «Ἄγουρος πέτρα πελεκάει...»	»	102 - 103
51. «ΕΝΑ ΚΟΜΜΑΤΙ ΣΥΓΝΕΦΟ...», Ἡ Παπαδοπούλα	»	104 - 105
52. Η ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΑ, «Ποῦ ἦσουν καὶ δὲ φαίνεσαι...»	»	106 - 107
53. «ΕΝΑΣ ΑΣΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΛΙΒΑΡΤΖΙ...»	»	108 - 109
54. «ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ ΤΗΝ ΕΠΕΘΥΜΗΣΑ...»	»	110 - 111
55. «ΜΟΥ ΠΑΡΗΓΕΙΛΕ Τ' ΑΗΔΟΝΙ...»	»	112 - 113
56. Η ΛΕΜΟΝΙΑ, «Λεμονιάς ζητῶ λεμόνι ἕνα...»	»	114 - 115
57. «ΣΕ ΘΑΥΜΑΖΟΜΑΙ, ΜΙΚΡΟΥΛΑ...»	»	116 - 117
58. «ΜΙ' ΑΥΓΟΥΛΑ ΘΕ ΝΑ ΣΗΚΩΘΩ...»	»	118 - 119
59. «ΜΠΗΚΑΝ ΤΑ ΓΙΔΙΑ ΣΤΟ ΜΑΝΤΡΙ...»	»	120 - 121
60. «ΤΣΟΠΑΝΟΣ ΕΞΕΨΥΧΑΓΕ...», Χορὸς κουνητὸς	»	122 - 123
61. Η ΝΙΚΟΛΙΤΣΑ, «Στὴν ἀπάνω γειτονίτσα»	»	124 - 125
62. «ΣΤΑ ΨΗΛΑ ΤΑ ΠΑΡΕΘΥΡΙΑ...», Χορὸς συρτὸς ἀπολυτὸς	»	126 - 127
63. «ΣΠΥΡΙ ΠΙΠΕΡΙ Ν' ΕΣΠΕΡΝΑ...»	»	128 - 129
64. «Ο ΓΙΩΡΓΗΣ Ο ΜΑΡΑΘΙΑΝΟΣ...», Χορὸς διπλὸς	»	130 - 131
65. «ΣΗΜΕΡΑ ΓΑΜΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ...», Χορὸς Καλαματιανὸς	»	132 - 133
66. «ΠΑΡ' ΤΟ ΠΟΤΗΡΑΚΙ ΣΟΥ...», τοῦ Γάμου	»	134 - 135

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΗΣ

Η ΠΕΙΡΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ - ΚΛΕΦΤΙΚΑ - ΧΟΡΕΥΤΙΚΑ

ΔΙΑΦΟΡΑ - ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

ΟΙ ΣΟΦΙΣΤΙΣΤΕΣ ΣΤΗ ΜΑΧΗ (Παλαιά φωτογραφία)

"ΤΟ ΚΑΚΟΣΟΥΛΙ,"

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ

*Αλποχώρι Σουλίου
1882

*Ηχος $\frac{2}{4}$ πα

Ρυθμός ελεύθερος () χ M M. $\frac{7}{4}$ = 44

Ωχ να σου χε πέσ και τα α α α λα α α ρο ο η
η η η μω ρε καὺ με νε ε Κα α α α κο ο σου
ου ου του ου ου ου λι ι ι ι ι πως
η η σου ουν πως κα α τα αχ κα ταν τη σες

Νά σοῦχε πέσ' καταρροή καὺμένε Κακοσοῦλι
πὼς ἦσουν, πὼς κατάντησες νά σέ πατοῦν οἱ Τοῦρκοι!
'Εσεῖς πουλιά πετούμενα 'ποῦ πᾶτε στὸν ἀέρα,
δῶστε χαμπέρι στὸ Μωρητ' στους καπετανάρους.
'πῆραν τὸ Σοῦλι 'πῆρνε 'πῆραν τὴ Σαμονίδα,
τὴν Κιάφα δὲν τὴν 'πῆρνε οὐδὲ τὸν 'Αβάρικο.
Γιωργάκη Δράκος κλείστηκε μέσα σ' τὸν "Αἰ Δημήτρι.
Τρεῖς μέρες κάνει πόλεμο, τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες.
'Ο Κουτσονίκας 'φώναξεν ἀπὸ τὸ μετερλίζι.
Βάστα Δράκομ' τὸν πόλεμο, βάστα καὶ τὸ ντουφέκι.
—Τὶ νά βαστάξω τ' ἀρφανὸ καὶ τὶ νά νταγιαντήσω
δίχως νερό δίχως ψωμί δίχως κᾶνα μεντάτι.

1. Ἡ κατάταξις τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ στὸν πρῶτον ἦχο ἔγινε ἀπὸ τὴν τελικὴ τοῦ φράσι καὶ τὴν τελικὴ τοῦ κατάληξι ποὺ γίνεται στὸ φθόγγο πα. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ δὲ μὴς μέχρι τοῦ σημείου * ἡ μελωδία κινεῖται σ' ἓνα 5/χορδο τῆς κλίμακος τοῦ πλαγίου 4ου ἤχου. Ἰδὲς παραπλευρῶς σημειώσιν.

2. Παρ' ὅτι τὸ τραγούδι αὐτὸ ἀνήκει εἰς τὰ ἐλεύθερα ρυθμοῦ τραγούδια, ἐν τούτοις διαφαίνεται κάποια ρυθμικὴ μορφή 4 σήμου, ποὺ τὴν σημειῶνω μὲ τρεῖς στιγμὲς ἀντὶ διαστολῶν.

3. Διὰ τοὺς χαρακτήρας ποὺ περιέχονται στὶς καμπύλες ἰδὲς στὴ σημείωσι τοῦ ἐπομένου τραγουδιοῦ.

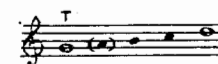
"ΤΟ ΚΑΚΟΣΟΥΛΙ,"

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ

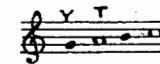
*Αλποχώρι Σουλίου
1882

Lento e a piacere. m.m. $\frac{1}{2}$ ~ 88.

Ωχ νὰ σοῦ. χε πέσ' κα - τα - (να)ρ - ρο - ῆ -
μω - ρέ καὺ - μέ - νε Κα - - κο - -
σοῦ - - (νου) - - λι πῶς
ῆ - σουν πῶς κα - τὰ κα - τάν - τη - σες.

5/χορδο διατονικὸ ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ πλαγίου 4ου ἤχου. Ὁ φθόγγος ΛΑ δὲν ἀκούεται. Ἀπὸ τὴ μελωδικὴ φράσι - πὼς ἦσουν, πὼς κατάντησες - ἡ τονικὴ ἀλλάζει εἰς τὸν θόγγον ΛΑ ποὺ εἶναι ἡ βάσις τῆς κλίμακος τοῦ Α' ἤχου.

Ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ Α' ἤχου.

"ΖΗΚΟ - ΜΠΟΥΓΙΑΣ"

Πανούλας Πριμικήρης
Σουδενά Ζαγορίων 1878

Ἦχος λ δ η η
Ῥυθμός ἐλεύθερος χ M.M. $\text{—} = 66$

Αχ ποιος θε ε ε ελ νά κου ση (λε λε) ε κλαμ
μα α α α τα δα κρυα και μοι οι ριο ο ο ο λο για
Ζη κα α κη η η μου δα κρυα και μοι οι ριο ο ο ο
λο για πια αι δα α κι ι ι μου

1. (1) Ποιός θέλ' ν' ακούση (λε λε) κλάμματα, δάκρυα καί μοιριολόγια (Ζηκάκη μου) δάκρυα καί μυριολόγια (παιδάκι μου)
2. διαβάτε από την Ἀθηνιά κι' από τή Λάκκα Σοῦλι
ν' ακούσετε τήν Μπούγαινα, τή μάνα τοῦ Ζηκάκη
πῶς κλαίει, πῶς μοιριολογᾷ, καί μαυρα δάκρυα χύνει.
Στό παραθύρι κάθεται, τή θάλασσ' ἀγναντεύει
κ' ὅσοι διαβάτες κι' ἄν διαβοῦν, στέκει καί τοὺς ξετάζει
«Διαβάτες ποῦθεν ἔρχεσθε, τί θάλασσα γυρνᾶτε;
Μὴν εἶδατε τὸ γυιόκα μου, τὸ μοναχὸ παιδί μου;
Εἶναι ψηλὸς εἶναι λιγνός, εἶναι σὰ κυπαρίσσι».
— Ἐψές' προψές, τὸν πηγαινάν 'ς τὰ Γιάννενα οἱ Τοῦρκοι
κι' ἀκούσαμεν 'π' τὸν κρέμασαν, 'ψηλὰ 'ς τὰ Λιθαρίτσια.

1. Παραλλαγή κειμένου στήν ποιητική συλλογή δημοτικῶν τραγουδιῶν Ἡλείρου τοῦ Γ. Χ. Χασιώτου. Σελ. 128. Ἀθῆναι 1866.

ΣΗΜ.—Οἱ χαρακτῆρες ποῦ εἶναι μέσα στίς καμπύλες, πρέπει νά ἐκτελεσθοῦν ἐνωμένοι, πολὺ μαλακά, καί συρτά στή φωνή, χωρὶς νά διακρίνεται τὸ κατέβασμα τῆς φωνῆς ἀπὸ τὸν ἓνα φθόγγο στὸν ἄλλον.

"ΖΗΚΟ - ΜΠΟΥΓΙΑΣ"

ΚΛΕΦΤΙΚΟ ΤΗΣ ΤΑΒΛΑΣ

Πανούλας Πριμικήρης
Σουδενά Ζαγορίων 1878

Lento e a piacere. M.M. $\text{—} \sim 66$.

Ἀχ' ποιός δέλ' ν' α - - - - - κού - ση (λε - λε)
κλαῦ - μα - - - - - τα δά - κρυα και μοι - - - - - ριο - - - - -
λό - για Ζη - κά - - - - - κη - - - - - μου - - - - - δά - κρυα και
μοι - ριο - - - - - λό - για παι - δά - - - - - κι - - - - - μου.

Ἀπὸ τὴν διατονικὴ κλίμακα τοῦ πλαγίου 4^{ου} ἤχου: ἡ φυσικὴ θάσις τοῦ κίτο κατὰ μίαν 4^{την} ὀξύτερα φλ. καί χωρὶς προσαγωγή.

ΣΗΜ.—Τὸ σημεῖον δεικνύει πῶς οἱ φθόγγοι πρέπει κατὰ τὴν κατάβασιν νά ἐκτελεσθοῦν πολὺ μαλακά, καί συρτά τῇ φωνῇ (Portamento). Ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς ἐκτελέσεως μᾶς δίδει ἓνα ἀπὸ τὰ πρὸς ἰδιαιτέρως χαρακτηριστικά τοῦ ὅφους καὶ τοῦ ἤθους τῶν τραγουδιῶν τῆς Βορείου Ἡλείρου, ποῦ μοιάζουν σὰν μοιρολόϊ.

"ΑΗΔΟΝΙΑ ΜΗ ΛΑΛΗΣΕΤΕ,"⁽¹⁾

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΑΒΛΑΣ

Μαρία Πεπόνη
Ζερμύ-Πρεβέζης 1932

Ἦχος ᾠ πα
Ῥυθμός ἐλεύθερος «χ» = 58»

- 1 - Ἀηδόνια μὴ λαλήσετε, κουκκοὶ νὰ βουβαθῆτε καὶ σεῖς καὺμέν' Ἀρβανιτιά, στὰ μαῦρα νὰ ντυθῆτε μὲ τὸ κακὸ ποὺ κάμεταν τοῦτο τὸ καλοκαίρι!
- 5—Σκοτώσαν τὸν Χασάν μπεη καὶ τὸν Ταξιμ ἐφέντη κι' ὁ Ἰμὴν Πασσᾶς ὅσ' ἄν τῶμαθε βαρυὰ τοῦ κακοφάνη, τοὺς Μπιμπασάδες φώναξε, τὸ Σίσκο Μιραλάη νὰ πᾶνε νὰ βαρέσουνε αὐτοὺς τοὺς Ἀρβανίτες. Τὴ νύχτα ἔμεραν ἔκαμαν, τὴ νύχτα ἔμεραν ἔκαναν
- 10—Ἔς τὴν Πισκοπὴ ξημέρωσαν ἔς τὰ δυὸ τὰ κρυονέρια. Κι' ἕνας πασσᾶς Ντελὴ πασσᾶς, τοὺς ἔδωκε χαμπέρι. «Τὶ κάθεσε Ἰμὴν πασσᾶ, παιδί τοῦ Σατραξέμη! θενὰ σὲ πιάσουν ζωντανό, θενὰ σὲ πάρουν σκλάβο». Ὅσ' ἄν τ' ἀκουσ' ὁ Ἰμὴν πασσᾶς, ὅσ' ἄν πῆρε τὸ χαμπέρι,
- 15—τὸ Μιραλάη (?) ἐπρόσταξε καὶ τὸν Ντελὴ Χασάνη. Καὶ κίνησαν κ' ἐπάγησαν πεζοῦρα καὶ καβάλλα νὰ πᾶνε νὰ πατήσουνε τὸ Ἀρβανιτιάς τ' ἀσκέρι. Σ' ἕνα μπουγάζ' ἐσμίξανε, κι' ὁ πόλεμος ἀρχίζει. Πῆραν κεφάλια περισσά, καὶ ζωντανοὺς περισσους. Προσκύνησ' ὁ Μαλήκ μπέης, προσκύνησαν κ' οἱ ἄλλοι.
- 20—Κι' ἔφυγεν ὁ Ταχέρ μπεης, κι' οἱ Καστρινοὶ ἀγάδες, ὁ Ἰμὴν πασσᾶς γελάστηκε, πῆγε στὸ Τεπελένι κ' ἐκεῖ δὲν ἦσαν Καστρινοὶ καὶ λιάπιδες νὰ φύγουν ἐκεῖ τὸ λένε Τοσκαριά, τὸ λένε Τεπελένι. Ἕνας Δερβίσης πρόβαλε, κρυφὰ τὸν κουβεντιάζει
- 25—Σήκου πασσᾶ μου γύρισε τί σκλάβο θὰ σὲ πιάσουν.

1. Ἀναφέρεται στὴν ἀνταρσία τῶν Τόσκιδων 1750.
2. Τίτλος στράτιωτικὸς Τούρκικος.

"ΑΗΔΟΝΙΑ ΜΗ ΛΑΛΗΣΕΤΕ,"

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΑΒΛΑΣ

Μαρία Πεπόνη
Ζερμύ-Πρεβέζης 1932

(1) *Lento e a piacere.* m.m. ♩ ~ 58.

1. Σ/χορδο διατονικό ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ πλεγίου 4^{ου} ἤχου κατὰ τριφωνίαν τῆς δόσεως τοῦ ΦΑ μετατεθείσης μίαν 4^{ου} ὀκτώτερα; ΣΙ ♭.
2. Ἐκτασίς. Σύντομη μετατροπὴ εἰς τὴν χρωματικὴν κλίμα. τοῦ 1^{ου} ἤχου ποὺ ἔχει τὴν 5^{ην} δαδμιδα μὲ ὕψισιν.
3. Σ/χορδο διατονικό ἀπὸ τὴν κλίμα. τοῦ 1^{ου} ἤχου, μὲ τὴν ὑποτονικὴν δαδμιδα μὲ ὕψισιν.

"Ο ΤΖΟΒΑΡΑΣ" (1)

ΚΛΕΦΤΙΚΟ ΤΗΣ ΤΑΒΛΑΣ

Βασιλική Βλάχου
Πρέβεζα 1931

Ήχος ♭ πα

Ψυθμός 4/σημος Οί δύο χρόνοι
εις ένα. χ Μ. Μ. = 46 ή = 96.

Βαρ κου λα -ν-ε κα τε ε ε ε νε ε βαι νε ε ε
μω ρε του Λου ρου το ο ο πο ο τα α α -ν-α α α
μι τα ρε ε μα α τα α ρο ο βο ο ο ρο βο λα α γαν

1. Βαρκοϋλα (ν) έκατέ (νε) βαινε (μωρέ) του Λούρου το ποτά (να) μι τὰ ρέμματα ροβό -ροβόλαγαν
2. τὰ ρέμματα ροβόλαγαν, και ή βαρκοϋλα τρέχει καταμεσής του ποταμού στον πόρο του Τζοβάρα τὰ ρέμματα ροβόλαγαν και ή βαρκοϋλα έστάθη γιατί δεξιά του ποταμού, 'ς ένα δεντρί μεγάλο, ένα πουλί μαύρο πουλί, σάν άπ' ανθρώπου στόμα στριγκιά φωνήν έξέβγαλε, κ' οι λόγγοι άχολογοϋσαν' —Καραβοκύρη, σάν θά βγής έξ' άπό τό ποτάμι, διαλάλησε στην Πρέβεζα, στη Βόνιτσα, στο Βάλτο νά μάθουν πώς έσκότωσαν τό Νικολό Τζοβάρα 'ποϋταν στο Λούρο άρματωλός στο Καρπενήσι κλέφτης. Πέρναγε 'ψές με δυό παιδιά στην "Αρτα νά πηγαίνη κ' έδω καρτέρι τώκαναν Τούρκοι μαργαριτώτες είκοσι βόλια τ' ώριξαν τὰ τρία τόν έπηραν. Τ' ώνα τόν πήρε στο μερί, τ' άλλο στο δέξιο χέρι τόν τρίτο τό πικρότερο του τρύπησε τὰ στήθια. 'Ψηλή φωνίτσαν έβγαλε 'ψηλή φωνίτσα βγάξει. «Μαργαριτώτες άπιστοι νυχτοπαλληκαράδες έγώ αν σκότωσα πολλούς πολλούς άπ' τούς δικούς σας παλληκαρίσια τώκαμα δε σκότωσα τη νύχτα» τό ξέρει δλ' ή Λάμαρη ό Λούρος, τό Φανάρι.

1. Νικολο-Τζοβάρας. 'Οπλαρχηγός με δράσι εις την "Ηπειρον κατά τό 1672.
2. 'Ο κ. Γιάννης 'Αποστολάκης στην κριτική του μελέτη των κειμένων των δημο-τικων τραγουδιων, της ποιητικής συλλογής του 'Αραβαντινου, θεωρεί υποπτους μερικους στίχους. Βλ. Γιάννη 'Αποστολάκη. «Η συλλογή του 'Αραβαντινου». Αθηναι 1941. σελ. 4.
3. Περί του σημειου τούτου ίδες έξηγήσεις εις την άρχήν.

"Ο ΤΖΟΒΑΡΑΣ"

ΚΛΕΦΤΙΚΟ ΤΗΣ ΤΑΒΛΑΣ

Βασιλική Βλάχου
Πρέβεζα 1931

Μ. Μ. $\text{♩} \sim 46$.

Βαρ. κου. λα .ν.ε . κα . τέ νε δαι . .
νε μω. ρέ του Λούρου τό πο
το (να) μι τα
ρέμ . . μα . . τα ρο . . δό . . ρο. δό. λα . γαν. .

1

5/χορδο διατονικό από την κλίμακα του πλογιού 4^{ου} ήχου κατά μεταθεσιν της φυσικής δόσεως του ΝΤΟ μίον 5^{ου} όξύτερα ΣΟΛ.

2

4/χορδο διατονικό από την κλίμ. του 1^{ου} ήχου. 'Ο άστεριόκος δεικνύει τό σημείον της μετατροπής της μελωδίας από το 1^{ον} 5/χορδον ώς τό 2^{ον} 4/χορδον της κλίμ. του 1^{ου} ήχου.

ΣΗΜ.—Στό περιοδικό «Πανδώρα» άριθ. 32 και στη Συλλογή του Passow Lipsiae 1840 άρ. 36 τό τραγούδι αυτό άναφέρεται στον «Γιάννη Ξυλικιώτη». Στη Συλλογή του 'Αραβαντινου άριθ. 146 σελ. 117 έχει τόν τίτλο «Ο Πληγώθεις Κλέφτης» και έχει συμπληρωθή με τούς έξης τέσσαρους στίχους, τούς όποιους θεωρεί υποπτους ό Γ. 'Αποστολάκης.

Φαρμάκι τό μολύβι κ' ή λαβωματιά,
τά μάτια μου σβυσμένα κι' δλο τό κορμί.
στην έρημιά μονάχος, δίχως συντροφιά,
θερια θέ νά με φάνε και τ' άγρια πουλιά.

'Ιδές κριτική μελέτη Γ. 'Αποστολάκη «Η Συλλογή του 'Αραβαντινου», Αθηναι 1941, σελ. 12. Επίσης τό τραγούδι αυτό τό έχει συμπεριλάβη στη συλλογή του και ό κ. 'Απόστ. Μελαχροινός. Αθηναι 1946.

"Ο ΛΑΒΩΜΕΝΟΣ ΚΛΕΦΤΗΣ,"

Γεώργιος Χρόνης
Παλαιορόφορος-Πρεβέζης
1885

Ἦχος λ̣ ϝ̣ χρωματικός (1)
Ῥυθμός 4/σημος χ̣ M. M. $\text{—} = 88$

Φα τε καὶ πῖε τε μπρε ε παι αἰ δια χα ρη η
τε ε να χα α ρου ου με ε ε ε καὶ γω ω δε εν
ε αἶ χα α αἶ και γω ω δε εν ε ε χω ω τι
ι ι να τι πο τε.

1. Φᾶτε καὶ πῖετε μπρὲ παιδιὰ, χαρήτε νὰ χαροῦμε,
κ' ἐγὼ δὲν ἔ(αἶ-χαἶ) κ' ἐγὼ δὲν ἔχω τί(να) τίποτε
2. Κ' ἐγὼ δὲν ἔχω τίποτε, μόν' εἶμαι λαβωμένος.
Γιὰ πάρτε με καὶ σύρτε με 'ς τὸν "Αἶ Συμιὸ στή ράχη
καὶ στρώστε μου χλωρὸ κλαρί, καὶ βάλτε με νὰ κάτσω
φέρτε μου καὶ γλυκὸ κρασί ἀπὸ τοὺς Παπαδάτες
νὰ βρέξω τὴ λαβωματιά μὴ μὲ λαρώσ' ὁ πόνος.
Πικρὸ 'ποῦναι τὸ λάβωμα, φαρμακερὸ τὸ βόλι.
Γιὰ φκιάστε τὸ κυβούρι μου, τὸ μαῦρο μου κυβούρι.
Νᾶναι πλατὺ νᾶναι μακρὸ, νὰ πέρη δυὸ νομάτων
νὰ στέκ' ὀρθὸς νὰ πολεμῶ, καὶ δίπλα νὰ γιομίζω.
Κι' ἀπὸ τὴ δέξια τὴ μεριὰ ν' ἀφήστε παραθύρι
νὰ μπαινοβγαίνουν τὰ πουλιὰ τῆς ἀνοιξῆς τ' ἀηδόνια
νὰ πᾶν τὰ χαιρετίσματα τῆς μαύρης μου γυναίκας.

1. Καταλήγει ὁμως εἰς τὴ βάση τοῦ πλαγίου β' ἤχου π

"Ο ΛΑΒΩΜΕΝΟΣ ΚΛΕΦΤΗΣ,"

Γεώργιος Χρόνης
Παλαιορόφορος-Πρεβέζης
1885

φᾶ - τε καὶ πῖε - τε μπρέ - παι - διὰ, χα -
ρη - τε νὰ χα - ροῦ - με καὶ
'γὼ - δὲν - εἶ - αἶ χᾶἰ καὶ
'γὼ - δὲν - εἶ - χω - τί - να - τί - πο - τε.

Χρωματικὸ 3/χορδὸ ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ χρωματικοῦ πλαγ. 4^{ου} ἤχου μὲ τελικὴ κατάληξι στὴ 2^η βαθ. μῦδα 111 πού εἶναι ἡ τανική τῆς κλίμακας τοῦ πλαγίου 2^{ου} ἤχου.

"ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΝΤΕΛΛΑ,"⁽¹⁾

Γεώργιος Χρόνης
Παλιορόφορος-Πρεβέζης
1885

Ἦχος ᾠ πα
ῚΡυθμός 4/σημος
M. M = 116

Κλαι νε τα δεν τρα κλαι νε μαν ρε Ντε ε μαν ρε Ντε ε Ντε ε λα
κλαι νε τα α κλαι νε τα α να α κλα

μου ρια κλαι νε ε και τα λη η με ρια α α που ου λη με ε

ε ε που ου λη η με ρια α ζα

1. Κλαΐνε τὰ δέντρα, κλαΐνε, κλαΐνε τὰ κλαΐνε τὰ (να) κλαριά.
Κλαΐνε καὶ τὰ λημέρια πού λημέ - πού λημέριαζα.
2. Κλαΐνε τὰ μονοπάτι πού περπάταγα,
Κλαΐνε καὶ ἡ βρυσσοὺλες πῶπινα νερό
Κλαΐνε καὶ τὰ μετόχια πῶπερνα ψωμί
Κλαΐνε τὰ μοναστήρια πῶπινα κρασί.

1. Ντέλλας, ἔδρασε στήν Ἡπειρο κατὰ τὸ 1725.
2. Τὴν πρώτη φορά τραγουδιέται με τὸ (μαῦρε Ντέλλα μου). Τὴ δεύτερη, με τὸ κλαΐνε τὰ κλαριά.

"ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΝΤΕΛΛΑ,"

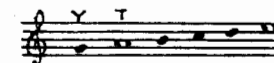
Γεώργιος Χρόνης
Παλιορόφορος-Πρεβέζης
1885

M. M. = 116.

Κλαΐ - νε τὰ δέν.τρα κλαΐ - νε μαῦ.ρε Ντέ - μαῦ.ρε Ντε .
νε τὰ δέν.τρα κλαΐ - νε, κλαΐ.νε τὰ κλαΐ.νε τὰ

Ντέλ - λα μου, κλαΐ.
(να) κλα - ριά, κλαΐ.νε καὶ τὰ λη - μέ - ρια πού λη.

μέ - - - πού λη - - μέ - - ρια - - ζα.

3/4 χρόνος διατονικό από τὴν κλίμακα τοῦ 1^{ου} ἤχου, με τὴν ὑποτονικὴν ἢ τονικὴν ΛΑ = ΡΕ.

ΣΗΜ.—Σχετικὰ με τὸν τίτλο καὶ τὸ κείμενο τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ ἰδὲς τὴ σημείωση στὴ σε-
λίδα 9 πού ἀπὸ λάθος ἐτυπώθη ἐκεῖ.

"ΤΡΕΙΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΙ ΚΡΗΤΙΚΟΙ..."

Κωνσ/νος Κομπορόζος
Τζουμέρκα 1880

ἤχος — Δι

‘Ρυθμός 4/σημος $\frac{\pi}{\chi} \cup = 108$

5 — — | 3 — — — — | 3 — — — — | — — — —
 Τρεις κα λο γε ροι Κρη τι κοι οι οι οι κι οι τρει ει
 3 — — — — | 3 — — — — | 3 — — — — | — — — —
 εις α απ τα κι οι τρεις απ τα γλον ο ο ο ο ο ο ο ο
 — — — — | — — — — | 3 — — — — | — — — —
 ο ο ο ος κα ρα α α α βι νε στερ γιο ο να νε ε
 — — — — | — — — — | 3 — — — — | — — — —
 ε ε ε ε κα ρα α α α βι νε στερ γιο ο να νε

Τρεῖς καλογέροι Κρητικοί κ' οἱ τρεῖς ἀπ' τ' Ἁγίον ὄρος
καράβι ν' ἔστεργιόνανε σ' ἕνα βαθὺ λιμάνι.
Βάνουν κατάρτια μπρούτζινα, ἀντένες σιδερένιες·
βάνουν σχοινί' ἄλυσσιδωτὰ πανιά ζωγραφισμένα·
Στὴ πρύμνη βάνουν τὸ σταυρό, στὴν πλώρη τὸ βαγγέλιο,
καὶ τὴν Παρθένα Δέσποινα στὸ μεσινὸ κατάρτι.
Σὰν νύφη χρυσοστόλιστη στὰ πέλαγα γυρνάει
ν' αὐρῇ καράβια Τούρκικα, ν' αὐρῇ τοὺς Μπαρπαρέζους
Μιά Κυριακὴ, μιὰ ταχυνὴ ἀπ' ὅξ' ἀπὸ τὴν Κρήτη,
τρία καράβια Τούρκικα τὸ βάλανε στὴ μέση.
—Μάϊνα καράβι τὰ πανιά, μάϊνα καὶ ῥίξτα κάτω.
—Δὲν τὰ μαϊνάρω τὰ πανιά, καὶ δὲν τὰ ῥίχνω κάτω
δὲν εἶμαι κόρη λυγερὴ νὰ λύσω τὰ μαλλιά μου·
Εἶμαι καράβι ξακουστό, καράβι ξακουσμένο
στὴν Πόλῃ καὶ στὴ Βενετιά, μ' ἔχουν ζωγραφισμένο.
Ἐλάτε δέκ' ἀπὸ μπροστά, καὶ δώδεκ' ἀπὸ πίσω
καὶ δεκοχτὼ ἀπ' τὴ μιὰ μεριά, καὶ δεκοχτὼ ἀπ' τὴ ἄλλῃ
να δῆτε τὰ κανόνια μου, να ἰδῆτε τ' ἔρματά μου.
Μιά μπαταριά τοὺς βρόντησε, μιὰ μπαταριά τοὺς ἔχει.
γιουμίζ' ἡ θάλασσα πανιά, ἀντένες καὶ κατάρτια.

ΣΗΜ.—'Ιδὲς στὴν ποιητικὴ συλλογὴ τοῦ κ. Ἀποστ. Μελαχρινοῦ, σελ. 29 ἀριθ. 24, «ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ». Ἀθήνα 1946.

"ΤΡΕΙΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΙ ΚΡΗΤΙΚΟΙ..."

Κωνστ/νος Κομπορόζος
Τζουμέρκα 1880

M. M. ♩ ~ 108.

Μ. Μ. ♩ ~ 108.

Τρεῖς κα - λο - γέ - ροι κρη - τι - κοί - - - - - κ'οί
τρεῖς - - - - - ἀπ' τ'ᾶ - - - - - κ'οί τρεῖς ἀπ' τ'ᾶ - γιον
ὁ - - - - - ρος - - - - - κα - ρά - - - - - δι
(v) ἔ - στερ. γιό - - - - - να - νε - - - - - κα -
ρά - - - - - δι (v) ἔ - στερ. γιό - - - - - να - νε.

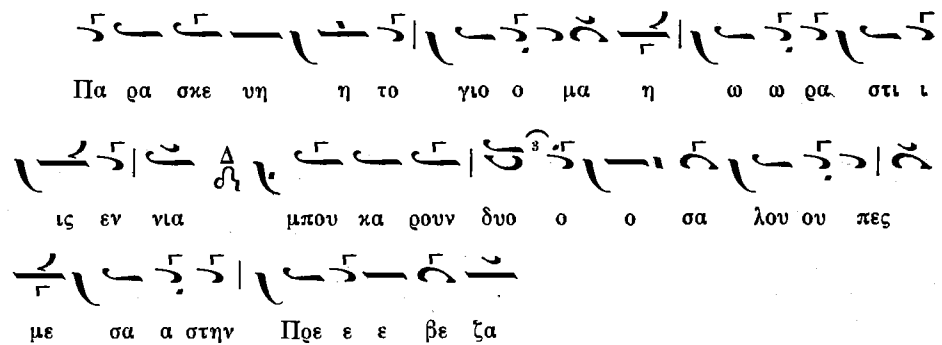

 "ΟΞΥ 4/χορδο τῆς κλίμ. τοῦ Β
 ἡγου, με τὴν ὑποτονικῇ

"ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ,"⁽¹⁾

Χρῆστος Κοντός
Γυμνασιάρχης
Πρέβεζα — 1932

Ἦχος ᾠ
Ῥυθμός 4/σημος $\frac{\Gamma}{\chi}$ M. M. $\cup = 84$

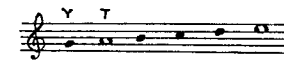
Παρασκευή τὸ γίδμα ἡ ὥρα στὶς ἐννιά
μπουκάρουν δυὸ σαλούπες τέσσερα μυστικά.
Γυρίζουν τριγυρίζουν στὸν Παντοκράτορα
πάλι ξαναγυρίζουν στὰ Παληοσάραγα.
Σταυρέ μου, σταυρωμένε 'πού σὲ δοξάζουμε,
γιὰ βάλε τὸ Μαῖστρο, γιὰ νὰ μπουκάρωμε.
Γυρίζει μιὰ σαλοθπα ρίχνει μιὰ κανονιά,
γκρεμίζει τὰ μουράγια, τσακίζει τὰ γυαλιά.
Ρίχνουν κι' ἀπὸ τὸ κάστρο, ρίχνουν μιὰ κανονιά
γκρεμίζουν τὰ πανιόλα, τσακίζουν τ' ἄλμπουρα.
Κι' ὁ καπετάνιος λέει ἔμπρὸς μωρὲ παιδιὰ
σ' τὴν Πρέβεζα νὰ μπούμε ς'τὰ Παληοσάραγα.

1. Τα «Μυστικά». Μ' αυτό το τίτλο είναι γνωστό το τραγούδι αυτό στη Πρέβεζα αντί του Μυστικά.

"ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ,,

Χρῆστος Κοντός
Γυμνασιάρχης
Πρέβεζα — 1932

M. M. ♪ ~ 84.

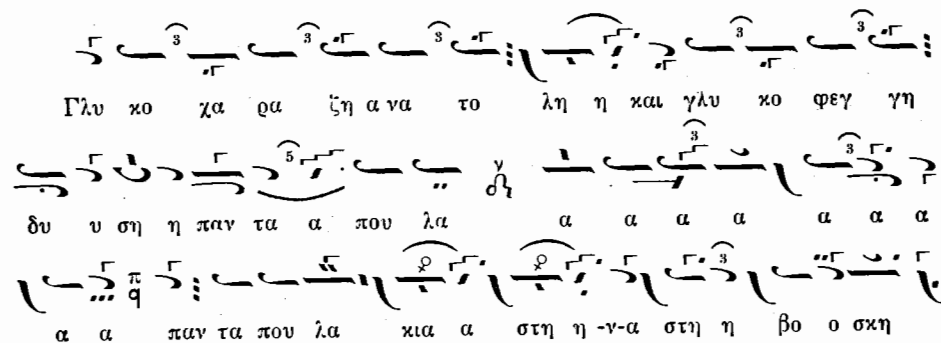
Διευτονικό. 5/χορδο καὶ ἡ ὑποτονικὴ
ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ Α' ἤχου.

"ΓΛΥΚΟΧΑΡΑΖ' Η ΑΝΑΤΟΛΗ...."(1)

ΠΑΡΑΛΟΓΗ (2)

"Αρτα - 1882

Ἦχος ♯η πα
ῚΡυθμός ἐλεύθερος χ M.M. = 66

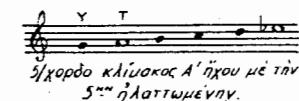
Γλυκοχαράζ' ἡ ἀνατολή καὶ γλυκοφέγγ' ἡ δύση,
πάν τὰ πουλάκια στὴ βοσκή κ' ἡ ὠμορφες στὸ πλῦμα.
Πῆρα κι' ἐγὼ τὸ μαῦρο μου νὰ πᾶω νὰ τὸν ποτίσω,
Βρίσκω μιὰ κόρη π' ὠπλυνε τ' ἀντρός της τὸ μαντήλι.
—Κόρη μου βγάλε μας νερὸ νὰ πιοῦμ' ἐγὼ κι' ὁ μαῦρος.
Σαράντα τάσια - ν - ἔβγαλε, στὰ μάτια δὲν τὴν εἶδα,
κι' ἀπ' τὰ σαράντα καὶ μπροστὰ τῇ βλέπω δακρυσμένη.
—Κόρη μ' ἔχεις καὶ θλίβεσαι καὶ βαρυαναστενάξεις;
—"Ἄντρας μου πάει στὴν ξενιτειὰ ἐδῶ καὶ δέκα χρόνους.
Ἄκόμα δυὸ τὸν καρτερῶ, στοὺς τρεῖς τὸν παντεχαίνω
κι' ἂν δὲν ἐρθῇ στοὺς δεκατρεῖς καλόγρηρα θὰ γένω.
—Κόρη μ' ἐγὼ εἶμ' ὁ ἄντρας σου ἐγὼ εἶμαι κι' ὁ καλὸς σου.
—"Ἄν εἶσαι σὺ ὁ ἄντρας μου ἂν εἶσαι κι' ὁ καλὸς μου,
πές μου σημάδια τοῦ σπιτιοῦ, σημάδια τῆς αὐλῆς μου.
—Ἐχεις μηλιά στὴν πόρτα σου, μηλιά μέσ' στὴν αὐλὴ σου.
—Αὐτὰ τὰ ξέρ' ἡ γειτονιά, τὰ ξέρ' ὁ κόσμος ὅλος.
Πές μου σημάδια τοῦ κορμιοῦ καὶ τότες νὰ πιστέψω.
—Ἐχεις ἐλῆα στὰ στήθια σου, ἐλῆα στὴν ἀμασχάλη,
κι' ἀνάμεσα στὰ δυὸ βυζιά σφυρὶ μαργαριτάρι.
—Ἐσὺ, ἐσ' εἶς' ὁ ἄντρας μου ἔλα στὴν ἀγκαλιά μου.

1. Ἰδὲς Ἐκλογὲς Ν. Πολίτη, σελ. 20 «Ὁ Γυρισμὸς τοῦ Ξενιτεμένου» καὶ Α. Μελα-
χρινοῦ σελ. 127.

2. Ἰδὲς τὴ σημείωση εἰς τὴν ἑναντι σελίδα 19.

"ΓΛΥΚΟΧΑΡΑΖ' Η ΑΝΑΤΟΛΗ...."

"Αρτα - 1882

Παραλογή, ἢ περιλοή. Μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ στὴ λαογραφία, συναντᾶμε τὰ διηγημα-
τικά ἢ ἀφηγηματικά τραγούδια ποὺ διηγοῦνται φανταστικές ἱστορίες, σὲ λόγια ἑμμετρὰ
(Ἐπύλλια—μικρὰ ἔπη). Καὶ ξεχωρίζονται μάλιστα ἀπὸ τὰ καθ' αὐτὸ τραγούδια, διότι
δὲν τραγουδιούνται. Ἐν τούτοις βρίσκομε ποὺ καὶ ποὺ τέτοιες παραλογές (μπαλλάντες)
νὰ διατηροῦνται μὲ τὴ μελωδία τους. Ἰδὲς στὸ Μουσικὸ Ταμεῖο Δ. Περιστέρη, Παράρτημα
Φόρμιγγος, περίοδος Β'. ἔτος 2ον, τὴν πασίγνωστη παραλογή τοῦ «Γιοφυριοῦ τῆς Ἀρτας»
στὴ μουσικὴ συλλογὴ Γ. Παχτίκου Δημοτικὰ Τραγούδια Βιθυνίας σελ. 113. «Τοῦ νεκροῦ
ἀδελφοῦ καὶ τῆς Ἀρετῆς» καὶ στὴ συλλογὴ Ποντιακῶν Τραγουδιῶν Δ. Κουτσογιαννοπού-
λου «Τῆς τρίχας τὸ γεφύρι».

Τὴν ἴδια παραλογή τοῦ «Ξενιτεμένου» ἔχω γράψει στὰ Τριζόνια τῆς Δωρίδας ἀπὸ
τὸ γέροντα Καρρά, 80 ἐτῶν, σὲ ρυθμὸ χορευτικὸ 7/8.

"ΠΟΙΑ ΜΑΝΑ ΕΧΕΙ ΔΥΟ ΠΑΙΔΙΑ...."

ΤΗΣ ΞΕΝΗΤΕΙΑΣ

Πανούλας Πριμηκήρης
Σουδενά Ζαγορίων 1878

ᾠδὴς ᾠδῆς (1)
πα

ῥυθμὸς 4/σημὸς |

χ M M. = 104

Εἰσαγωγή:

λα λα λλα λα λα λα λα λα λα λα

Ποια α μα α να α ε χει ει δυο ο ο ο μωρ δυο ο
παι αι δια α α α α α αι ντε στην ξε νη
τεια α στε ελ με ε ε ε να πε ες τη η η ης
α αι ντε να μην τα καρ τε ε ε ε ρη

1. Ποιά μάνα ἔχει δυὸ (μωρῶ δυὸ παιδιά) ἄντε στην ξε-
νητιά στελμένα ᾽πὲς της (ἄντε) νὰ μὴν τὰ καρτερῇ
2. ᾽πὲς της νὰ μὴν τὰ καρτερῇ νὰ μὴν τὰ παντεχαίνῃ.
Ἐκεῖνα ψαριολόγανε στῆς Ἀρμενιάς τὸν κάμπο,
κι' ἡ Ἀρμενιά κατέβασε μὲ ἥλιο μὲ φεγγάρι.
Σέρνει λιθάρια ριζημιὰ δέντρα ξεριζωμένα.
Σέρνει καὶ μιὰ γλυκομηλιά στὰ μῆλα φορτωμένη
κι' ἀπάνω στὰ κλωνάρια της δυὸ ἀδέρφια ἀγκαλιασμένα.
Τῶνα τηράει τὴν Ἀρμενιά καὶ τ' ἄλλο τὸ ποτάμι
κ' ἡ μάνα τους τὰ φώναζε.....

χει ει δυο ο παι αι δια μωρ δυο ο παι αι δια α

1. Τὸ πρῶτο μέρος τοῦ τραγουδιοῦ μποροῦμε νὰ τὸ κατατάξωμε στὴν κλίμακα τοῦ τρίτου ἤχου. Τὸ δεύτερο μέρος ἀπὸ τὴ φράση «πὲς της νὰ μὴν τὰ καρτερῇ» ἀνήκει στὴν κλίμακα τοῦ πρώτου ἤχου.

"ΠΟΙΑ ΜΑΝΑ ΕΧΕΙ ΔΥΟ ΠΑΙΔΙΑ...."

ΤΗΣ ΞΕΝΗΤΕΙΑΣ

Πανούλας Πριμηκήρης
Σουδενά Ζαγορίων 1878

M. M. ♩ ~ 140.

1. 2.

Ποιὰ — μά — να ἔ — χει — δυὸ — μωρ'
δυὸ παι — διὰ — ἄι — ντε στην ξε — νη.
Τειὰ — στελ — μέ — να, πὲς — της —
ἄι — ντε νὰ μὴν — τὰ — καρ — τε — ρεῖ.

Τ Υ Τ

Ἀπὸ τὴν κλίμ. τοῦ Γ' ἤχου. Τὸ 2^ο μέρος τοῦ τραγουδιοῦ, δηλ. τὰ 4 τελευταῖα μέτρα καθὼς καὶ ἡ εἰσαγωγή, ἀνήκουν εἰς τὴν κλίμ. τοῦ Α' ἤχου καὶ χρησιμο-
ποιεῖ τὸ 1^ο ὁ χορδὸ καὶ τὴν ὑποτονική.

"ΠΟΙΑ ΜΑΝΑ ΕΧΕΙ ΔΥΟ ΠΑΙΔΙΑ...."

Βασιλική Βλάχου
Πρέβεζα 1932

Ἦχος $\frac{7}{8}$ πα Ρυθμός 7/σημος Βος ἐπίτритος 1

τρεις κινήσεις

1 1/2 1 1 χ M. M. = 208

Ποια μα α να ε χει δυο ο παι δια α στον πο λε
μο ο στελ με ε να α α πες τη ης να μην (α
μαν γιαρ α μα α αν) πες τη ης να μη ην τα
κα α ρτε ρη

1. Ποιά μάνα έχει δυό παιδιά στὸν πόλεμο στελμένα,
πές της νά μην (άμάν γιὰρ άμάν) πές της νά μην τὰ καρτερῇ
2. πές της νά μην τὰ καρτερῇ, νά μην τὰ περιμένῃ,
τ' ἐκεῖνα σκοτωθήκανε, στὸ Δομοκὸ στὴ μάχη.
Κι' ὁ Δομοκὸς φέρνει νερά, ποτάμια θολωμένα,
φέρνει καὶ μιὰ γλυκομηλιά στὰ μῆλα φορτωμένη,
κι' άπάνω στὰ κλωνάρια της δυὸ άδέρφια άγκαλιασμένα.
Τῶνα τηράει τὸ Δομοκὸ, τ' άλλο τὴ Μακρυνίτσα.
Καὶ μιὰ βαρκοῦλα ἔρχεται μὲ τὰ πανιὰ άπλωμένα,
Μέσ' ἦταν ἡ μανοῦλα τους, ζητῶντας τὰ παιδιά της.

1. Για τὸν 7/σημο ρυθμὸ ἰδές εἰς τὴν ἀρχὴ τῆς ἀναγκαίης ἐξηγήσεως.

"ΠΟΙΑ ΜΑΝΑ ΕΧΕΙ ΔΥΟ ΠΑΙΔΙΑ...."

Βασιλική Βλάχου
Πρέβεζα 1932

M. M. ~ 208.

Ποιά μά - να ἔ - χει δυὸ — παι -
διὰ — στὸν πό - λε - μο — στελ - μέ - - να — 'πές
της — νά μην (ά - μάν γιὰρ ά - μάν) — 'πές
της — νά μην — τὰ καρ - - τε - ρῇ. —

3/χορδο διατονικό τῆς κλίμ. τοῦ Α' ἤχου, μὲ τὴν
ὑποτονική. Ἡ φυσικὴ δάσις τοῦ Ρε μιά 5^η ὀξύτερο, λα.

"ΜΑΝΑ Μ ΜΕ ΚΑΚΟΠΑΝΤΡΕΨΕΣ,"

Κ. Κωστάκης
Μπότσι ή Μεγαλόχαρις
Ἄρτας—1881

Ἦχος ᾠ πᾶ
Ῥυθμός ἐλεύθερος χ M. M. $\text{♩} = 76$

Μα ναμ με κα κο ο πα αν τρε ψε ε ε ε ε ες μα
ναη μα νου ου λα α α μου και αι αι αι με δω
κε ε ες στους κα α α αμ πους κε γω ω το ο ο
κα α αμ μα α δε βα α στω

1. Μάνα μ' με κακοπάντρεψες (μάννα ή μανοῦλα μου)
καί μ' ἔδωκες στους κάμπους, κι' ἐγὼ τὸ κάμμα δὲν βαστῶ
2. κι' ἐγὼ τὸ κάμμα δὲν βαστῶ, νερό ζεστό δὲν πίνω.
Ἐδὼ τρυγῶνα δὲ λαλεῖ κι' ὁ κοῦκκος δὲν τὸ λέει.
Τὸ λέν' οἱ Ἀγραφιώτισσες κι' οἱ Ἀγραφιωτοπούλες.
«Τὸ ποιά ἔχει ἄντρα στὴν ξενιτειά, καὶ γιουὸς μὲ τὰ καράβια
ποτὲ νὰ μὴν τοὺς καρτερῇ νὰ μὴν τοὺς παντεχαίνῃ
Ἐξήντα καράβια βούλιαξαν κ' ἐξήντα δυὸ φρυγάδες.
Καὶ μιὰ φρυγάδα γλύτωσε κ' ἔφερε τὰ μαντάτα
ῖγιόμωσ' ἢ θάλασσα πανιά κι' ἢ ἄκρες παλληκάρια».
Μωρὴ πικρούλα θάλασσα, πικρὴ φαρμακωμένη
ῖπου μῶφαγες τὸν ἄντρα μου τ' ἄξιο τὸ παλληκάρι.

1. Παραλλαγή κειμένου ἰδὲς στὴ συλλογὴ δημ. τραγουδιῶν τῆς Ἠπείρου Γ. Χασιώτη, σελ. 82.

2. Περί τοῦ σημείου αὐτοῦ ~~~~ ἰδὲς στὴν ἀρχὴ τῆς ἀναγκαίης ἐξηγήσεως.

"ΜΑΝΑ Μ ΜΕ ΚΑΚΟΠΑΝΤΡΕΨΕΣ,"

Κ. Κωστάκης
Μπότσι ή Μεγαλόχαρις
Ἄρτας — 1881

a piacere. M. M. $\text{♩} \sim 76$.
Μά. να μ' με κα. κο. πὰν. τρε. ψες
— μά. να ή μα. νοῦ. λα μου καί
μ' ἔ. δω. κες — στους κάμ. πους κί' ἔ.
χῶ — τὸ — κά. μπο — δὲ δο. στῶ.

*5/χορδὸ διατον. κλίμ. Α' ἤχου με
τὴν ὑποτονική.*

ΣΗΜ.—Στὸ τελευταῖο 5/γράμμο ἢ λέξις κάμμο εἶναι κάμμα (τοῦ καλοκαιριοῦ δηλαδὴ).

"ΑΦΙΝΩ ΓΕΙΑ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ..."

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ (1)

Κ. Κωστάκης
Μπότσι ή Μεγαλόχαρις Άρτας—1881

Ήχος λ π

Ήρhythμός 4/σημος χ M. M. ♩ = 108

Αχ α φι νω γεία α α α πα τε ε ρα α α α
μου αχ και συ μα να α α α γλυ κεια α α μου

ΉΑφίνω γεία πατέρα μου, άχ και σύ μάνα γλυκειά μου.
ΉΈχετε γεία άδερφάκια μου, και σεις δικοι και φίλοι.
ΉΈχετε γεία γειτόνισσες και σεις γειτονοποδλες
κι' έγω πάνω στο σπίτι μου και στα πεθερικά μου.

(Όταν ή νύφη φθάνη στο σπίτι του γαμπρού)

ΉΈβγα κυρά και πεθερά, για να δεχτής την πέρδικα
για να δεχτής την πέρδικα που περπατεί λεβέντικα.
Για ιδέστε την για ιδέστε την, ήλιο, φεγγάρι πέστε την.
Για ιδέστε την πως περπατεί σαν άγγελος με τό σπαθί.
Αυτό που ζύγωσες να μπής ήλιος, φεγγάρι θα φανής.
ΉΈβγα κυρά και πεθερά για να δεχτής την πέρδικα
για να την βάλης στο κλουβί, σά τό πουλί να κελαϊδή.

1. Τό τραγούδι αυτό λέγεται όταν ή νύφη με τη συνοδεία της φεύγει από τό πα-
τρικό της σπίτι για τά πάη στα πεθερικά της.

"ΑΦΙΝΩ ΓΕΙΑ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ..."

Κ. Κωστάκης
Μπότσι ή Μεγαλόχαρις Άρτας—1881

Άχ α-φί-νω γεία πα-τέ-ρα μου,
άχ και σύ μά-να γλυ-κειά, μου

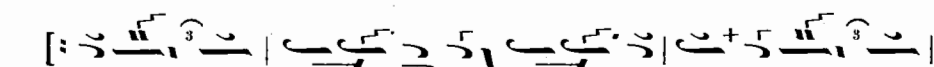
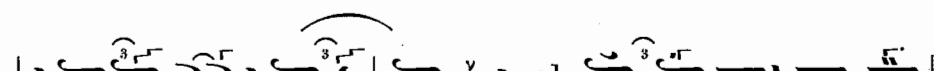

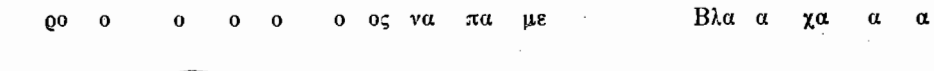

4/χορδο χρωματικό από την κλίμακα του πλαγίου
B ήχου. Ή τονική του ΡΕ μία 5^η όξύτερα. ΛΑ = ΡΕ.

"ΗΡΘΕ ΚΑΙΡΟΣ ΝΑ ΦΥΓΩΜΕ,"

Κωνσταντίνος Κομπορόζος
Τζουμέρκα 1880

Ἦχος ᾠὴ πᾶ
ῚΡυθμός 4/σημος χ M. M. $\text{♩} = 100$

 Α αχ ηρ θε ε ε ε και αι αι ρος και ρος να

 φυ υ υ υ γω ω με αχ -ν-ηρ θε ε και

 ρο ο ο ο ο ο ος να πα με Βλα α χα α α

 και Βλα α α και Βλα χυ που ου -ου -ου λα μου

1. Ἄχ ἦρθε καιρός—καιρός νὰ φύγωμε, (ἄχ) ἦρθε καιρός νὰ πᾶμε
Βλάχα καὶ Βλα—καὶ Βλαχοποῦ(νου)—λα μου
2. Βλάχα μου κι' ἂν πεινάσωμε τὸ ψωμὶ θὰ φάμε;
Τ' ἀχείλη σου τ' ἀχείλη μου ψωμ' εἶναι κι' ἄς τὸ φάμε.
Βλάχα μου κι' ἂν διψάσωμε, τὸ τί νερό θὰ πιοῦμε;
Τὸ δάκρυ σου τὸ δάκρυ μου νερό εἶναι κι' ἄς τὸ πιοῦμε.

"ΗΡΘΕ ΚΑΙΡΟΣ ΝΑ ΦΥΓΩΜΕ,"

Κωνσταντίνος Κομπορόζος
Τζουμέρκα 1880

M. M. $\text{♩} \sim 50$.

 Ἄχ ἦρ - δε καὶ - ρος, και-ρος νὰ

 φύ - γω - με, ἄχ - (ν)ἦρ.δε και - ρος

 νὰ πᾶ - με βλά - χα καὶ

 βλά - καὶ βλαχο - ποῦ - (νου).λα - μου.

 Κλίμαξ Α' ἤχου. Ἡ τονικὴ λα ἀντὶ τοῦ ρε.

"Ο ΣΑΛΑΜΟΥΡΑΣ"

Κ. Κωστάκης (¹)
Μπότσι ή Μεγαλόχαρις Άρτας 1881

Ήχος ᾠ πα

Ψυθμός 6/σημος χ Μ. Μ. = 100

Ε σεις κουμ πα ρες βλα α χι ι ι ισ σεσ κου ου
μπα ρες βλα α χι ισ σεσ κουμ πα ρες βλα α
χο ο που ου λες το Μα α η να α μη το Μα α η
να α μη να α μην αλ λα ξε ε τε

1. Έσεϊς κουμπάρες βλάχισες, κουμπάρες βλάχισες
κουμπάρες βλαχοπούλες, τὸ Μάη νά μὴ
τὸ Μάη νά μὴ νά μὴν ἀλλάξετε.
2. Τὸ Μάη νά μὴν ἀλλάξετε, νά μαυροφορεθῆτε.
Τὸ Σαλαμούρα βάρεσαν αὐτοὶ (ν) οἱ Κωστακαῖοι.
Τρία ντουφέκια τῶρριξαν, τὰ τρὶ' ἀράδ' ἀράδα.
Τῶνα τὸν πέρνει στὸ πλευρό καὶ τ' ἄλλο στὸ ζωνάρι,
τὸ τρίτο τὸ φαρμακερό τὸν πέρνει στὸ κεφάλι.
Γιομίζ' τὸ στόμα τ' αἶματα, τὰ χεῖλη του φαρμάκι.
Σάν δένδρος ἐρραϊστικὴ σάν κυπαρίσσι πέφτει,
ψηλὴ φωνοῦλα (ν) ἔβγαλε δ' ἄν παλληκάρι 'ποῦ ἦταν.
«Πουλιὰ 'πὸ τὸ Ξηρόμερο, πουλιὰ (ν) ἀπὸ τὸ Βάλτο
ἂν πᾶτε κάτου τ' Ἀρτινὸ, πέρα κατ' τὰ Τζουμέρκα
νά πᾶτε καὶ στὰ Πιστανιὰ μέσ' στὸν Κολιὸ Ντερέκα
νά πῆτε χαιρετήματα ν' ἀπὸ τὸ Σαλαμούρα,
φίλους νά μὴν πιστεύεται, κουμπάρους νά μὴν πιάνη
γένονται φίδια καὶ τὸν τρῶν, σκυλιὰ τὸν καταπίνουν».

1. Ὁ τραγουδιστὴς Κ. Κωστάκης ἦταν ἀπὸ τὴν ἴδια γενεὰ τῶν Κωστακαίων ποὺ ἀναφέρει τὸ τραγούδι.

2. Τραγουδιέται καὶ μὲ τὸ «Σαρακατσάνισσες».

ΣΗΜ.—Γιὰ τὴν καταμέτρηση τοῦ 6/σήμου τούτου ρυθμοῦ ἰδὲς εἰς τὴν παραλεύρῳς σελ.

"Ο ΣΑΛΑΜΟΥΡΑΣ"

Κ. Κωστάκης
Μπότσι ή Μεγαλόχαρις Άρτας 1881

M. M. ♩ ~ 100.

Έ-σεῖς Κου-μπά-ρες βλά- - χισ- - - σεσ, Κου-μπά-ρες
βλά- - χισ- - - σεσ Κου-μπά-ρες βλά- - - χο - - -
ποῦ - - λες τὸ Μάϊ νὰ μὴ τὸ Μάϊ νὰ
μὴ νὰ μὴν ὀλ- λά- ξε - - - τε.

Διατονικὸ 4/8 χορδὸ Α' ᾠχου καὶ ἡ ὑποτονικὴ.
Ἡ τονικὴ ΛΑ ἀντὶ τοῦ ΡΕ.

ΣΗΜ.—Εἰς τὸ 6/σημο αὐτὸ μέτρο εἶναι προτιμώτερο νὰ μετρηθοῦν στὴν ἄρση μόνο τὰ τρία πρῶτα ὄγδοα. Ἀρχὴ δὲ τοῦ 6/σήμου μέτρου νὰ εἶναι ἡ συλλαβὴ —μπα— ἔτσι μετακινῆται ὁλόκληρος ὁ τονικὸς ρυθμὸς τοῦ τραγουδιοῦ. Τὸ τελευταῖο μέτρο θὰ συμπληρωθῇ ἀνάλογα.

"ΕΝΑΣ ΠΑΣΣΑΣ ΕΔΙΑΒΑΙΝΕ,"

*Αννα Φλώρου
Παρέβεζα — 1932

*Ήχος λ $\delta\lambda$ χρωματικός Νή με αλλαγήν πρώτου
Ρυθμός 4/σημος χ M. M. $\text{—} = 76$

Ε να α ας Πα α ας σας ωχ Πας σας ε
δια α α βαι αι αι νε ωχ της Βουρ γα ρια α
α α ας του ου ους κα α αι που ους βλε πει ει του
ου ους κα αι Βουρ γα ραμ α αι βλε πει τους
κα α α α αι πους τα ρε ε σε

1. "Ενας Πασσας (ωχ) Πασσας εδιάβαινε, (ωχ) της Βουργαριάς τους κάμπους, βλέπει τους κά (αϊ Βουργάραμ' αϊ) βλέπει τους κάμπους, τ' άρεσε,
2. βλέπει τους κάμπους τ' άρεσε, και τό νερό που τρέχει.
Βάνει ζευγάρια τριανταδυό, ζευγίτες τριανταπέντε,
βάνει κι' ένα κρασοπουλειό μαζι με μιὰ Βουργάρα.
"Όσοι διαβάτες κι' αν διαβούν, όλοι κρασί γυρεύουν.
Κι' έκει περνάειπραγματευτής, κι' ένας καλός άφέντης.
—Βουργάρα βάλε μας κρασί, κρασί, ρακί νά πιούμε.
Βουργάρα τό κρασί σ' ξυνό, και τό ρακί φαρμάκι.
Τά χείλη σου ναι ζάχαρι, και τό κορμί σου κάντιο.
Χίλια φλωριά 'καζάντησα και πεντακόσια γρόσια.
Πάρτα Βουργάραμ' μιὰ βραδυά νά κοιμηθοῦμ' άντάμα.
—Μετὰ χαρὰς άφέντη μου τό κέφι σου νά γένη.
Τά παλαμάκια 'βάρεσε τις δοῦλες της διατάζει.
«Στρώστε πάτους βασιλικούς, πάτους τά καρποφύλλια».
Κι' ό νειός από τή μυρωδιά, πλαγιάζει λυγωμένος
Και τήν αύγή 'σηκώθηκε 'σάν μηλο μαραμένος.
—Βουργάρα δός μου τά φλωριά, τά πεντακόσια γρόσια
—'Εγώ χωράφι σῶδωσα νά σπείρης νά θερίσης.
"Αν είν' τ' αλέτρι σου στραβό και τό γυνί σου.....

ΣΗΜ.—Τά 8 1/2 μέτρα από την αρχή, ανήκουν εις την κλίμακα του πλάγ. Δου χρωματικού ήχου. Τά υπόλοιπα εις την κλίμακα του Αου ήχου.

"ΕΝΑΣ ΠΑΣΣΑΣ ΕΔΙΑΒΑΙΝΕ,"

*Αννα Φλώρου
Παρέβεζα — 1932

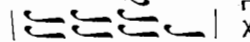
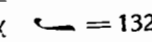
M. M. $\text{—} \sim 76.$
"Ε - νας Πας - - - - - σας ωχ Πας.σας ε -
διά - - - - - δαι - - - - - νε, ωχ τής Βουργα. ριάς τους
κάμ - - - - - πους δλέ - - - - - πει τους κά - - - - - αϊ Βουργά. ρα μ'
αϊ δλέ.πει τους κάμ - - - - - πους τ'ά - - - - - ρε - - - - - σε.

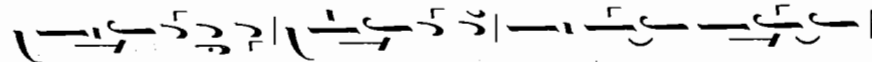
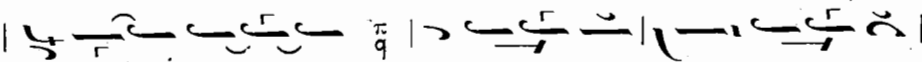
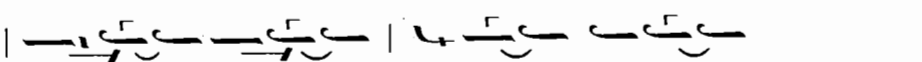
Κλίμαξ χρωματική πλάγιου χ ήχου κατὰ μετάθεσιν τῆς φυσικῆς θάσεως του Ντο εἰς τό Φα. Ἀπό τό σημεῖον * μέχρι τοῦ τέλους ἡ μελωδία στήριζεται στό διατονικό 4/χάρδο τῆς κλίμακος τοῦ Α' ήχου μέ τήν ὑποτονικήν

"Ο ΖΙΑΚΑΣ ΚΙ' ΟΙ ΜΑΚΡΑΙΟΙ,"

Πανούλας Πριμηκήρης
Σουδενά Ζαγορίων 1878

Ἦχος ᾠ πα

Ῥυθμός 4/σημος | X = 132

Στην Κρα α νια α στην Κρα α νια στην Κρα α νια με εσ

στο μπο ο γα ζι ι βγη κα αν οι βγη κα αν οι

βγη κα αν οι σκυ υ λο Μα α κραι οι οι

Στην κρανιά μεσ' τὸ μπογάζι
Βγήκαν οἱ σκυλο-Μακραῖοι.
Πάτησαν ἓνα καρβάνι
᾿πῆραν ἄσπρα ᾿πῆραν γρόσια,
᾿πῆραν καὶ μιὰ Βλαχοπούλα
᾿πού ἦταν ἄσπρη σάν τὸ χιόνι
κι' ὠμορφη σάν τὸ τρυγόνι.
Ξάπλωσαν ἐκεῖ τὰ γρόσια
κι' ἄρχισαν νὰ τὰ μοιράζουν.
Νὰ κι' ὁ Θόδωρος ὁ Ζιάκας
μπαταριά τοὺς ρίχνει ἀπάνου.
Δεκαπέντε λαβωμένοι
κ' οἱ Μακραῖοι σκοτωμένοι.
Φέρετ' ἓναν ψωρο-Γρίβα
νὰ τοὺς βάλωμε ᾿σάν γίδια.

"Ο ΖΙΑΚΑΣ ΚΙ' ΟΙ ΜΑΚΡΑΙΟΙ,"

Πανούλας Πριμηκήρης
Σουδενά Ζαγορίων 1878

M. M. $\text{♩} \sim 60$.

Στὴν κρα - νιά — στὴν κρα - νιά, στὴν κρα -

νιά μέσ' — στὸ μπο - γά-ζι δγῆ- καν — οἱ, δγῆ- καν —

οἱ δγῆ- καν — οἱ σκυ - λο-μα - κραῖ - οἱ.

ἤχορδος διατονικὸ ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ Α' ἤχου, μετὰ τὴν
ὑποτονικὴν, καὶ τὴν τονικὴν στὴ φυσικὴ τῆς θέσεως.

ΣΗΜ.—Τὸ τραγούδι αὐτὸ μπορεῖ νὰ μετρηθῇ καὶ στὰ 4/4 χωρὶς τὴν ἄρση, ἀλλὰ ἀμέσως
ἀπὸ τὴ θέση, ὅπως εἶναι χωρισμένο μετὰ τίς στιγμές.

"ΓΕΡΑΣΑ ΧΑΪΔΩ Μ' ΓΕΡΑΣΑ,,

Ἀδαμάντιος Γαβαλάς, ἐτῶν 12
Γρίμποβο Ἰωαννίνων 1947

Ἦχος ᾠ πα
Ῥυθμός 4/σημος χ M. M. \sim = 88

Γε ρα α α α σα μαν α α αυ ρος Χαϊ δω ωμ

γε ε ε ε ρα α α σα και συ υ υ υ παι

γνι ι δια α θε ε λει εις και αι αι αι συ παι γνι ι

δια α θε λεις

Γέρασα μαυρος (Χαΐδω μ') γέρασα, καὶ σὺ παιγνίδια θέλεις.
Θέλεις στὴν κούνια βάλεμε θέλεις στὴ σαρμανίτσα
καὶ μὲ τὸ πόδις κούναμε καὶ μὲ τὰ χέρια γνέσε
καὶ μὲ τὸ στόμα σ' τὸ γλυκὸ πές μου γλυκά τραγούδια.
Πέντε στρώματα τῶστρωσα πεντέξη μαξιλάρια.
Μωρ' τί τὰ θέλεις τὰ φλωριά μπροτὰ στὸ φίλημά σου.

ΣΗΜ.—Παραλλαγή τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ ὑπάρχει στὴν ἀνέκδοτὴ μου συλλογὴ τραγουδιῶν
Πελοποννήσου σὲ ἐλεύθερο ὁμῶς ρυθμό, μὲ ἀρχὴ διαφορετικὴ «Δέν μπορῶ Ἀγ-
γέλω μ' δέν μπορῶ, καὶ σὺ παιγνίδια θέλεις».

"ΓΕΡΑΣΑ ΧΑΪΔΩ Μ' ΓΕΡΑΣΑ,,

Ἀδαμάντιος Γαβαλάς, ἐτῶν 12
Γρίμποβο Ἰωαννίνων 1947

Μ. Μ. \sim 88.

Γέ - - - - - σα μαῦ - - - - - ρος Χαϊ - δω μ'

γέ - - - - - ρα - - - - - σα καὶ σὺ - - - - - παι - γνί - δια -

δέ - - - * λεις καὶ - - - - - σὺ παιγ - νί - δια - δέ - λεις.

Υ. Τ. Ἔκτασις

Κλίμαξ Α' ἤχου μὲ χρῆσιν τοῦ 1^{ου} 5/χάρδου καὶ τῆς ὑποτονικῆς.
Ἡ τονικὴ στὴ φυσικὴ τῆς θέσεως.

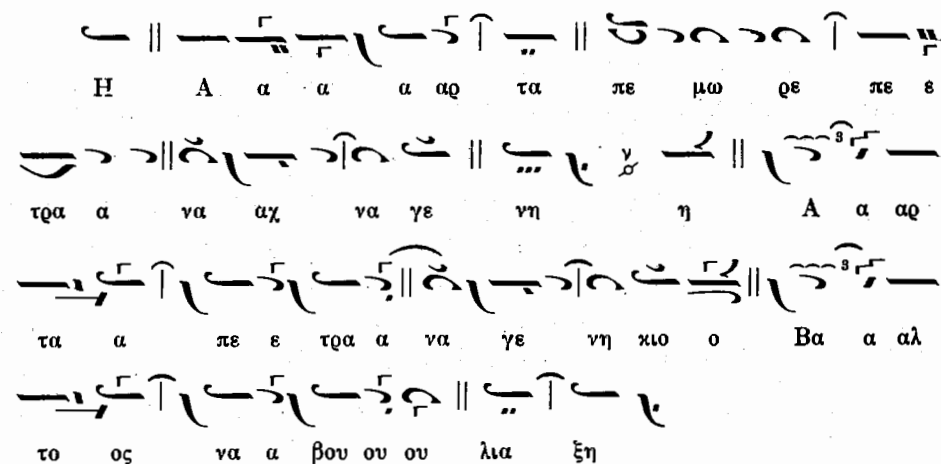
"Η ΑΡΤΑ ΠΕΤΡΑ ΝΑ ΓΕΝΗ..."⁽¹⁾

ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Δημήτριος Γερογιάννης
Πρέβεζα 1880

Ήχος λ $\delta\lambda$ $\tilde{\eta}$ χρωματικός

Ρυθμός 6/σημος χ M. M. $\text{—} = 108$

 Η Α α α α αρ τα πε μω ρε πε ε
 τρα α να αχ να γε νη η Α α αρ
 τα α πε ε τρα α να γε νη κιο ο Βα α αλ
 το ος να α βου ου ου λια ξη

1. 'Η "Αρτα πέ (μωρέ) πέτρα νά (αχ) γενή
ή "Αρτα πέτρα νά γενή κι' ό Βάλτος νά Βουλιάξη
2. Τό δόλιο τό Ξηρόμερο, Θεός νά τό φυλάξη,
'ποδ κάνει τά γλυκά κρασιά καί τ'αμορφα κορίτσια.
'Στό Μαχαλά 'ν οί ωμορφες καί στην Κατούνα οί άσπρες
κι' αύτοθ στο Μπόϊκο 'στά χωριά, κοντοβλες καί γιομάτες.

1. Παραλλαγή έντελως διαφορετική έχει δημοσιευθή στο μουσικό παράρτημα Φόρ-
μιγγος περίοδος Β'. έτος Α'. τεύχος Α'. σελ. 18.

"Η ΑΡΤΑ ΠΕΤΡΑ ΝΑ ΓΕΝΗ..."

ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Δημήτριος Γερογιάννης
Πρέβεζα 1880

 M. M. $\text{—} \sim 108.$
 'Η "Αρ - - - τα πέ - (μω - ρέ)
 πέ - τρα - - - νά αχ - - - να γε - νη - - - ή
 "Αρ - - - τα - - - πέ - τρα - - - νά γε - νη κι' ό - - -
 Βάλ - - - τος - - - νά βου - - - λιά - - - ξη.

 Χχορδο χρωματικό από την κλίμακα του χρωματι.
 κού πλαγίου 4^{ης} ήχου καί μέ την τονική του ΝΤΟ
 μία 5^η όξύτερα Σολ.

"ΣΤΗΣ ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΑΣ ΤΟΝ ΑΓΘΟ,"

ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Βασιλική Βλάχου
Πρέβεζα 1932

ἤχος $\frac{\lambda}{\pi}$ $\frac{\nu}{\sigma}$ χρωματικός

'Ρυθμός 6/σημος | $\underbrace{\quad\quad\quad}_\chi M.M. = 108$

— — — — — || — — — — — || — — — — — ||
 Στης μαν τζου ρα νας τον α αν θο ο ο ο ε ε
 — — — — — || — — — — — || — — — — — ||
 πε ε σα α να α πο ο ο ο κοι οι μη η θω
 || — — — — — || — — — — — || — — — — — ||
 λι γο ο υ πνο για α α να πα ρω την α α
 — — — — — || — — — — — ||
 γα πη η η η μου ου για α ναυ ρω

Στῆς μαντζουράνας τὸν ἀνθό,
ἔπεσα ν' ἀποκοιμηθῶ.
Λίγον ὕπνο γιὰ νὰ πάρω,
τὴν ἀγάπη μου γιὰ ναῦρω.

“Ονειρο είδα στὸν ὕπνο μου,
 ὄνειρο καὶ στὰ ξύπνα μου
 ὄνειρο καὶ φαντασιά μου,
 ζωντανή ξεχωρισιά μου.

Παντρεύουν την αγάπη μου,
τὸ κάνουν γιὰ γινάτι μου.
Καὶ τὴν δίνουν στὸν ὄχτρό μου,
γιὰ τὸ πείσμα τὸ δικό μου.

Μὲ κάλεσαν καὶ στὴ χαρὰ,
βάστα καὶ μένη μου καρδιά.
Γιὰ νουνό νὰ στεφανώσω,
δυό μου χέρια νὰ σταυρώσω.

Φκιάνω στεφάνια ἀπὸ φλουρί,
γιὰ σέν' ἀγάπη μ' μοναχή.
Καὶ λαμπάδες ἀπ' ἄσῃμι
ἔλεος κ' ἐλεημοσύνη.

“Αἱ Δημήτρη γείτονα
 νὰ μ’ ἔπαιρνες νὰ γλύτωνα
 “Αἱ Γιώργη καβαλλάρη
 κάμε μου αὐτὴ τὴ χάρη.

ΣΗΜ.—Παραλλαγές δημοσιευμένες, ιδές στα δημοτικά τραγούδια Δωδεκανήσων Baud—Bonv-
τόμος Β'. 'Αθήναι 1935 σελ. 215 'στό μουσικό παράρτημα Φόρμιγγος περίοδος Β'.
έτος Β'. τεύχος Β'. σελ. 24 στα δημοτικά τραγούδια Γεωγ. Παχτίκου σελ. 158 και
στούς Έλληνικούς χορούς τοῦ κ. Χ. Σακελλαρίου, 'Αθήναι 1940.

"ΣΤΗΣ ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΑΣ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ,"

ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Βασιλική Βλάχου
Πρόεβξα 1922

M. M. ♩ ~ 108.

Στῆς μαν-τζου. ρά- νας τὸν ἄν- δὸ

ἔ- πε- σο ν' ἄ- πο - - - κοι - - - μη- δῶ

λί- γον ὕ- πνο γιὰ - - - νὰ πά- ρω

τὴν ἁ- γά- πη μου - - - γιὰ - ναύ- ρω.

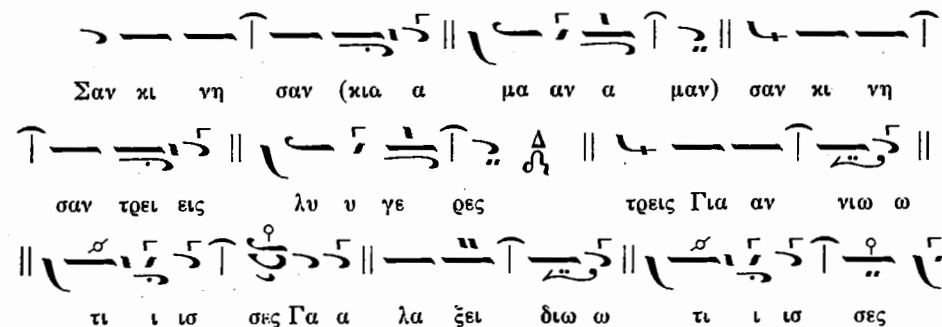
κλίμαξ χρωματική πλάγιου 4^{ης} ἤχου, ἀνιούσα καὶ κατιούσα. Ἡ τonique φά=Ντο.

"ΣΑΝ ΚΙΝΗΣΑΝ ΤΡΕΙΣ ΛΥΓΕΡΕΣ,"

Βασιλική Βλάχου ἐτῶν 50
Πρέβεζα 1932

ἤχος ᾗ πα

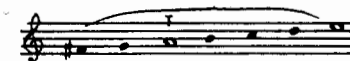
Ρυθμός 6/σημες χ M. M. \hookrightarrow — 120

Σάν κίνησαν τρεῖς λυγερές
Τρεῖς Γιαννιώτισσες, Γαλαξειδιώτισσες
Νά πᾶν νά σεργιανίσουνε
'Στόν άνεμόμυλο, στόν καραβόμυλο.
—Γειά σου χαρά σου μυλωνά.
—Καλῶς την τήν κυρά, κυρά Γιαννιώτισσα.
—Καί πῶς τόν ἔφκιασες αὐτόν
Τόν άνεμόμυλο, τόν καραβόμυλο;
—Τρία φλωράκια ἔῳδεψα
'Στόν άνεμόμυλο, στόν καραβόμυλο.

"ΣΑΝ ΚΙΝΗΣΑΝ ΤΡΕΙΣ ΛΥΓΕΡΕΣ,,

Βασιλική Βλάχου ἐτῶν 50
Πρόβεζα 1932

Ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ Α' ἤχου, μὲ στιγμασιὰ μετατροπιά
χρωματικὴ σ' ἔνα 4/χορδο τῆς κλίμ. τοῦ πλαγίου Β^{ου} ἤχου.
Ἡ τονικὴ Λλ = Ρε.

4/χορδο χρωματικό

"Η ΑΛΕΞΑΝΤΡΑ"

ΧΟΡΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ

Ἀθανάσιος Γρουΐδος
Ζαγόρια 1932

Ἦχος ᾠδῆς Νη

Ῥυθμός 5/σημος $\underline{\text{C}} \underline{\text{T}} \underline{\text{C}} \underline{\text{C}} \underline{\text{C}}$ M. M. $\underline{\text{C}} = 108$

Εἰσαγωγή (1)

Τι ι ι στε ε κει ει εις μα α α α ρα
με νη η -ν Α λιε ε ε ξα α α αν τρα α
ω ωχ τι στε κει εις κλυα μω ρε κλυα α
με ε ε ε νη η

Ἐπὼδος:

Ζα α λι ι ζου ου ου ου μαι αι ο ο
τα α αν σε ε συλ λο γι ζου ου ου μαι

- 1.—Τι στέκει μαραμένη(ν) Ἀλεξάντρα (ὦχ) τι στέκει κλυά (βρέ) κλυάμενη.
2. Μὴν εἶσ' ἀπ' τὸν ἀέρα (ν) Ἀλεξάντρα (ὦχ) μὴν εἶσ' ἀπ' τῇ (ν) ἀπ' τῇ δροσά;
- 3.—Δὲν εἶμ' ἀπ' τὸν ἀέρα (βρέ) λεβέντη μ' (ὦχ) δὲν εἶμ' ἀπ' τῇ (ν) ἀπ' τῇ δροσά.
4. Μον' εἶμ' ἀπὸ (τ) ἐσένα (βρέ) λεβέντη μ' (ὦχ) δὲν ἦρθες μιά (βρέ) μιά βραδιά.
—Ἐγὼ ταχυὰ θά φύγω, πάνω στὰ Φάρσαλα.
Τι θέλεις νὰ σοῦ φέρω ἀπὸ τὰ Φάρσαλα;
—Θέλω γυαλί καὶ χτένι, κι' ἓνα χρυσὸ σταυρὸ,
χτένι γιὰ νὰ χτενίζω τὰ κατσαρὰ μαλλιά,
Γυαλί γιὰ νὰ τὸν βλέπω τὸ γάργαλο λαιμό.
Ν' ἀλλάζω νὰ ξαλλάζω, νὰ βάνω τὸ σταυρὸ.

Ἐπὼδος:

Ζαλίζουμε ζαλίζουμε ὅταν σὲ συλλογίζομαι.

1. Τὴν εἰσαγωγή τὴν ἔγραψα ἀπὸ τὸν Ἡπειρώτη καλλιτέχνη τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ βιολιστὴ κ. Παντελεῆ Καβακόπουλο.

"Η ΑΛΕΞΑΝΤΡΑ"

ΧΟΡΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ

Ἀθανάσιος Γρουΐδος
Ζαγόρια 1932

M. M. $\underline{\text{C}} \sim 108$.

Τι στε κεις μα α α α ρα
μέ νη (ν) Α λιε ξάν τρα
ὦχ, τι στε κεις κλυα μω ρέ, κλυα μέ
νη, μω ρέ, κλυα μέ νη Ζα
λί ζο μαι ὅ ταν
σὲ συλ λο γί ζο, μαι

Τ

Διατονικὴ κλίμαξ πλάγιου Δ^ο κατὰ μετάθεσιν τῆς δασείας του
ἢ το μίαν 4^ο ὁζύτερα ΦΑ = ΝΤΟ καὶ χωρὶς προσαγωγή.

"Η ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΑ"

Τὴν ἔγραψα στὴ Ροδοδάφνη τὸ 1928
ἀπὸ ὀργανοπαῖκτες Ἡπειρώτες

Ἦχος ᾠ πα

Ῥυθμὸς 4/σημος

χ M. M. = 132

Τα α χιο νια τα λυω ω ση βρο χη Μπι ιο μι λω μου
και αι συ κοι μα σαι αι μο να χη Ρου ου σου λα μου
ε λα πα με πα α με να σε ερ για α νη η σου ου
με να φα με και να πιου ου με και να α γλε εν
τη η σου ου με

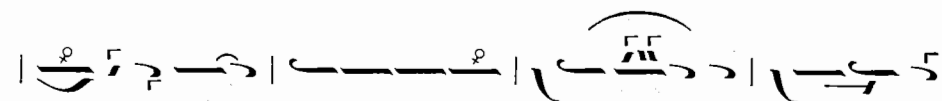
Αἰ ντε μια α γυ ναι γυ υ ναι καε νος τσο ο μπα α α
νη αἰ ντε μια α γυ υ ναι γυ υ ναι καε νος τσο ο
μπα α α νη η ω ρε μαη δε το ο ο μωρ το για ουρ τι
φκια νει αἰ ντε μαη δε το ο ο ο μωρ το για ουρ
τι φκια νει αἰ γκου αἰ γκου αἰ γκου να Κα ρα α

"Η ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΑ"

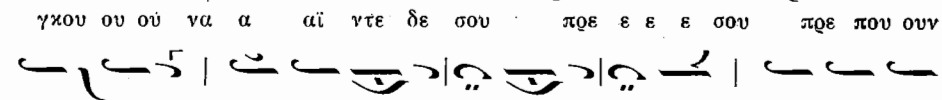
Τὴν ἔγραψα στὴ Ροδοδάφνη τὸ 1928
ἀπὸ ὀργανοπαῖκτες Ἡπειρώτες

M. M. ~ 132.

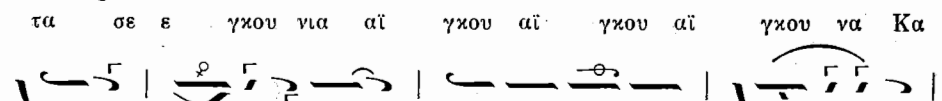
Τὰ χιό. νια τᾶ. λυωσ' ἡ δρο. χή μπιρ. μπί. λω μου καὶ
οὐ κοι. μᾶ. σαι μο. να. χή ρου. . σου. λα μου
ἔ. λα πᾶ. με, πᾶ. με νὰ σερ. για. νί. σου. με, νὰ
φᾶ. με καὶ νὰ πιου. με καὶ νὰ γλεν. τή. σου. με.
αἰ. ντε μιὰ γυ. . ναῖ. γυ. . ναῖ. καέ. νος τσομ. πά. . νη
αἰ. ντε μιὰ γυ. . ναῖ. γυ. . ναῖ. καέ. νος τσομ. πά. . νη
ὦ. ρε μαῖ. δε τὸ μῶρ. τὸ για. οὐρ. τι φκιά. νει
αἰ. ντε μαῖ. δε τὸ μῶρ. τὸ για. οὐρ. τι φκιά. νει αἰ
Γκοῦ, αἰ Γκοῦ, αἰ Γκοῦ. να Κα. ρα. γκου. . να
αἰ. ντε δὲ σοῦ πρέ. . σου πρέ. πουν τὰ σε. γκού. νια αἰ

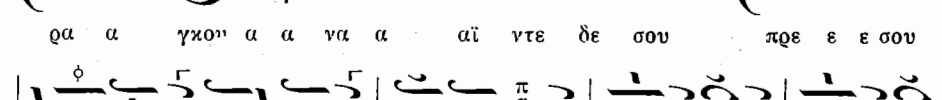
 γκου ου ου να α αϊ ντε δε σου πρε ε ε ε σου πρε που ουν

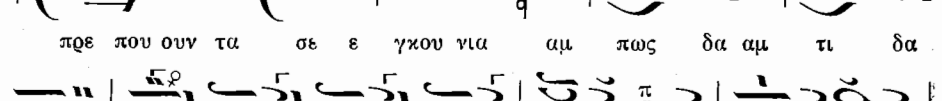
 τα σε ε γκου νια αϊ γκου αϊ γκου αϊ γκου να Κα

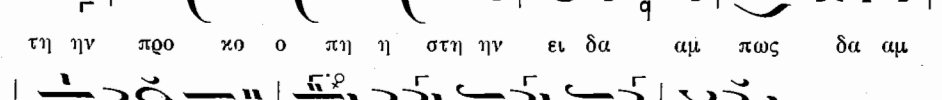
 ρα α γκου α α να α αϊ ντε δε σου πρε ε ε σου

 πρε που ουν τα σε ε γκου νια αμ πως δα αμ τι δα

 τη ην προ κο ο πι η στη ην ει δα αμ πως δα αμ

 τι δα κα α να κα α λο ο δε εν ει δα

Τὰ χιόνια τάλυωσ' ἡ βροχή Μπιρμπίλω μου
 καὶ σὺ κοιμάσαι μοναχὴ Ρουσούλα μου.
 "Ελα πᾶμε, πᾶμε νὰ σεργιανίσουμε,
 νὰ φᾶμε καὶ νὰ πιούμε, καὶ νὰ γλεντήσουμε.

1. "Αἴντε μιὰ γυναῖ-γυναῖκα ἑνὸς τσομπάνη
 ἄντε μᾶθε τὸ (μωρ) τὸ γιανούρτι φκιάνει.
 "Αἶ γκοῦ - ἄϊ γκοῦ - ἄϊ γκοῦνα Καραγκοῦνα
 ἄντε δε σοῦ πρέ - σοῦ πρέπουν τὰ σεγκοῦνια
 'Αμ' πῶς δά, ἄμ' τί δά,
 τὴν προκοπὴ σ' τὴν εἶδα.
 'Αμ' πῶς δά, ἄμ' τί δά,
 κάνα καλὸ δὲν εἶδα.
2. Θὰ πουλήσω καὶ τὴ στάνη
 νὰ σοῦ φκιᾶσω ἓνα φουστάνι.
 Θὰ πουλήσω καὶ τὰ γίδια
 νὰ σοῦ πάρω δαχτυλίδια.
 Θὰ πουλήσω τὰ κατσίκια
 νὰ σοῦ πάρω σκουλαρίκια.
 Θὰ πουλήσω καὶ τὰ βόδια
 νὰ σοῦ πάρω καὶ βραχιόλια.
 Θὰ πουλήσω καὶ τὴ μάντρα
 γιὰ νὰ σῶβρω κι' ἓναν ἄντρα.

 Γκοῦ, ἄϊ Γκοῦ ἄϊ Γκοῦ.να Κα.ρα. γκοῦ - - να

 ἄϊ.ντε δε σοῦ πρέ - - - σοῦ πρέ.πουν τὰ σε. γκού.νια, ἄμ'

 πῶς δα ἄμ' τί δα τὴν προ. κο. πὴ σ' τὴν εἶ. δα, ἄμ'

 πῶς δα, ἄμ' τί δα κα. νά κα. λὸ δὲν εἶ. δα.

 Κλίμαξ Α' ἤχου διατονικὴ με' ὅλη τὴν ἑκτασι.

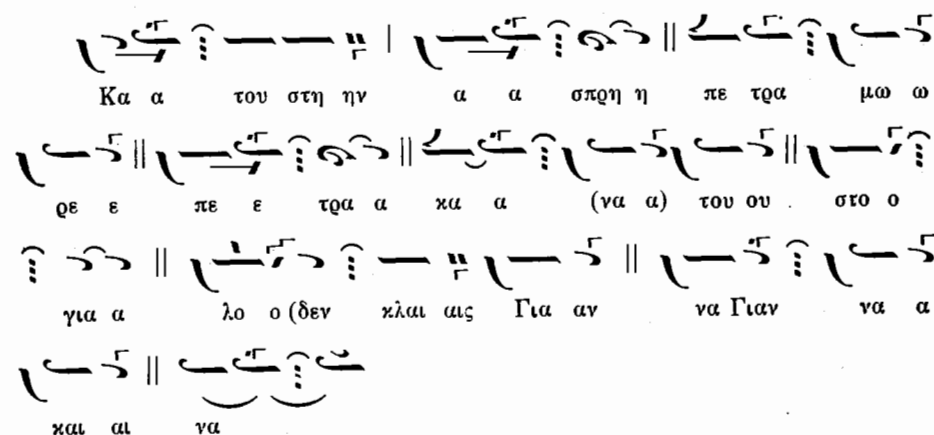
 Κλίμαξ Α' ἤχου χρωματικὴ ποὺ χρησιμοποιεῖται
 στιγμιαίως στὸ τραγούδι.

"ΚΑΤΟΥ ΣΤΗΝ ΑΣΠΡΗ ΠΕΤΡΑ,"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Δημήτρ. Γερογιάννης
Πρέβεζα - 1880

ῥΗχος ᾠ πα
ῚΡυθμός 7/σημος Βος ἀπίτριτος

1. Κάτω στην ἄσπρη πέτρα (μωρέ) μέτρα
κά (να) του στο γιαλό (δέν κλαῖς Γιαννά-Γιαννάκαινα).
2. Ἐκεῖ δένδρος δέν ἦταν, οὐδέ κι' ἀγιοκλημα,
μόν' ἦταν παλληκάρια, ὄλο κι' ἄρματωλοί.
Ρίχνουν ἓνα ντουφέκι τὸν ἀνήφορο,
σκοτώσαν τὸ Γιαννάκη τὸν ἄρματωλό,
Τοῦρκοι τὸν τρογυρίζουν, καὶ Ρωμηοὶ τὸν κλαῖν,
κι' ἓνα μικρὸ Τουρκάκι τὸν μοιρολογάει.
Γιαννάκη μ' νᾶχες μάννα νᾶχες κι' ἀδερφή,
νᾶχες καλὴ γυναῖκα γιὰ νά σ' ἔκλεγαν!
Γιάννη μου, γιὰ κι' ἡ μάννα σ' γιὰ κι' ἡ ἀδερφή,
γιὰ κι' ἡ καλὴ γυναῖκα σ' στηθοδέρνεται,
μὲ δυὸ παιδιὰ στὰ χέρια κι' ἓνα στὴν ἀγκαλιά,
κι' ἄλλο στὴν ἀμασχάλη, παραμάσχαλα!

"ΚΑΤΟΥ ΣΤΗΝ ΑΣΠΡΗ ΠΕΤΡΑ,"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Δημήτρ. Γερογιάννης
Πρέβεζα - 1880

Διατονικό 5/χορδο καὶ ἡ ὑποτονι-
κὴ ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ Α' ἤχου.

"ΣΤΗΝ ΑΠΑΝΩ ΓΕΙΤΟΝΙΑ"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Βασιλική Βλάχου έτών 50
Πρέβεζα 1932

Ἦχος ᾠ πα
ῚΡυθμός 7/σημος Βος επίτритος
εις 3 κινήσεις

Στην α πα κια μα αν α μα αν στη ην α
πα νω ω γει το νια στην α πα νω ω γει ει το
(1) νια στην κρυ α βου υ ση κον τα

1. Στην άπά (κι' άμάν άμάν)
στην άπάνω γειτονειά
στην άπάνω γειτονειά,
στην κρύα βρύση κοντά.
2. Βλαχοπούλα κάθουνταν
λούζουνταν χτενίζουνταν.
Τώμαθ' ένας 'γούμενος
κι' έτρεξε χαρούμενος.
— Βλαχοπούλα μ' σ' αγαπώ,
κι' ήρθα για νά σοθ τó 'πώ.
— Γούμενε σάν μ' αγαπās
φκιάσε βάρκα νά με πās.
Φκιάσε βάρκα με κουπιά
παλληκάρια με σπαθιά.
Νά με πās μέσ' στά νησιά
'πούναι τó γλυκά κρασιά.

(1) νια α α στην κρυ

"ΣΤΗΝ ΑΠΑΝΩ ΓΕΙΤΟΝΙΑ"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Βασιλική Βλάχου έτών 50
Πρέβεζα 1932

M. M. ~ 208.

Στήν ά - πα (κι'ά - μάν - ά - μάν) — στην ά -
πά - νω — γει - το - νιά στην ά - πά - νω —
γει - το - νιά — στην κρύ - α — δρύ - ση — κον - τά.

Κλίμας Α' ήχου πού υπερβαίνει την έκτασή της κατά δύο φθόγγους επί το δορύ.

"ΤΑ ΛΕΙΒΑΔΙΑ ΛΕΙΒΑΔΙΖΟΥΝ,"

Πρέβεζα 1880

Ἦχος ᾠ πα

Ῥυθμός 4/σημος χ M. M. = 108

Τα α λει βα α (μω ρη κυ ρα Βουρ γα ρα) τα α λει
 βα α δια λει ει βα δι ζουν τα α λει βα α δια
 λει ει ει βα δι ζουν και αι τα μα α τια μου ου ου
 ου δα α κρυ ζουν λα α λα λα λα λα α λα λα λα
 λα α λλα λλα λα λλα λα λλα λα λλα λα λα τα α λει
 βα α δια λει ει βα δι ζουν τα α μα τα α κια
 μου ου δα κρυ ζουν

Τὰ λειβάδια λειβαδίζουν
 καὶ τὰ μάτια μου δακρύζουν.
 Γιὰ μιάς χήρας θυγατέρα
 ποὺ φορεῖ τὰ λερωμένα
 καὶ τὰ λεροφορτωμένα.
 Ρίξτε κάτω τὰ καυμένα
 κι' ἔλα βράδυ μετ' ἐμένα
 νὰ περνᾷς χαριτωμένα
 πῶς ἔρχομαι μετ' ἐσένα
 ποὺ εἶς ἕνας κακὸς λεβέντης
 μὲ φιλεῖς καὶ μ' ἀγκαλιάζεις
 καὶ στὸν πάτο μὲ γελάζεις.

ΣΗΜ.—Παραλλαγή τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ ἔχω στὴν ἀνέκδοτὴ μου συλλογὴ τῶν
 τραγουδιῶν Πελοποννήσου, σὲ ἐντελῶς διαφορετικὴ μελωδία, στὴν ἴδια κλίμακα, καὶ σὲ
 ρυθμὸ Τσάμικου χοροῦ. 6/4.

"ΤΑ ΛΕΙΒΑΔΙΑ ΛΕΙΒΑΔΙΖΟΥΝ,"

Πρέβεζα 1880

M. M. = 108.

Tà — λει. δά — μω. ρή κυ. ρά Βουρ. γά- ρα, τὰ — λει.
 δά — δια λει — βα. δί. ζουν, τὰ — λει. δά — δια λει — βα.
 δί. ζουν καὶ τὰ μα — τια μου δα. κρύ. ζουν.
 Λα λα λα λα λα λα λα λα λα λα λα λα λα λα
 λα λα λα λα λα λα λα λα. Τὰ — λει.
 δά — δια λει. βα. δί. ζουν καὶ τὰ μά — τια μου — δα. κρύ. ζουν.

Διατονικὴ κλίμαξ Α' ἤχου κατὰ τὸ 5/χορδὸ σύστημα.
 Ἡ τonique Λα = Re. Ὁ φθόγγος Φα, στὴν τεχνικὴ τοῦ ἤχου
 αὐτοῦ, ὅταν κινεῖται κατὰ τὸ 5/χορδὸ σύστημα πρέπει νὰ
 εἶναι φυσικὸς, ἐδῶ ὅμως εἶναι μέ #.

Ἡ ἐπὶ πῶς ἀνήκει σὲ 5/χορδὸ χρω.
 ματικὸ πлагίου Β" ἤχου.

"Η ΔΙΑΜΑΝΤΟΥΛΑ"

Ἄρτα 1880

Ἦχος λ̣ ὁλ̣ Ἠ̣η̣ χρωματικός

Ῥυθμός 4/σημος μετὰ 6/σήμου = 10/σημος

|| 1̣ 4̣ 1̣ 1̣ 1̣ 2̣ 1̣ 1̣ 4̣ 1̣ 1̣ 4̣ 1̣ 1̣ ||

εἰς 5 κινήσεις, 2 θέσεις καὶ 3 ἄρσεις χ̣ = 112

Του Χα τζη Γεωρ γα α α κη κο ρη του Χα τζη
Γεωρ γα α α κη κο ρη (ν)α απ τη η Λει ει ει ει
βα δια α Δια μαν του ου λα αμ α απ τη η Λει ει ει ει
βα δια

Τοῦ χατζη Γιωργάκ' ἡ κόρη(ν) ἀπ' τῇ Λειβαδιᾷ
μπαινοβγαίνει στοῦ μπαλκόνι καὶ στολίζεται.
Κι' ὁ Μεχμέτ' ἀγάς διαβαίνει σκανταλίζεται.
Ρίχνει μῆλο καὶ τῆς δίνει, δὲν τὸ δέχτηκε.
Ρίχνει μάλαμα κι' ἀσημι, χαμογέλασε.
Πέντε παλληκάρια στέλνει μέσ' στοῦ σπίτι της.
—Νὰ μᾶς δώστε τὴ Διαμάντω στοῦ Μεχμέτ' ἀγά.
Πέντε φονικά νὰ γένουν μέσ' στὴν πόρτα μου
τὸ Μεχμέτ' ἀγά δὲν πέρνω δὲν τὸν ἀγαπῶ.

"Η ΔΙΑΜΑΝΤΟΥΛΑ"

Ἄρτα 1880

Μ. Μ. 112.

Τοῦ Χαν. τζη. Γιωρ. γά. κ' ἡ κό. ρη. τοῦ Χαν.
τζη. Γιωρ. γά. κ' ἡ κό. ρη ν' ἀπ' τῇ Λει. δα.
διὰ Δια.μαντοῦ. λα μ' ν' ἀπ' τῇ Λει. δα. διὰ.

Χρωματικό 5/χορδο 1ης κλίμ. πλαιγίου 4^{ου} ἤχου.
Ἡ τανική Σολ ἀντὶ τοῦ Ντο.

ΣΗΜ.— Ὁ ρυθμὸς τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ ποὺ παρουσιάζεται μετὰ τὰ μικτὰ μέτρα 4/4 καὶ 6/4 ποὺ κάνουν 10/4, ἀποδίδεται καλλίτερα μετὰ τὸ μέτρο τῶν 5/2 μετὰ τὴ σύμπτυξι τῶν 4/4 εἰς 2/2 καὶ τῶν 6/4 εἰς 3/2. Εἶναι ἡ ρυθμικὴ μορφή τοῦ Παιωνικοῦ (5/σήμου) γένους, ποὺ συχνὰ συναντοῦμε στὰ δημοτικὰ μᾶς τραγούδια. Ἰδὲς Κ. Ψάχου «Οἱ ἀρχαῖοι ἐλληνικοὶ ρυθμοὶ καὶ τὰ δημώδη ᾠσματα» στὴ μουσικὴ ἐφημερίδα «Φόρμιγγα» ἔτος ΣΤ.' ἀριθ. φύλλου 4—5—6 Μαΐου, Ἰουνίου 1908.

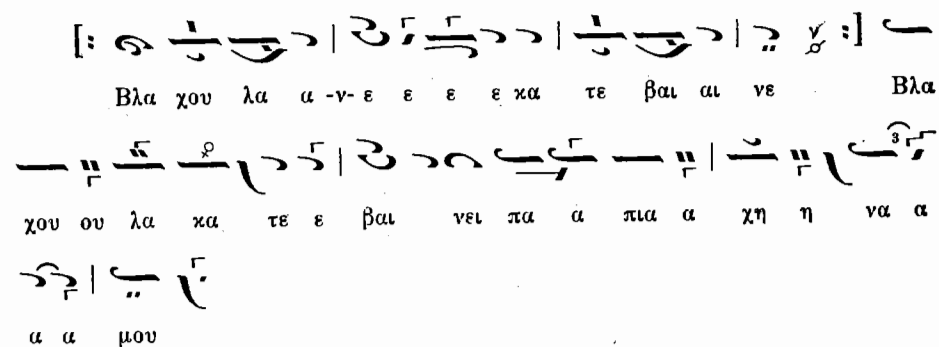
"ΒΛΑΧΟΥΛΑ - Ν - ΕΚΑΤΕΒΑΙΝΕ,,

ΧΟΡΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ

Πρέβεζα 1880

Ἦχος λ π ς Νη χρωματικός

ῥυθμός 4/σημος | $\underline{\underline{\text{C}}}\underline{\underline{\text{C}}}$ | χ M. M. $\underline{\underline{\text{C}}} = 120$

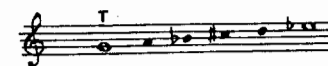
Βλαχοῦλα (ν) ἑκατέβαινε, βλαχοῦλα κατεβαίνει.
 Εἶχε τ' ἀχείλη τσιτζίφο μὲ τὸ βαρζὶ βαμμένο.
 Μὲ τρία μαντήλια τὸ σφουγγαί, ἐβάψαν καὶ τὰ τρία.
 Σὲ τρία ποτάμια τῶπλυνε, ἐβάψαν καὶ τὰ τρία.
 Τὰ προβατάκια ' βόσκαγαν, ἐβάψαν τὰ μαλλιά τους
 Κ' οἱ πιστικοὶ ' π τὰ κούρεβαν, ἐβάψαν τὰ ψαλίδια.

ΣΗΜ.—'Ιδὲς παραλλαγή κειμένου στὴ συλλογὴ Ν. Πολίτου σελ. 169.

"ΒΛΑΧΟΥΛΑ - Ν - ΕΚΑΤΕΒΑΙΝΕ,,

ΧΟΡΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ

Πρόβλεζα 1880

Ἀπὸ τῆ χρωματικῆ κλίμακα πλαγίου 4^{ου} ἤχου μετὰ τὴν 6^{ην} βαθμίδα, κατ' ἐξαιρέσειν, μετὰ ὕψει

"ΤΡΕΙΣ ΚΟΠΕΛΛΕΣ ΛΥΓΕΡΕΣ,,

ΧΟΡΟΣ ΠΑΤΗΤΟΣ

Χρήστος Κατσικογιάννης
Βόνιτσα 1942

Ήχος $\overset{\circ}{\underset{\circ}{\eta}}$ πα

Ρυθμός 4/σημος | $\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}$ |

χ M. M. $\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}$ = 112

Τρεις κο πε τρεις κο πε τρει εις κο ο
 πελ λες λυ γε ε ρες τρει εις κο ο
 πελ λες λυ γε ε ρες πα αν στο ο δρο μο μο
 να α χες Ντια λε ντια λε μω ρε ντια λε τα ασ
 προ ο σου φου στα νι ι βα λε δο ος του ου
 μι ά να κα νει ει πε ρα δο ος του ου φου στα νιου
 σα α γε ρα

1. Τρεις κοπέ - τρεις κοπέ - τρεις κοπέλλες λυγερές
 τρεις κοπέλλες λυγερές πᾶν στο δρόμο μοναχές.
2. 'Δώ πού πᾶ - 'δω πού πᾶ - 'δω πού πᾶμε 'μείς οἱ τρεῖς
 'δω πού πᾶμε 'μείς οἱ τρεῖς, ἂν μᾶς πῖτχαινε κανεῖς.
3. Κι' ἂν μᾶς πῖ - κιᾶν μᾶς πῖ - κιᾶν μᾶς πῖτχαινε κανεῖς
 κιᾶν μᾶς πῖτχαινε κανεῖς θά μᾶς φίλαγε καὶ τοῖ τρεῖς. (*)

1. Στὸ σημεῖον αὐτὸ τοῦ τραγουδιοῦ, ὅπως μοῦ ἔλεγε ὁ τραγουδιστής, ὅταν τὸ χορεύουν οἱ κοπέλλες, κάνουν μιὰ συνδυασμένη ρυθμικὴ κίνηση μορμιοῦ καὶ φουστανιοῦ μαζί, πού προσδίδει μὲ τὸ ρυθμὸ τοῦ τραγουδιοῦ πραγματικὴ χάρι κι' ὡμορφιά στὸ χορὸ αὐτό.

2. Ἰδὲς τὴ σημείωση στὴν ἀπέναντι σελίδα.

"ΤΡΕΙΣ ΚΟΠΕΛΛΕΣ ΛΥΓΕΡΕΣ,,

ΧΟΡΟΣ ΠΑΤΗΤΟΣ

Χρήστος Κατσικογιάννης
Βόνιτσα 1942

M. M. $\underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}}$ ~ 112.

Τρεις κο - πέ - τρεις κο - πέ - τρεις κο - πελ - λες λυ - γε -
 ρες τρεις κο - - πέλ - λες λυ - γε - ρες πᾶν στο
 δρό - μο μο - να - χές. Ντια - λε ντια - λε μω - ρέ, ντια - λε
 τᾶ - σπρο σου φου.στά - νι βά - λε δός του μιὰ νὰ κά - νη
 πέ - ρα, δός τοῦ φου - στα.νιοῦ σ'ά - γέ - ρα.

Διατονικὸ 5/χορδο ἀπὸ τὴν κλίμ. Α' ἤχου, μὲ
 τὴν ὑποτονική. Ἡ τονικὴ Σολ ἀντὶ Ρε.

ΣΗΜ.— Ὁ τραγουδιστής δὲν ἤξερε ἄλλους στίχους νὰ μοῦ πῇ. Τὸ ἴδιο ὅμως τραγοῦδι εἶναι δημοσιευμένο στὴν ποιητικὴ συλλογὴ τοῦ κ. Γ. Μελαχρινοῦ ἀριθ. 209 σελ. 185 καὶ στὴ συλλογὴ τοῦ Λ. Ἰατρίδου Ἀθῆναι 1859 σελ. 82. καὶ ἔχει ὡς ἑξῆς.

Τρεῖς κοπέλλες λυγερές, πᾶν στο δρόμο μοναχές.
 Μιὰ τῆς ἄλλης ἔλεγε.— 'Δώ πού πᾶμ' ἡμεῖς οἱ τρεῖς,
 ἂν μᾶς τύχαινε κανεῖς καὶ μᾶς φίλη καὶ τὶς τρεῖς!
 Σταυραετὸς ἐκάθονταν, καὶ τὲς ἀκουρμένονταν.
 —Θέμου δός μου λευθεριά νὰ χυθῶ νὰ πάρω μιὰ,
 Κι' ἂν δὲν τὴν ἐδιάλεγα, ἄς μοῦ κόβαν τὰ φτερά
 νὰ τὰ πᾶν στο βασιλιά.

"ΜΕΣ' ΣΕ ΠΑΡΓΙΝΟ ΧΟΡΟ,"

Δημ. Γερογιάννης
Πρέβεζα 1880

ἦχος ᾠ πα

Ῥυθμός 4/σημος | $\underline{\underline{z}}\underline{\underline{z}}\underline{\underline{z}}\underline{\underline{z}}$ | $\overset{\gamma}{x}$ M. M. $\underline{\underline{z}} = 138$

[: ̣ ̣ ̣ | ̣ ̣ ̣ | ̣ ̣ ̣ ̣ ̣ | ̣]
 Μ̣ε̣σ̣ σ̣ε̣ Πα̣ με̣σ̣ σ̣ε̣ Πα̣ με̣ ε̣σ̣ σ̣ε̣ ε̣ Πα̣ ρ̣ γι̣ νο̣
 ̣ ̣ ̣ π̣ q̣ :] ̣ ̣ ̣ ̣ ̣ | ̣ ̣ ̣ ̣ ̣ | ̣ ̣ ̣ ̣ ̣ | ̣ ̣ ̣
 χο̣ ρο̣ με̣ ε̣σ̣ σ̣ε̣ ε̣ Πα̣ ρ̣ γι̣ νο̣ χο̣ ο̣ ρο̣ Πα̣ α̣ρ̣
 ̣ ̣ ̣ ̣ ̣ | ̣ ̣ ̣ ̣ π̣ q̣
 γι̣ ι̣ νι̣ αν̣ ε̣ φι̣ λη̣ σα̣

Μέσ' σέ Παργινὸ χορὸ
Παργινιὰν ἐφίλησα.

Μὰ ἦταν κι' ἄνδρας τῆς ἐκεῖ
ποὺ καθάριζε φακὴ.

"ΑΦΙΝ' Ο ΓΙΑΝΝΟΣ ΤΗΝ ΚΛΕΨΑ,,

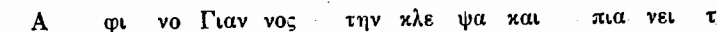
Γεώργ. Χρόνης
Παλαιορόφορος Πρεβέζης 1885

Ἡχος ᾗ πα

ῥυθμός 4/σημός χ M. M. $\cup = 76$

 Α φι νο Γιαν νος την κλε ψα και πια νει το ζευ

 γα α α α α ρι ι φκια νει ει ει τα α α

 λε ε τσα α πο ο ο ο ο ξυα

‘Αφίν’ ό Γιάνος τήν κλεψά και πιάνει τό ζευγάρι
Φκιάνει τ’ αλέτρι από δευά και τό ζυγό από δάφνη
Φκιάνει και τή βουκέντρα του άπ’ άγριο κυπαρίσσι
Σάν έσπειρε σάν έζοτειρε, τρία συνικία στάρι
Τόνα τό δίνει του παπα και τ’ άλλο του δραγάτη
Τ’ άλλο του κάψα πόμεινε, τό πήρε πάει στο μύλο.
Βρίσκει τό μύλο χάρβαλο και τό νερό κομμένο
“Όσο νά βάλη τό νερό νά σιάση και τό μύλο,
ό πόντικας από μεριά τρούπησε τή σακκούλα
“Όσο νά βρής τά ράμματα νά ράψη τή σακκούλα
(ν) ό λύκος άπ’ άλλη μεριά τ’ άρπαξε τή γαϊδούρα
Μπομπώ λελέ, Γκατζέλω μου, πού σ’ είχα γκαστρωμένη
πού θά τό κάνης σερινικό..... (1)

1. Ἰδὲς παραλλαγή κειμένου στὴν ποιητικὴ συλλογὴ δημοτικῶν τραγουδιῶν Ἡπειρου Γ. Χασιώτου, Ἀθήναι 1856, σελ. 130, ἀριθ. 64.

"ΜΕΣ' ΣΕ ΠΑΡΓΙΝΟ ΧΟΡΟ,,

Δημ. Γερογιάννης
Πρέβεζα 1880

Πρόβεζα 1880

M. M. ♩ ~ 135.

1.

μέσ' σέ Πα. μέσ' σέ Πα. μέσ' σέ Παρ. γι. νό χο. ρό

2.

ρό, μέσ' σέ Παρ. - γι. νό χο. - ρό Παρ. γι. νιάν έ- φί. λη. σα.

ΚΛΗΜΑΣ Α΄ ἤχου κατὰ μετάθεσιν τῆς δάσεώς του ΡΕ εἰς τὸ ΛΑ

"ΑΦΙΝ' Ο ΓΙΑΝΝΟΣ ΤΗΝ ΚΛΕΨΑ,"

Γεώργ. Χρόνης
Παλαιορόφορος Πρεβέζης 1885

Γεώργ. Χρόνης

Παλαιορόφορος Πρεβέζης 1885

M.M. ♩ ~ 84 *Recitativo*

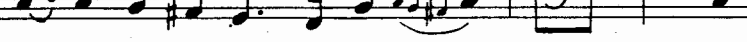

Ἄ - φί - ν' ὁ Γιάν - νος τὴν κλε - γὰ καὶ πιά - νει τὸ ζευ -

♩ ~ 76.

- γὰ - - - - - ρι φκιά - νει τ'ὰ - -

- λέ - - - - - τρά - - - - - πὸ ὁ - - - - - ξυά.

Handwritten musical notation for the piece "Εκτασις" (Ecstasy). The notation is on a single staff with a treble clef. The title "Εκτασις" is written above the staff. The piece is divided into two sections: the first section is in 5/4 time signature and the second section is in 4/4 time signature. The notation includes a key signature of one sharp (F#) and a series of notes and rests.

Τηχος Α' χρησιμοποιοῦν τὸ βασικό 4/χορδο καὶ τὸ 5/χορδο κατὰ ἀπὸ τῆ βάσι του. Ἡ τονική του ΡΕ μία 5^η ὀξύτερα, ΛΑ.

"ΑΝΑΤΑΡΑΞΟΥ ΜΑΥΡΗ ΓΗΣ,"

(ΜΟΙΡΟΛΟΪ)

Αικατερίνη Ντίτσου
Πρέβεζα 1931

Ἦχος λ̣ ρ̣ Νη̣

Ῥυθμός 2/σημος χ̣ M. M. ♩ = 60

Ωχ α να τα ρα ξου μαν α μαν ρη γη ης και
σει σου μα α μαν ρο χω μα αχ λε βεν τη
μου πε ρη η τι πε ρη η φα νε κο ορ
μι ιμ κα μα α ρω με ε λε νο

"Ωχ, ἀναταράξου μαύρη γῆς καὶ σείσου μαῦρο χῶμα.
"Ωχ, λεβέντη μου περήφανε, κορμί καμαρωμένο,
Κι' ἐγὼ θὰ φτέψω ἓνα δέντρο μέσα στὸν "Αἱ Νικόλα.
Νάχη τὴ ρίζα τοῦ χρυσοῦ, τοὺς κλώνους χρυσαφένιους.
Κι' αὐτὰ τὰ φύλλ' ἀπ' τὸ δέντρο' κι' αὐτὰ μαλαματένια.
Ἡ ρίζα εἶναι τὸ μπῶϊ σου, κι' οἱ κλώνοι εἶναι τὰ μπράτσα,
Κι' αὐτὰ τὰ φύλλα τὰ χρυσᾶ, τὰ ματοτσιουρά σου.

"ΠΟΥ ΠΑΣ ΑΣΗΜΙ ΝΑ ΧΑΘΗΣ,"

(ΜΟΙΡΟΛΟΪ)

Μαργετίνα
ὀνομαστή μοιρολογίστρα
Πρέβεζα

Ἦχος λ̣ ρ̣ ν̣ χρωματικός

Ῥυθμός 4/σημος χ̣ M. M. ♩ = 60

Ωχ που πιας α ση μι να α χα α θης
ωχ μα λα α μα να α σκου ου ρια-σκου ρια (να) σης

Ἐγὼ δὲν πάω νὰ χαθῶ ἤτε καὶ νὰ σκουριάσω
Θὰ γέν' ἀσημοκάνδηλο στῆς ἐκκλησιᾶς τὴν πόρτα
γιὰ νὰρχωνται οἱ συγγενεῖς νὰ μὲ γιομίζουν δάκρυα
Νάρχεται ἡ μανούλα μου νὰ μ' ἀπανωγιομίζη
Κι' ἀπ' τὸν καὺμό της τὸν πολὺ νὰ σκώνη νὰ τὸ πίνη
Νὰ κατασβένη τὸν καὺμό ποὺ θάχη γιὰτ' ἐμένα

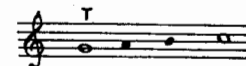
"ΑΝΑΤΑΡΑΞΟΥ ΜΑΥΡΗ ΓΗΣ,"

(ΜΟΙΡΟΛΟΪ)

Αικατερίνη Ντίτσου
Πρέβεζα 1931

M. M. ♩ ~ 60.

"Ωχ ᾠ. να. τα. ρά. ξου μαύ. μαύ.ρη γῆς καὶ σεί. σου
μαῦ. μαῦ.ρο χῶ. μα, ᾠχ λε.βέν.τη μου πε. ρή. (νι) πε.
ρή. φα. νε κορ. μί κα. μα. ρω. μέ. (νε) νο.

4/χορδο διατονικό πλαγ. Δ°, με τελική κατάληξη
στὴν τονική τοῦ Α' ἤχου.

"ΠΟΥ ΠΑΣ ΑΣΗΜΙ ΝΑ ΧΑΘΗΣ,"

(ΜΟΙΡΟΛΟΪ)

Μαργετίνα
ὀνομαστή μοιρολογίστρα
Πρέβεζα

M. M. ♩ ~ 60.

"Ωχ πού πᾶς ᾠ. σή. μι νὰ χα. - - δῆς,
ᾠχ μά.λα. μα νὰ σκου. ριά σκου. ριά. (να) σης.

Χρωματικό 3/χορδο ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ χρω. ματικοῦ πλαγίου Δ° ἤχου.

"ΓΙΑ ΙΔΕΣ ΤΗΝ ΠΩΣ ΞΑΠΛΩΘΗΚΕ,,

(ΜΟΙΡΟΛΟΪ)

Αϊκατερίνη Ντίτσου
Πρέβεζα 1931

ῥΗχος $\frac{1}{4}$ πα ῥυθμός ἐλεύθερος M. M. $\frac{1}{4}$ = 58

Για ιδες την πως ξα πλώ θη κε ε ε α αχ σα λε μο
νια α α αχ κομ με ε ε νη αχ σαν εκ κλη σια α
α α α α λει τουρ γη τη σα χω ρα χα α α λα
σμε ε ε ε νη η τρο μα ρα α μου

Για ιδές την πώς ξαπλώθηκε, σά λεμονιά κομμένη.

Σάν ἐκκλησιά ἀλειτούργητη σά χώρα χαλασμένη—τρομάρα μου.

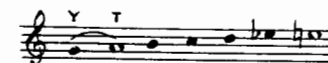
ΣΗΜ.—Γυναῖκες γύρω ἀπὸ τὸ νεκρὸ κάθονται δυὸ δυό, ἢ μία ἀπέναντι ἀπ' τὴν ἄλλη, πιά-
νονται ἀπ' τὶς παλάμες, καὶ ὅταν τραγουδᾶνε τὸ μοιρολόϊ, κινοῦν καὶ τὰ χεῖρα τους,
ἄλλοτε πρὸς τὰ μέσα καὶ ἄλλοτε πρὸς τὰ ἔξω. Δηλαδή τὴ μιά φορά τὰ πλησιάζουν
καὶ τὰ ἐνώνουν, καὶ τὴν ἄλλη τὰ ἀπομακρύνουν, σύμφωνα μὲ τὸ ρυθμὸ τοῦ μοιρολο-
γιοῦ. Τραγουδοῦν δὲ σὲ ἡμιχόρια, καὶ προεξάρχει πάντοτε ἡ ἐπαγγελματίας μοιρολο-
γίστρα. (Ἡ ἀνωτέρω σημείωση, ποὺ ἀπὸ ἔλλειψη χώρου στὴν προηγούμενη σελίδα
ἐτυπώθη ἐδῶ, ἀναφέρεται στὸ προηγούμενο μοιρολόϊ «Ποῦ πᾶς ἀσῆμι νά χαθῆς» σ. 65.

"ΓΙΑ ΙΔΕΣ ΤΗΝ ΠΩΣ ΞΑΠΛΩΘΗΚΕ,,

(ΜΟΙΡΟΛΟΪ)

Αϊκατερίνη Ντίτσου
Πρέβεζα 1931

M. M. $\frac{1}{4}$ ~ 58. *a piacere.*
Για ιδες την πως ξα πλώ θη κε ααχ σα λε μο
νια ααχ κομ με ε ε νη αχ σαν εκ κλη σια α
ααχ λει τουρ γη τη σα χω ρα χα ααχ
σμε ε ε ε νη η τρο μα ρα α μου

Σ/χορδὸ Α' ῥχου. Ἡ τonique ΛΑ - ΡΕ. Ἡ 5^η ἄλλοτε χαμηλωμένη
καὶ ἄλλοτε φυσική.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟΥ

ΜΩΡΗΛ

ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ ΔΙΑΦΟΡΑ

"ΚΑΛΩΣ ΑΝΤΑΜΩΘΗΚΑΜΕ,,

ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ - ΚΛΕΦΤΙΚΟ (1)

Ἡλίας Μυραλιώτης
Βερίνον-Πατρῶν

Ἦχος λ ϝ ἦ Νη χρωματικός

Ῥυθμὸς ἐλεύθερος χ M. M. περίπου 48

Μω ρε κα λως αν τα -ν-αν τα α μω ω θη η η
κα α α α με μω ρε ε νε ε μει ει ει εις
οι οι οι ντε νοι ντερ ντι ι λι ι ι ι ι
δε ε ες να α κλα ψω ω με μω ρε ε να α
κλα α α α ψω ω ω με αϊ ντε παι δια αμ τα α
ντερ τια α α α α α α μα α α α α α ας

Καλῶς ἀνταμωθήκαμε (ν) ἔμεῖς οἱ ντερντιλίδες,
νὰ κλάψωμε τὰ ντέρτια μας καὶ τὰ παράπονά μας.
Πάλαι καλὲς ἀντάμωσες, πάλι ν' ἀνταμωθοῦμε,
σ' τὸν Ἀῖλιά στὸν πλάτανο, ποῦναι μιὰ κρυοβουσούλα,
πῶχουν οἱ κλέφτες σὺνάξη καὶ ρίχνουν στὸ σημάδι.
Μὰ εἶχαν ἀρνιά καὶ ψένανε, κριάρια σουβλισμένα.
Μὰ εἶχαν κι' ἓνα γλυκὸ κρασί (ν) ἀπὸ τὸ μοναστήρι.

1. Σ' ὅλα τὰ ἐπίσημα καὶ λεβέντικα ἑλληνικὰ φαγοπότια στὰ χωριά τῆς Ρούμελης καὶ τοῦ Μωρητὰ τὰ παλαιότερα χρόνια, τὸ τραγοῦδι αὐτὸ ἦταν τὸ πρῶτο π' ἀνοίγε τὸ γλέντι στὸ τραπέζι μαζὺ μὲ τὸ ἄλλο κλέφτικο «Στὴν τάβλα πού καθόμαστε πρέπει νὰ τραγουδάμε». Στὴ Ρούμελη τὸ τραγοῦδον σὲ ἐντελῶς διαφοροποιητὴ μελωδικὴ παραλλαγή.

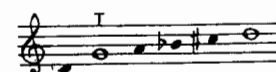
"ΚΑΛΩΣ ΑΝΤΑΜΩΘΗΚΑΜΕ,,

ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ - ΚΛΕΦΤΙΚΟ (1)

Ἡλίας Μυραλιώτης
Βερίνον-Πατρῶν

Lento, a piacere. m. m. ♩ ~ 48.

Μω.ρὲ κα.λῶς ἀν. τα. (ν)ἀν. τα. μω. δὴ. - κα. - - -
- με μω.ρὲ (ν)ἐ - μεῖς οἱ ντε (ν)οῖντερτι - -
λί - - - - - δεσ νὰ. κλά. ψω. - με μω -
ρὲ νὰ κλά. - - - ψω - - - με αῖν. τε παι -
διὰ μ' τὰ ντέρτια μας

Χρωματικὸ 5/χορδο ἀπὸ τὴν κλίμ. τοῦ χρω-
ματικοῦ πλ. Δ^ω ἤχου. Ἡ τονικὴ Σολ ἀντὶ Ντο.

1. Ἐχρησιμοποίησα τὸν εἰδικὸ αὐτὸ ὀπλισμὸ, γιὰ τὴ χρωματικὴ αὐτὴ κλίμακα, γιὰ ν' ἀποφύγω τίς συχνὲς ἐπαναλήψεις τῶν σημείων ἀλοιώσεως.

* Ἀπὸ τὸ σημεῖον αὐτό, ἡ μελωδία προετοιμάζει τὴν τελικὴ κατάληξη τοῦ τραγοῦδιου στὸ φθόγγο Λα, πού εἶναι τονικὴ τῆς κλίμακος τοῦ πлаг. Βου ἤχου.

"ΚΛΕΙΣΑΝ ΟΙ ΣΤΡΑΤΕΣ ΤΟΥ ΜΩΡΗΑ,"

ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ

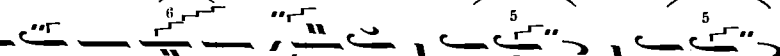
Θεμ. Β. Νικολόπουλος
Ροδοδάφνη Αϊγιαλείας 1947

$^{\tau}\text{H}\chi\omicron\varsigma \quad \frac{\lambda}{\pi} \quad \ddot{\eta} \quad \frac{\gamma}{\sigma} \quad \chi\rho\omega\mu\alpha\tau\iota\kappa\omicron\varsigma$

ῥυθμός ἐλεύθερος χ M.M. περίπου 42

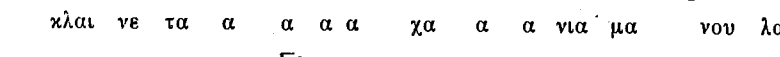
 Μω ρε κλει σαν η στρα α α α α α τες του Μω ρηα

 κλει σα νε τα α α α ντερ βε ε ε ε ε ε ε ε

 νια κλαι νε τα α α α α χα α α νια μα νου λα αμ

 για λο ο ο ο ο ο ο ο γα

Κλείσαν οἱ στραῖτες τοῦ Μωϋσῆ, κλείσανε τὰ ντερεβένια
Κλαῖνε τὰ χάνια γι' ἄλογα καὶ τὰ τζαμιά γι' ἀγάδες
Κλαίει καὶ μιὰ χανούμσσα κλαίει γιὰ τὸν υἱό της
Τὸ γυιό της τὸν σκοτώσανε

ΣΗΜ.—Τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ ἔχω γράψαι δύο ἀκόμη παραλλαγές με μικρὰς μελωδικὰς διαφορὰς.

"ΚΛΕΙΣΑΝ ΟΙ ΣΤΡΑΤΕΣ ΤΟΥ ΜΩΡΗΑ,,

ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ

Θεμ. Β. Νικολόπουλος
Ροδοδάφνη Αϊγιαλείας 1947

Lento, a piacere. M. M. ♩ ~ 42.

Lento, a piacere. M. M. ♩ ~ 42.

(1)

Μω-ρὲ κλείσαν οἱ στρά - - - - - ΤΕΣ τοῦ Μω-

ρῆά - - - - - κλεί-σα. νε τὰ - - - - - ντερ- θέ - - - - -

- - - - - νία κλαῖνε τὰ - - - - - χά- - - - - νια, μα-

νοῦ.λα μ' - - - - - γιᾶ.λο - - - - - γα.

T'Avioûga Katioûga

Χρῶμ. κλῆμαξ πλ. Δ^{ον} ἤχου με τελικὴ κατὰ ληξιστὴ 2 βαθμίδα
ΛΑ πού εἶναι τονικὴ τοῦ πλ. Β^{ον} ἤχου. Ἡ τονικὴ ΣΟΛ ἀντὶ Ντο.

"ΠΟΤΕ ΘΑ ΓΙΝΗ ΡΕΜΠΕΛΙΟ,"

*Αριστείδης Σπυρόπουλος
Νεραντζές Αιγιάλειας

*Ήχος λ̣ δ̣ Νη χρωματικός
*Ρυθμός 7/σημος Βος έπίτритος
1 + 1/2 1 1 Χ Μ Μ. Γ = 208
εις τρεις κινήσεις

Αχ πο τε ε θα γι θα α γι νη η
ρε μπε λιο (μπω μπω) να σφα ξω με να α
σφα ξω με Πα ασ σα α δες να σφα ξω
με να α σφα ξω ω με Πα ασ σα α α δες

1. "Αχ πότε θα γίνη ρεμπελιό (μπώ-μπώ) να σφάξωμε Πασσάδες.
2. "Αχ να σφάξωμε (μωό-μωό) μπεγιόπουλα, χανούμισες κυράδες.

*Ε π φ δ ό ς :

Βα ρει τε ε ε με σκο τω
στε ε με σε χα α ρου ου
χε για δυ στε ε ε με

"ΠΟΤΕ ΘΑ ΓΙΝΗ ΡΕΜΠΕΛΙΟ,"

*Αριστείδης Σπυρόπουλος
Νεραντζές Αιγιάλειας

[♩. + ♩. + ♩.] μ. μ. δ̣ ~ 208.
"Αχ πό-τε δά γί- - δά γί- νη ρε- μπε-
"Αχ νά σφά- ζω- με μπω- μπώ μπε- γιό- που-
λιό μπω- μπώ νά σφά- ζω- με νά σφά- ζω- με Πασ-
λα (ν)ά - μάν χα- νού- μισ- σες, χα- νού- μισ- σες Κυ-
σά- - δες - - νά σφά- ζω- με νά - σφά- ζω- -
ρά- - δες - - Χα- νού- μισ- σες, χα- νού- μισ- -
1. με Πασ- σά- - - δες - - δες. - - Βα- ρεϊ -
σες Κυ- ρά- - -
τε - - με, - - σκο- τώ- στε - - με - - σέ -
Χά- - ρου- - χέ- - ρια δό- στε - - με. -

Τ
Χρωματική κλίμαξ πλ. 4^{ος} ήχου. Ή τονική φα αντί ΝΓΟ.

"Η ΤΖΑΒΕΛΛΑΙΝΑ"

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ

Θεοφάνης Κατσαούνης
Κτηματίας
Μεσουργιώτικα Αιγιάλεια 1937

Ἦχος ᾠ. πα
ῚΡυθμός ἐλεύθερος χ Μ. Μ. περίπου 42

Μω ρε κο ρι τσι πο τα α α α α α Για α α αν
α αν νε ε να α α α α γρη α Τζα βε ε ε ελ
λαι αι αι Τζα βελ - λαι να α α α α αλ μω ρε νυ
φα α δε ε ες απ το ο ο ο ο ο ο ο Σου ου ου ου
ου ου λι τα μα αυ ρα α α α να α α α
φο ο ο ο ρε σε μω ρε φο ρε σε ε ε
τε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε

Κορίτ' από τὰ Γιάννενα, νυφάδες ἀπ' τὸ Σοῦλι
τὰ μαῖρα νὰ φορέσετε τὰ μαῖρα νὰ ντυθῆτε.
Τὸ Σοῦλι ἰδὲ χαρτωθῇ χαράτσι ἰδὲ πληρώσῃ.
Τζαβέλλαينا σὺν τ' ἄκουσε πολὺ τῆς βαρυφάνῃ.
Πιάνει καὶ ζώνει τὸ σπαθὶ καὶ ἀρπάζει τὸ ντουφέκι,
Ψηλὴ φωνίτσα (ν) ἐβγαλε ὅσο καὶ ἂν ἐδυνάστη.
«Ποῦστε, παιδιὰ Σουλιώτικα, παιδιὰ τοῦ Κακολοῦσι,
ὅλοι θὲ νὰ πεθάνουμε . . . »

1. 2. Ἰδὲς τὴ σημείωση στὴν ἀπέναντι σελίδα.

"Η ΤΖΑΒΕΛΛΑΙΝΑ"

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ

Θεοφάνης Κατσαούνης
Κτηματίας
Μεσουργιώτικα Αιγιάλεια 1937

Lento e a piacere m.m. ♩ ~ 42.

Μω. ρέ κο. ρί. τσ'ά. πό. τὰ Γιάν. - - -
να - - - να γρη. ᾠ Τζα. δέλ. - - - λαι. - -
Τζα. δέλλαينا ᾠ μω. ρέ νυ. φά. - - - δες
ἀπ' τὸ Σοῦ. - - - λι
τὰ μαῦ. ρα νὰ φο. - - - ρέ. σε.
μω. ρέ φο. ρέ. σε. - - - τε.

Διατονικὸ 5/χορδο ἀπὸ τὴν κλίμ.
τοῦ Α' ἤχου μέ τὴν ὑποτονική.

1. 2. Στὸ σημεῖον αὐτὸ οἱ λαϊκοὶ τραγουδισταὶ ποὺ ἔχουν φωνητικὴ εὐστροφία, ἐκτελοῦν ἀκόμη, πρὶν νὰ τελειώσῃ ἡ μουσικὴ αὐτὴ φράση στὴν Κορῶνα, διάφορα μελωδικὰ ἀνθίσματα καὶ ποικίλματα, ποὺ τὰ μεταβάλλουν ἀνάλογα μὲ τὸ κέφι καὶ τὸν ἐνθουσιασμό τῆς στιγμῆς. Αὐτὸ συμβαίνει σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ ἐλεύθερα τραγούδια τῆς τάβλας, ποὺ παρουσιάζουν ἔτσι λόγῳ τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς τῆς ριθμικῆς καὶ μελωδικῆς μεγάλῃ δυσκολία στὸ μουσικολαογράφῳ γιὰ τὴν καταγραφή τους. Γι' αὐτὸ, στὸ ἴδιο τραγούδι μπορεῖ νὰ καταγράψῃ κανεὶς πολλὰ παραλλαγές. Τὴν κεντρικὴ ὁμοῦς μουσικὴ ἰδέα τὴ διατηροῦν σταθερά

"Η ΕΛΑΦΙΝΑ"

ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ

Γεώργιος Καλαμπόκης
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας

Ἦχος ♯ πα

Ῥυθμός ἐλεύθερος χ M. M. = 42

Αἰ ντε κλαψε μεη μα α α α βρε μα να αμ.

κλα α α α μω ρε κλα α ψε ε με ε ε ε ε ε

τη νυ χτα με φε ε ε ε ε γ γα α α ρι

και την α α α αυ γου ου ου λα μα να μου ου με

ε ε ε ε ε ε ε μω ρε με ε δρο ο

σα α α α α α α α α α

Ἐπφδός: Ἦχος ♯ πα Ῥυθμός 7/σημος

Πα πα λε ξαι να α α α Πα α πα

λε ε ξαι αι να α α α α Πα πα

λε ξαι να α α α α σε κλαιν τα Κρε ε σται αι

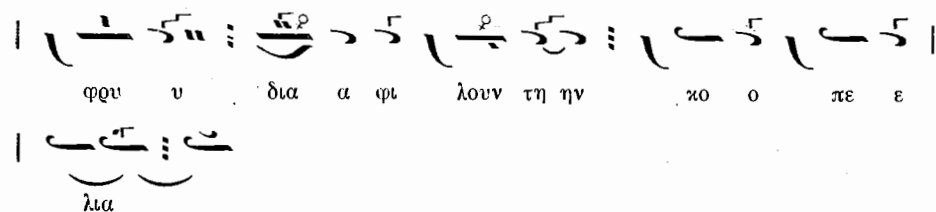
να

Κλάψεμε ἡ μάνα μ' κλάψεμε τὴ νύχτα μέ φεγγάρι
καὶ τὴν αὐγούλα μέ δροσιὰ ὥστε νὰ πάρ' ὁ ἥλιος
νὰ βγοῦν τὰ λάφια στὴ βοσκὴ, νὰ βγοῦν κ' οἱ ἐλαφίνες.
Ὅλα τὰ λάφια βόσκουνε κι' ὅλα δροσολοιοῦνται.
Καὶ μιὰ λαφίνα ταπεινὴ δὲν πᾶει κοντὰ μέ τᾶλλα.
Ὅλο τ' ἀπόσκια περπατεῖ κι' ἀντίξερβα κοιμάται,
κι' ὅπ' εἴρω γάργαρο νερὸ θολώνει καὶ τὸ πίνει.
Κι' ὁ ἥλιος τὴν ἀπάντησε στέκει καὶ τὴ ρωτᾷ:
—Τὶ ἔχεις ἐλαφίνα μου, δὲν πᾶς καὶ σὺ μέ τᾶλλα,
μόνο τ' ἀπόσκια περπατεῖς, κι' ἀντίξερβα κοιμάσαι;
—Ἐγὼ ἔλεγα ἡλάκι μου, πὼς δὲ θὰ μέ ρωτήσης,
μὰ τώρα πού μέ ρώτησες νὰ σοῦ τὸ μολογήσω.
«Δώδεκα χρόνους ἔκαμα στεῖρα χωρὶς μουσκάρι
κι' ἀπὸ τοὺς δώδεκα κι' ἔμπρὸς ἐβγήκα μέ μουσκάρι.
Τὸ ἔθρεψα τ' ἀνάθρεψα τόκαμα δύο χρόνων,
κι' ἐκεῖ πού βγήκε ὁ κυνηγὸς νὰ λαφοκυνηγῇ
τῶρρε πού βόσκαε μοναχό, ρίχνει καὶ τὸ σκοτώνει.
Γιὰ μένα βγήκε ὁ κυνηγὸς μέ τὸ πικρὸ ντουφέκι
κι' ἔρριξε καὶ μοῦ σκότωσε τὸ μοναχὸ μουσκάρι.
Κι' ἐγὼ τ' ἀπόσκια περπατῶ κι' ἀντίξερβα κοιμάμαι,
κι' ὅπ' εἴρω γάργαρο νερὸ θολώνω καὶ τὸ πίνω.»

Ἐπφδός:

Κέρνα παπαδιὰ λεβέντικα παιδιὰ.
Τοῦτος ὁ ντουνιάς δὲν εἶναι γιὰ τ' ἐμᾶς.
Ἄστροι τῆς αὐγῆς γιὰτ' ἄργησες νὰ βγῇ;
Δὲ μᾶτα εἶχα ἰδῇ μιὰ τέτοια λυγερή!

ΣΗΜ.—Ἡ ἀρχικὴ κατάταξις τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ στὴν κλίμακα τοῦ Α' ἤχου δημιουργεῖ ἰσως ἀντιρρήσεις οἱ ὁποῖες εἶναι καὶ δικαιολογημένες. Διότι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἢ μελωδίαν του, καὶ μάλιστα κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς, κινῆται σὲ κλίμακα ἄλλου ἤχου. Ἡ ἀρχὴ αὐτὴ μπορεῖ νὰ καταταγῇ στὴν κλίμακα τοῦ Πλαγ. του ἐκ τοῦ φθόγγου Γα (κατὰ τὴν λεγομένην τριφωνίαν). Μετὰ κάνει μιὰ σύντομη ἀλλαγὴ εἰς τὴν κλίμακα τοῦ Α' ἤχου. Ἀκολουθεῖ κι' ἄλλη σύντομη ἀλλαγὴ στὴν κλίμακα τοῦ πλ. Δ' χρωματικοῦ ἤχου μ' ἓνα μόνον 5' χορδὸν, γιὰ νὰ ἐπανέλθῃ καὶ πάλιν μέ τὴν τελικὴ μελωδικὴ φράσιν στὴν κλίμακα τοῦ Α' ἤχου εἰς τὴν ὁποῖαν καὶ ἀνήκει τὸ τραγοῦδι αὐτὸ ὡς κεντρικὴ μουσικὴ ἰδέα. Οἱ ἀστερίσκοι δείχνουν τὶς ἀλλαγὰς τῶν κλιμάκων. Ἰδὲς τὰ σχετικὰ μουσικὰ διαγράμματα στὴ σελίδα 89.

Μιά κόρ' από την Έγριπο, μιὰ κόρ' από την Πόλη.¹
 Νὰ ταξιδέψη δὲν μπορεῖ, ν' ἀράξη δὲν εἰξεύρει.²
 Πῆρε τὴν ἄκρη τὸ γυαλό, τὰ πέλαγ' ἀγναντεύει
 Νὰ βοῇ καράβι γιὰ νὰ μπῇ βαρκοῦλα ν' ἀρμενίσῃ.
 Βλέπει καράβια κ' ἔρχονται, βαρκοῦλες κ' ἀρμενίζορν
 Ψηλὴ φωνήτσα (ν) ἔβγαλε, ὅσο κ' ἂν ἐδυνάστη.
 Καράβια μου, βαρκοῦλες μου, χρυσὰ μου περγαντήρια
 Τὸ ποῖδ' ἔναι γιὰ τὴν Έγριπο, τὸ ποῖδ' ἔναι γιὰ τὴν Πόλη;
 Κανεῖς δὲν ἀποκρίθηκε, ἀπ' οὔλα τὰ καράβια.
 Ἐνα βαράβι Κρητικὸ³ ἐκεῖνο τὸ ἀποκρίθη:
 — Ἐγὼ ἔμαι γιὰ τὴν Έγριπο, ἐγὼ ἔμαι γιὰ τὴν Πόλη.
 — Χίλια φλωριά τοῦ καραβιοῦ, χίλια τοῦ καπετάνιου
 Καὶ χίλια τῶν παλληκαριῶν, γίνονται τρεῖς χιλιάδες,
 Νὰ πάη ἡ κόρη ἀφίλητη, νὰ πάη μὲ τὴν τιμὴ της.
 Μισοστρατῆς μεσοδραμῆς, στὴ μέση τοῦ πελάγου,
 Γυρίζ' ὁ ναύτης καὶ τῆς λέει³ κρυφὰ τὴν κουβεντιάζει.
 — Δὸς μας τὸ κόρη μ' τὸ φιλί, δὸς μας τὰ μαῦρα μάτια.
 — Ναύτη μου σὺ εἶσαι φρόνιμος κ' ἄσχημα κουβεντιάσεις.
 Βάστα νὰ βγοῦμε σὲ στεριά, νὰ πιάσωμε λιμάνι
 Νὰ πάη ὁ μοῦτσος γιὰ νερό
 Ἐκεῖ στὸ δίνω τὸ φιλί, ἐκεῖ τὰ μαῦρα μάτια.

Ἐ π ρ ὁ ὁ :

Στὸν κόμπο στὴ ρίζα κόβουν τὴν ἑλγὰ
 Στὰ μάτια στὰ φρύδια φιλοῦν τὴν κοπελιά.

1. Λέγεται καὶ Λάρσα
2. » καὶ στὸν τόπο της τὰ πάη
3. » προοιστινὸ

"ΜΙΑ ΚΟΡΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΓΡΙΠΟ,"

ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ

Δημ. Δημητρίου
 Ροδοδάφνη Αἰγυαλείας 1890

Μ. Μ. $\text{♩} \sim 48.$

Μιὰ — — — — — κόρ' ἀ — — — — — πό — — — — —

τὴν — — — — — τὴν ἔ — — — — — τὴν ἔ — — — — — γρι.πο

ὦχ — — — — — μιὰ κόρ' ἀ — — — — — πό — — — — —

— — — — — λι νὰ τα — — — — — ξι — — — — — δέ — — — — — νὰ τα — — — — — ξι —

δὲ — — — — — ψη — — — — — δὲν μπο — — — — — ρεῖ.

ΕΠΩΔΟΣ (1) Μ. Μ. $\text{♩} \sim 208.$

Στὸν κόμ — — — — — πο στὴ ρί — — — — — ζα — — — — — κό. δουν

τὴν ἔ — — — — — ληά — — — — — στὰ μά — — — — — τια στὰ φρύ —

δια — — — — — φι — — — — — λουν τὴν — — — — — κο — — — — — πελ — — — — — λιά. —

ΕΚΤΑΣΙΣ

(1) Υ Τ

βαρὺ 5/χορδο | ὀξύ 5/χορδο

Δύο 5/χορδα διατονικά τοῦ Α' ἤχου.
 Κατὰ τὸ 5/χορδο σύστημα τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς

"Ο ΣΚΑΛΤΣΟΔΗΜΟΣ,"

ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Ἀνδρέας Φερώνης ἐτῶν 32
Βόβοδα Αἰγίου - 1938

ἑχθος ᾗ πα

Ρυθμός 6/σημος | 2-1-1-2 |

Г
X M. M. 104

Στον Ε ε λυ υ υ υ μπου το ο Ρη νηομ στον

Κι ισ σα α α α βο στον Ε λυμ

που στο ο ον Κι ισ σα α βο στον πλα τα

να πο ο ο κα τω

Στὸν ἔλυμπο (τὸ Ρηνιὼμ') στὸν Κίσαβο, στὸν πλάταν' ἀπὸ κάτω.
 Ὁ Σκαλτσοδημὸς τρώει ψωμί, μὲ οὐλο τοῦ τ' ἀσκέρι.
 Μὰ εἶχαν ἀρνιά καὶ ψένανε, κρυάρια καὶ σουβλιάνε
 Μὰ εἶχαν κ' ἓνα γλυκὸ κρασί, ἀπ' τ' ἅγιο Μοναστήρι
 Μὰ εἶχαν τὴ Ρήνα στὸ πλευρό, καὶ τοὺς κερνάει καὶ πίνουν
 Κέρνα μας Ρήναμ' κέρνα μας, ὅσο νὰ ξημερώσῃ
 ὥστε νὰ σκάσῃ αἰγερεινός, νὰ πάῃ ἡ πούλια γιόμα.

(*) || $\underline{\underline{\text{B}}}$ D — F A B D F || C F A — D F A B ||
 στον Ε ε λν υ μτο στο ο ον Κι ισ σα α βο στον
 || $\underline{\underline{\text{B}}}$ D — F A B D F || C F A B
 πια α τα α να πο ο ο κα τω

"Ο ΣΚΑΛΤΣΟΔΗΜΟΣ,"

ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Ἀνδρέας Φερώνης ἐτῶν 32
Βόβοδα Αἰγίου - 1938

M. M. ♩ ~ 104.

Στόν Έ - λυ - μπο (τό Ρη. νηώ μ') στόν

κί - σα - δο στόν - δο.

(★) στόν Έ - λυ - μπο, στόν κί - σα - δο, στόν

στόν Έ - λυ - μπο, στόν κί - σα - δο, στόν

πλά - τα - ν'ά - πό κά - τω.

πλά - τα - ν'ά - πό κά - τω.

"ΧΑΡΑ ΠΟΥ Τ' ΟΧΟΥΝ ΤΑ ΒΟΥΝΑ,"

ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Δαμασκηνός Γεωργίου
'Αρχιμανδρίτης

Μονής 'Αγ. Λαύρας Καλαβρύτων 1938

ᾠχος ᾠ πα

ῥυθμός 6/σημος ||

χ M. M. = 104

Μω ρε ε ε χα ρα α που ου ου το
χου ουν χα ρα που ου το ο ο χουν τα α βου ου ου
να χα ρα α α α που το ο
χου ου ουν τα α βου να τα α κα α α στρα
πε ε ρη η η φα νια

Χαρά πού τ'όχουν τὰ βουνά, τὰ Κάστρα περηφάνια:
Γιατὶ γιορτάζει ἡ Παναγιά, γιορτάζει κ' ἡ πατρίδα.
Σὰν βλέπουν διάκους μὲ σπαθιά, παπάδες μὲ ντουφέκια.
Σὰν βλέπουν καὶ τὸ Γερμανό, τῆς Πάτρας τὸ Δεσπότη,
Γιὰ νὰ βλογιά τ' ἄρματα, νὰ φκιέται τοὺς λεβέντες.

"ΧΑΡΑ ΠΟΥ Τ' ΟΧΟΥΝ ΤΑ ΒΟΥΝΑ,"

ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Δαμασκηνός Γεωργίου
'Αρχιμανδρίτης

Μονής 'Αγ. Λαύρας Καλαβρύτων 1938

M. M. ~ 104.

Mw - ρέ - χα - ρά που - τὸ - χουν - χα - ρά που -
τὸ - χουν τὰ δου - νά, - ρά, - χα -
ρά - που τὸ - χουν - τὰ δου - νά - τὰ -
κά - στρα πε - ρη - φά - νια. χα - φά - νια.

ὑπό τὴν κλίμ. τοῦ Ἀ' ἤχου

"Η ΞΕΝΙΤΕΙΑ"

Γιαννούλα Ράπτη
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας - 1939

Ἦχος λ πα

Ῥυθμός 6/σημος χ M. M. $\text{—} = 104$

Ξε ε νε να α μαν ξε ε νε ε ε ε ξε
νε που η σαι αι στην ξε ε νι ι ι ι τεια ξε
νε που η σαι αι στην ξε ε νι ι ι τεια α κα με νι
σα α φι κι ε ε λα α α α πεια

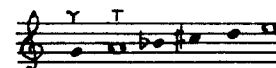
Ξένε πού είσαι στην ξενιτιά, κάμε νισάφι κι' έλα πειά.
Μη σέ γελάσ' ή ξενιτιά, και σου λερώση τὰ σκουτιά.
— Η ξενιτιά με 'γέλασε, τὰ ρούχα μου τὰ λέρωσε
Κ' έπιασα μιὰ αγαπητικιά, για να μου πλένη τὰ σκουτιά.
Τὰ πλένει μιὰ τὰ πλένει δυο πάρτα ξενάκιμ' άπε' έδω.
Έδω νερό δέ βροίσκεται, σαπούνι δέ δανείζεται.

"Η ΞΕΝΙΤΕΙΑ"

Γιαννούλα Ράπτη
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας - 1939

M. M. $\text{—} \sim 104.$

Ξέ - - - νε ά - μαν - ξε - νε
ξε - νε - πού εί - σαι - στην ξε - νη - - - τειά
ξε - νε πού εί - σαι - στην ξε - νη - - - τειά
κά - με - νι - σά - - - φι κι' έ - λα - - - πειά

5/χορδο χρωματικό από την κλίμ. του
πλ. Β^ο ήχουμε την υποτονική. Η τονι-
κή λα αντί Ρε.

"Η ΠΑΝΩΡΓΙΑ" ⁽¹⁾

ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

*Ανδρέας Φερόντας
Βόβοδα Αιγίου - 1938

*Ηχος Γ' Γ

*Ρυθμός 6/σημος

χ M. M. = 104

Σα ραν τα αη με ρες Πα α νω ω ρηα α
 μου σα ραν τα αη με ρε ες πε ε ερ πα α
 τω σα ραν τα αη με ρε ες πε ε ερ
 πα α τω ναυ ρω πα α πα πνε ευ μα α
 α τι ι κο

Σαράντα ημέρες περπατώ, ναύρω παπᾶ πνευματικό.
 Κι' ἀπάνω στὶς σαρανταδύ, τὸν ἡῦρα τὸν πνευματικό.
 Παπᾶ μου ξεμολόγαμε, τὰ κρίματά μου σχώραμε.
 —Τὰ κρίματά σ' εἶναι πολλὰ, καὶ δὲν σχωριῶνται μιὰ φορὰ.
 Ψάρι καὶ λάδι νὰ μὴ φᾶς, τοὺς νέους μὴ τοὺς ἀγαπᾶς.

1. Τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ ἔχω γράψει δύο ἀκόμη μελωδικές παραλλαγές ἐντελῶς διαφορετικές. Τὴ μιὰ στήν Ἀγούριανη Παρνασσοῦ καὶ τὴν ἄλλη στή Ροδοδάφνη Αἰγιαλείας. Ἐπίσης ἄλλη παραλλαγή εἶναι δημοσιευμένη στή συλλογὴ τῶν 50 δημοτικῶν τραγουδιῶν τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν σελ. 48 σὲ ἦχο πλάγ. Β'. καὶ σὲ ρυθμὸ 7 σημο.

"Η ΠΑΝΩΡΓΙΑ"

ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

*Ανδρέας Φερόντας
Βόβοδα Αιγίου - 1938

M. M. ♩ ~ 104.

Σα. ράν. ταή - μέ. ρες Πα. νώ - ρηα μου
 Σα. ράν. ταή - μέ. ρες περ - πα - τῶ
 Σα. ράν. ταή - μέ. ρες περ - πα - τῶ
 ναύ. ρω πα. πᾶ πνευ - μα. - τι. - κο

Διατονικὸ 4/χορδο ἀπὸ τὴν κλίμ. τοῦ Γ' ἤχου.
 Ἡ τονικὴ Σιβ ἀντὶ ΦΑ.

"Η ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ"

ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Μαρία Οικονόμου ἐτῶν 60
Ροδοδάφνη Αἰγιαλείας

Ἦχος Δι

Ρυθμός 6/σημος |

χ M. M. = 112

Μω ρε ε νη η Πα α να α γιω λε εἰ νη
Πα να γιω ω ω τὰ δε εν μπο ο
ρει (v)η Πα α να α γιω ω τα α δε εν
μπο ρει τω ω ρα α α πεν τε ξη η η
με ρες

Ἡ Παναγιώτα δὲν μπορεῖ τώρα πεντ' ἔξη ἡμέρες.
Κομάρα ἔχει στὰ πόδια της, καὶ ντρέλλα στὸ κεφάλι.
Κ' ἡ μάνα της τῆς ἔλεγε, κ' ἡ μάνα της τῆς λέει.
—Τὸ τ' ἔχεις Παναγιώτα μου, τὸ τ' εἶναι ἡ ἀρρωστιά σου;
Νὰ πάω στὴν Πόλη γιὰ γιατρό, στὴ Σμύρνη γιὰ σπετσέρη;
—Μάνα μου μὴν ξεδεύεσαι, καὶ μὴ χαλᾷς τὸ βιό σου.
Γιατὶ τῆς Πόλης ὁ γιατρός, τῆς Σμύρνης ὁ σπετσέρης,
Μάνα δὲν κάνουν τίποτε, ἐμένα δὲν γιατρέβουν.
Ἐγὼ δὲν πέρνω γιατριά, μάνα νὰ μὲ γιατρέψουν.
Μάνα μου σὰν μὲ ρώτησες, νὰ σοῦ τὸ μολογήσω.
Ὁ Γιώργης ἐταξίδεψε, καὶ πάει μακριὰ στὰ ξένα.
Θάλασσα πικροθάλασσα, καὶ πικροκυματοῦσα!
Γιατ' εἰν' τὰ ψάρια σου γλυκὰ, καὶ σὺ εἶσαι φαρμακοῦσα;
—Δὲν φταίω ἡ θάλασσα ἢ πικροκυματοῦσα,
Μόν' φταίνει οἱ Φραγκομαραγκοὶ ποὺ φριάνουν τὰ καράβια.
Βάνουν καρφιὰ κ' εἶναι παλῆα καὶ τὰ σανίδια σάπια.
Ἡ ἀγάπη σου ἐπνέγηκε ποῦνες μακριὰ στὰ ξένα.

1. Ὁ τραγουδιστὴς ποτὲ, ὅταν τραγουδάει μόνος του, δὲν κρατεῖ τίς παύσεις ποὺ ἔγραφα γιὰ νὰ συμπληρώσω τὸ μέτρο. Ὄταν τὸ τραγούδι συνοδεύεται καὶ ἀπὸ ὄργανα, οἱ ὄργανοπαῖξται στὶς παύσεις αὐτὲς κάνουν διάφορα μελωδικὰ ποιήματα, γιὰ νὰ συμπληρῶνουν ἔτσι τὸ μέτρο ποὺ εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὰ βήματα τοῦ τσαμικου χοροῦ.

"Η ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ"

ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Μαρία Οικονόμου ἐτῶν 60
Ροδοδάφνη Αἰγιαλείας

M. M. J ~ 104.

Μω - - ρε (v)ή Πα - να - γιώ(λέει v)ή Πα να - -
γιώ - - τα δὲν μπο - - ρεῖ - ρεῖ (v)ή
Πα - - να - γιώ - τα δὲν μπο - ρεῖ τώ - -
ρα πέντ' ἔ - ξη ἡμέ - ρες (v)ή ἡμέ - ρες.

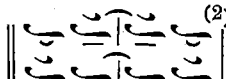
Κλίμαξ τοῦ Β' ἤχου. Χρησιμοποιεῖται κυρίως τὸ ὄξυ 4/χορδο.
(*) ἰδὲς παραπλευρῶς τὴ σημείωση.

"ΜΙΑ ΚΟΡΗ ΜΕ ΤΟΝ ΑΛΑΤΖΑ,"

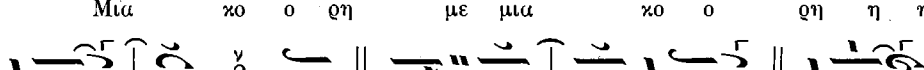
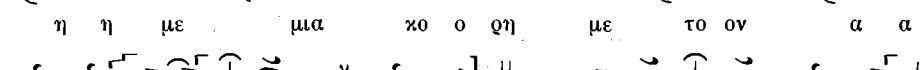
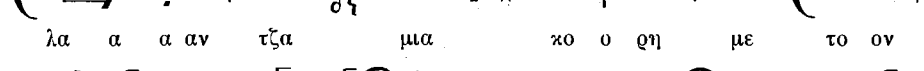
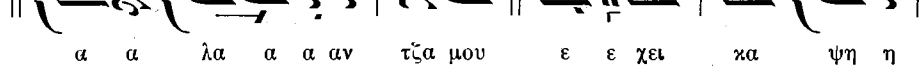
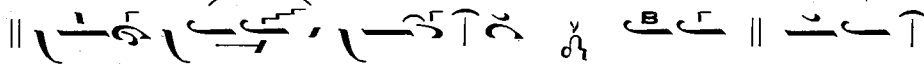
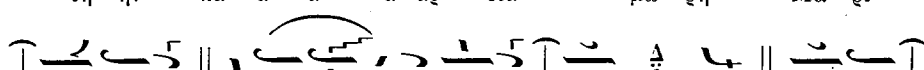
ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Νικόλαος Σκουντζός
Βερίνον Πατρών - 1938

Ἦχος $\dot{\bar{q}}$ (1) $\dot{\bar{q}}$ πα

Ῥυθμὸς 6/σημος ||

χ M. M. $\text{—} = 100$

Μία κο ο ρη με μια κο ο ρη η η

η η με μια κο ο ρη με το ον α α

λα α α αν τζα μια κο ο ρη με το ον

α α λα α α αν τζα μου ε ε χει κα ψη η

τη ην κα α α α αρ δια μω ρη Μα ρι

γω και αι Φρο ο ο ο ο ο σω κον τα σου

θα ζυ υ γω ω ω ω ω σω

1. Μιά κόρη με τόν αλατζά,
μου ἔχει κάψει τὴν καρδιά.

Μωρή Μαριγώ καὶ Φρόσω
κοντά σου θὰ ζυγώσω.

2. Νὰ βγῆς νὰ κουβεντιάσουμε
νὰ μᾶς ἰδοῦν νὰ σκάσουνε.

Στὸν ποταμὸ πὺν πλένεσαι
σὰν πάπια χήνα φαίνεσαι.

Δεξιὰ μεριά εἶν' ἡ πλήτρα της,
ἀριστερὰ ἡ χωρίστρα της.

Ἐστὴν κεντησμένη σου ποδιά,
ἔφκιασ' ὁ ἔρωτας φωλιά.

1. Τὸ πρῶτο μέρος τοῦ τραγουδιοῦ βασίζεται στὴν κλίμακα τοῦ διατονικοῦ πλαγ. Δ'. ἤχου
ἐκ τοῦ Νη. Τὸ δεύτερο μέρος εἰς τὴν κλίμακα τοῦ Α'. ἤχου, στὴ βάση τοῦ ὁποῖου καὶ καταλήγει.

2. Ἰδὲς σημείωση στὴν ἀπέναντι σελίδα.

"ΜΙΑ ΚΟΡΗ ΜΕ ΤΟΝ ΑΛΑΤΖΑ,"

ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Νικόλαος Σκουντζός
Βερίνον Πατρών - 1948

Μιά κό - ρη με, μιὰ κό - ρη με, μιὰ

κο - ρη με τὸν ἄ - λαντ - - - τζα, μιὰ

κό - ρη με τὸν ἄ - λαντ - - - τζα μου

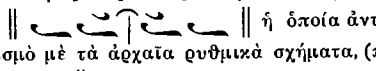
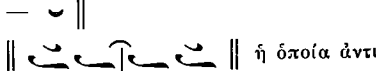
ἔ - χει κά - ψει τὴν καρ - - - διά, μω - ρή

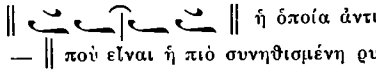

Μα - ρι - γὼ καὶ Φρό - - - σω κον -

τά σου δὰ ζυ - - γὼ - - - σω, μω - ρή - σω.

Κλίμαξ πλ. Δ' ἤχου. Ἡ φυσικὴ τοῦ θάσις Ντο
κατὰ μίαν 4^{τη} ὀκτώερα. ΦΑ. - Ἡ 2^η καὶ ἡ 7^η
δὲν ἀκούονται καθόλου.

Διατονικὸ 5/χορδο ἀπὸ τὴν κλίμ. τοῦ
Α' ἤχου μετὰ τὴν ὑποτονικὴ Σολ - Ρε.

ΣΗΜ. - Ὁ ρυθμὸς τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ μᾶς παρουσιάζεται μετὰ τὴν ἐξῆς μετρικὴν μορφήν. Εἰς
τὸ Α'. μέρος μετὰ τὴν μορφήν || || ἡ ὁποία ἀντιστοιχεῖ, ἀν θὰ ἤ-
θελε νὰ κάμῃ κανεὶς συσχετισμὸν μετὰ τὰ ἀρχαῖα ρυθμικὰ σχήματα, (πόδες) μετὰ τὴν μορφήν
τοῦ ἀντισπάστου || ||

Εἰς τὸ Β'. μέρος μετὰ τὴν μορφήν || || ἡ ὁποία ἀντιστοιχεῖ μετὰ τὸν ἀρ-
χαῖο χορὸν αὐτοῦ || || πὺν εἶναι ἡ πιὸ συνηθισμένη ρυθμικὴ μορφήν στὰ
τραγούδια πὺν χορεύονται τσάμικο χορὸν.

"ΓΡΗΓΟΡΑ ΝΑΡΘΗΣ ΑΝΟΙΞΗ,"

ΒΛΑΧΙΚΟ ΤΟΥ ΧΕΛΜΟΥ - ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Ευτέρπη περιστέρη¹
Ροδοδάφνη Αιγιάλειας 1933

Ἦχος ᾠ πα
ῚΡυθμός 6/σημος
χ Μ. Μ. = 140

Α αχ μω ω ρε ε ε γλή γο ο ρα α
ναρ θη ης γλή γο ρα α να α α αρ θης α α
νοι οι ξι γλή γο ο ο ρα α
να αρ θη η ης α α νοι ξι γλή η γο ο
ρα κα α λο ο και ρι

Γλήγορα νάρθης άνοιξη, γλήγορα καλοκαίρι.
Νά βγοῦν οἱ βλάχοι στά βουνά, νά βγοῦν κ' οἱ βλαχοπούλες
Νά βγῶ κ' ἐμέ ἡ ἀγάπημου, νά ξεκαλοκαιριάση.
Νά πιῇ νεράκι ἀπ' τὸ Χελμό, κ' ἀπὸ τὸ Μαυρονέρι.
Νά τῆς περάσ' ἡ ἀρρωστιά, νά τῆς κοποῦν ἡ θέρμες.
Ἴσως καὶ τὴν κατάφερνα, γιὰ νά στεφανωθοῦμε.

1. Τὸ τραγούδι αὐτὸ τὸ ἔμαθε ἀπὸ τὶς βλαχοπούλες τοῦ Χελμοῦ παραθερίζοντας ἓνα λοκαῖρι μαζί τους.
2. Ἰδὲς τὴ σημείωση στὴν παραπλεύρως σελ. 97.

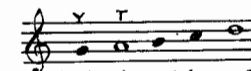
"ΓΡΗΓΟΡΑ ΝΑΡΘΗΣ ΑΝΟΙΞΗ,"

ΒΛΑΧΙΚΟ ΤΟΥ ΧΕΛΜΟΥ - ΧΟΡΟΣ ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Ευτέρπη Περιστέρη
Ροδοδάφνη Αιγιάλειας - 1938

M. M. ♩ ~ 104.

Ἄχ — μω — ρε γλή — γο — ρα —
νάρθης — γλή — γο — ρα — νάρ — δης ᾠ — νοι —
— ξη — — ξη — γλή — γο — — ρα —
νάρ — δης ᾠ — νοι — ξη γλή — γο — — ρα —
κα — λο — — καῖ — — ρι, γλή — — καῖ ρι.

1^ο 4/χορδο ἀπὸ τὴν κλίμ. τοῦ Α' ἤχου.
Ἡ ΤΟΝΙΚὴ ΛΑ. ἀντὶ ΡΕ.

ΣΗΜ.—Οἱ δύο ἐπαναλήψεις τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ, γίνονται ἀκριβῶς ἀπὸ τὴ θέση ποῦ ἔχω τοποθετήσῃ τὸ σημεῖον τῆς παραπομπῆς. Δηλαδή στὸ 4ο μέρος τοῦ ἔξασήμου μέτρου. Αὐτὸ γίνεται γιὰ τὸν ἑξῆς λόγο. Οἱ Βλάχοι στὰ γλέντια τους καὶ στὶς χαρές τους ὅταν τραγουδοῦν, ὄχι μόνον τὸ τραγούδι αὐτό, ἀλλὰ καὶ ὅλα τους τὰ τραγούδια, χωρίζονται σὲ δύο συντροφίες (ἡμιχορία). Ἀρχίζει ἡ πρώτη συντροφιά, καὶ ὅταν φθάσῃ στὴ πρώτη ἐπανάληψη καὶ ἀκριβῶς στὸ σημεῖον ποῦ ἀναφέρω, ἀρχίζει ἡ δεύτερη, συντροφιά ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μὲ τὸ ἄχ! ἐπαναλαμβάνει ἡ δεύτερη κανονικά, καὶ ὅταν φθάσῃ στὸ σημεῖον τῆς παραπομπῆς, στὴ συλλαβὴ -ρι- ἀρχίζει ἡ πρώτη συντροφιά ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μὲ τὸ ἄχ! γιὰ νά τραγουδήσῃ τὸ δεύτερο στίχο κ.ο.κ. Ἡ ἀρχὴ αὐτῆς τῆς μελωδίας εἶναι ἀκριβῶς αὐτὸ ποῦ λέγεται στὴ Βυζαντινῇ μουσικῇ ἀπήχημα τοῦ ἤχου, καὶ ἔχει σκοπὸ νά δίδῃ στὸν ἐκτελεστὴ τὸν τόνο τῆς κλίμακος. Ἐδῶ ἔχομε τὸ ἀπήχημα τοῦ Α'. ἤχου στὴν κλίμακα τοῦ ὁποῖου ἀνήκει καὶ τὸ τραγούδι.

"ΠΕΘΑΝ' Ο ΒΛΑΧΟΣ ΠΕΘΑΝΕ,,

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΣΟΠΑΝΙΚΟ

Ντίνος Σκαντάμης
Συναυλία. Δήμος Έρινεοῦ - 1945

ῥυθμός 6/8
Μ. Μ. = 112

Πε ε θα νο ο βλα χος μα νου ου ου ου ου
λα α μου ου πε ε θα νο ο βλα χος
πε ε ε ε ε θα α νε ε πε ε ε θα α
νε στο ο γι ι ι ι ι δο ο μαν τρι
τι ι ι θα α γε νω ω τω ω ω ω ω
ρα αι μαν ρη

Τὰ πρόβατα ρημάζανε καὶ τὰ σκυλιὰ λυσσάζανε.

Τὸν κλαίει ἡ γίδα ἡ μούσχουρη¹ τὸν κλαίει τὸ τραγὶ τὸ μάρτζο²

1. Γίδα μούσχουρη εἶναι ἐκεῖνη ποὺ ἔχει χρώμα γκρί.

2. Μάρτζο τραγὶ εἶναι ἐκεῖνο ποὺ τὸ ἐμπρὸς μέρος τοῦ σώματός εἶναι ἄσπρο, τὸ πίσω μέρος μαῦρο, τὸ δὲ ἄλλο σῶμα του καψαλό.

"ΠΕΘΑΝ' Ο ΒΛΑΧΟΣ ΠΕΘΑΝΕ,,

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΣΟΠΑΝΙΚΟ

Ντίνος Σκαντάμης
Συναυλία. Δήμος Έρινεοῦ - 1945

Μ. Μ. ~ 100.

Πέ - δα - νὸ βλά - χος μα - νοῦ - - - λα μου
πέ - δα - νὸ βλά - χος πέ - - - δα - νε
πέ - - - δα - νε στὸ γι - - - δο - μάν - τρι
τι δά γε - νω τώ - - - ραή μαύ - ρη.

4/χορδὸ διατονικὸ ἀπὸ τὴν κλίμ. τοῦ Α' ἤχου.

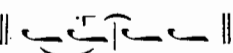

ΣΗΜ.—Στὰ ποιμενικά τῆς Ρούμελης τοῦ ἀειμνήστου Λουζοπούλου—Ἀθήναι 1930 σελ. 254, στὰ τσοπάνικα τραγούδια, τὸ κείμενο τοῦ τραγουδιοῦ τούτου συμπληρώνεται μὲ τοὺς ἐξῆς δύο στίχους. Τὸ πρῶτο ἡμίστιχο εἶναι τὸ ἴδιο.

Τὸν κλαίει ἡ γίδα ἡ μούσχουρη, τὸν κλαίει ἡ γίδα ἡ μαύρη.
Ἡ Σιούτα πάει γιὰ τὸν παπᾶ, κι' ἡ κουτσουκέρα σκάπτει
Κι' αὐτὰ τὰ λιανοβέτουλα, τοῦ λένε μοιρολόϊ.

"ΜΑΛΑΜΑΤΕΝΙΟΣ ΑΡΓΑΛΙΟΣ,"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Τρισεύγενη Καρναβά
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας - 1928

Ἦχος ᾠ πα
Ρυθμός 7/σημος ||
χ Μ. Μ. = 208

Ma λα α μα τε ε νιο ος α αρ γα
λει ος δεν το ο νε φκια α νει ει ζου υ σι
κος και αι φιλ τι ι σε ε νιο
χτε νι ε μορ φο πα α νι ι που υ φαι νει

1. Μαλαματένιος ἀργαλιός, δὲν τότε φκιάνει χρυσικόζ.
Καὶ φιλιτσένιο χτένι, ἔμορφο πανὶ ποὺ ὑφαίνει.
2. 'Μ' ἐξήντα δυὸ ποδαρικά, γαλανὴ καλόγρη.
Κ' ἐξήντα δυὸ καρέλια, τί γλυκὰ ποὺ εἶναι τὰ γέλοια.
3. Μὰ τρίζουν τὰ ποδαρικά, γαλανὴ καλόγρη.
Καὶ τρίζουν τα καρέλια, ἡ Μαρία μὲ τὰ γέλοια.
Μέσα κόρη τὸ ὑφαίνει, γαλανὴ μωρ' γαλανή,
Μέσα κόρη τὸ ὑφαίνει, καὶ μένα μὲ μαραίνει.
Σ' ἔχω γραμμένον στὸ πανί, γαλανὴ μωρ' γαλανή,
Καὶ στὸ ξυλόχτενό μου, καρσὶ στὸ πρόσωπό μου.
Πραμματευτὴς ἐπέρασε, τὴν κόρη ἐχαιρέτησε.
Πραμματευτὴς περνάει καὶ τὴν κόρη χαιρετίζει.
Κόρη μ' γιὰ δὲν παντρεύεσαι, τί ἄγουρο παιδεύεσαι;²
Δὲν παίρνεις παλληκάρι νὰ βαρῇ καὶ τὸ γιογκάρι;³
Τί παντρεῖς νὰ κάμω γ'ὼ, δὲ μοῦ λὲς τί νὰ γενῶ;
Ποὺ ἔχω ἄντρα στὰ ξένα, πλεὶς καλλίτερο ἀπὸ σένα.

1. Μ' ἐξήντα δυὸ πατήματα, γλυκὰ ποὺ εἶν' τὰ φιλήματα.
2. Λέγεται καὶ τί ἀδικοπαιδεύεσαι.
3. » « νὰ γλεντάη μὲ τὸ φεγγάρι.

"ΜΑΛΑΜΑΤΕΝΙΟΣ ΑΡΓΑΛΙΟΣ,"⁽¹⁾

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Τρισεύγενη Καρναβά
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας - 1928

M. M. ~ 208

Ma λα μα τέ νιος αρ γα λειός δεν
το νε φκιά νει χρυ σι κός. Καὶ φίλ τι
σέ νιο χτέ νι ἔ μορ φο πα νί πού ύ φαί νει.

Ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ Α' ἤχου.

1. Παραλλαγή ἐντελῶς διαφορετικὴ τοῦ τραγουδιοῦ αὐτοῦ ἔχει δημοσιευθῇ εἰς τὰ «Ἑλληνικά ἄσματα Μικρᾶς Ἀσίας» Γεωργ. Παχτίκου Ἀθῆναι 1905, σελ. 21.

"Ο ΑΓΟΥΡΟΣ"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Δημητρούλα Βλάση
Βερίων Πατρών - 1932

Ἦχος Δι

Ῥυθμός 7/σημος Βος ἐπίτритος

χ M.M. = 208
εἰς τρεῖς κινήσεις

Α γου ρος πέ ε τρα α πέ ε λε κα ει
α λη θεια κι ο χι ι ψε εμ μα τα
με ε ε το να του ου το ξε ρι χει ει ει
μω να κα α λο και ρι

1. Ἄγουρος πέτρα πελεκάει, ἀλήθεια κι' ὄχι ψέμματα,
μὲ τὸνα του τὸ χέρι χειμῶνα καλοκαῖρι.
2. Ξανθὴ κόρη -ν- ἐπέρασε, καὶ τὸν ἐκαλημέρησε.
Ξανθὴ κόρη περνάει καὶ τὸν καλημεράει.
3. —Ἄγουρε ποῦν τὸ χέρι σου; Θέλω νὰ γίνω ταῖρι σου.
ποῦ πελεκᾷς μὲ τὸνα καλοκαῖρι καὶ χειμῶνα;
—Εἶπα κόρη μ' νὰ μὴ στὸ εἰπῶ, νὰ μὴ στὸ ξεμολογήθῳ,
Καὶ τώρα πού στὸ εἶπα καὶ στὸ ξεμολογήθκα.
Ἐῆντα κορίτσα ἐφίλησα, κανένα δὲ μαρτύρησα.
Καὶ ἔῆντα παντρεμένες, χῆρες κι' ἀρρεβωνιασμένες,
Καὶ δεκαπέντε κάλογρες, εἶχαν τὰ μάτια σὰν ἐλῆές.
Καὶ τὴν κυρὰ Γουμένη σταῖ μαῦρα εἶναι ντυμένη.
Καὶ στῆς Γούμνης τὸ κελί, ραῖσιτικα σὰν τὸ γιαλί.
Νὰ φίλαγα καὶ σένα, ἄσπρη μου παχεῖα παρθένα.

"Ο ΑΓΟΥΡΟΣ,"⁽¹⁾

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Δημητρούλα Βλάση
Βερίων Πατρών - 1932

Μ. Μ. ~ 208.

Ἄ - γου. ρος πέ - τρα — πε - λε - κάει —
ἀ - λή. δεια κι' ὄ - χι — ψεμ - μα - τα — μέ —
τῶ - να του τὸ χέ - ρι, χει - — μῶ - να κα - λο - καί - ρι.

Διφωνία ὅσον ἄ/χορῶν
ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ Β' ἤχου.

1. Παραλλαγή μελωδική καὶ ρυθμική τοῦ τραγουδιοῦ ἔχει δημοσιευθῆις τὰ δημοτικὰ τραγούδια τῆς Σκύρου, τοῦ ἀειμνήστου Κ. Ψάχου. Ἐκδοσις 1910, σελ. 17.

"ΕΝΑ ΚΟΜΜΑΤΙ ΣΥΓΝΕΦΟ,"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Τασία Σταυροπούλου
Τρίπολις - 1939

Ἦχος λ̣ ρ̣ Ἠ̣ χρωματικός
 ῥυθμός 7/σημος Ἀος ἐπίστροφος

χ̣ M. M. Γ = 208

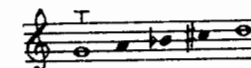

1. "Ένα κομμάτι σύγγεφο - μωρ" παπαδοπούλα μου.
-Γέμ'- κ' 'ένα κομμάτι άντάρα, συμπεθέρα και κουμπάρα.
2. -Ν-έκοψη από τόν ουρανό, κ' έπεσε μεσ' στο διάβα.
'Κείνο δέν είναι σύγγεφο. 'κείνο δέν είν' άντάρα,
Παρά είν' ή κόρη του παπα, μωρ" παπαδοπούλα μου
Πώρχετ' από τ' άμπέλι, κόρη μ' άρρεβωνιασμένη.
Φέρνει τά μῆλα στην ποδιά, μωρ" παπαδοπούλα μου
Γέμ' τά κίτρα στο μαντήλι κάνε κόρη έλεημοσύνη.
Δυό μῆλα τῆς έξήγησα και τέσσερα μου δίνει.
Δέ θέλω 'γώ τά μῆλα σου, τά τσαλαπατημένα,
Θέλω τά δυό του κόροφου σου, τά μοσχουριμένα.

"ΕΝΑ ΚΟΜΜΑΤΙ ΣΥΓΝΕΦΟ,"⁽¹⁾

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Τασία Σταυροπούλου
Τρίπολις - 1939

5/χορδο χρωμ. από την κλίμ. πλ. Δ' χρωμ. ἤχου. Ἡ τονικὴ Σολ = Ντο.

1. Παραλλαγές μελωδικές και ρυθμικές έντελως διαφορετικές του τραγουδιού αυτού έχουν δημοσιευθῇ στὰ «Τραγούδια τῆς Ρούμελης» τῆς κ. Μ. Μερλιέ. Ἀθήναι 1931, σελ. 50 καὶ στὰ «Δημιῶδη Ἀσματα Γορτυνίας» τοῦ δειμνήστου Κ. Ψάχου σελ. 144. Ἐπίσης ἔχω ἀκόμη μιὰ παραλλαγή τῆς ἀνέκδοτῇ μου συλλογῇ τραγουδιῶν τῆς Ρούμελης, τὴν ὁποίαν ἔγραψα στὸ Ἰδιωτικὸν ἀπὸ τὸν κατηχητὴ κ. Κωνστ. Πέτρον.

"Η ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΑ,"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Ἄνδρ. Φερώνας
Βόβοδα Αἰγιαλείας

[illegible]

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 104

Ποῦ ἦσουν καὶ δὲ φαίνεσαι, — μὶά· παπαδοπούλα μου —
 ποῦ ἦσουν καὶ δὲ βγαίνεις, δέντρα καὶ κλαριά μαραίνεις.
 — Ὕτὰ βουνὰ καλὰμίξα, — γεῖά σου μὶά· ἀντάμισα —
 Ὕτους κάμπους καλὰμίζω, δέντρα καὶ κλαριά ραῖζω.
 Καὶ ὅτῃ μέση τὸ γιαιλό, — τράβα χέρι δὲν τραβῶ —
 Ἔγω ἀργαλειό καὶ ὑφαίνω, δέντρα καὶ κλαριά μαραίνω.

"Η ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΑ"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Ἄνδρ. Φερώνας
Βόβοδα Αἰγιαλείας

Μ. Μ. Μ. ~ 208.

Πουῆ - σουν καὶ δὲ φαί - νε - σαι μὴρ' Πα - -

πα - δο - πού - λα μου ἄχ ποῦ εἶ - σαι

καὶ δὲ θαί - νεις δέν - τρα καὶ κλα - ριά μα - ραί - νεις.

 Από την κλίμακα του πλαγίου Α' ἤχου.

"ΕΝΑΣ ΑΣΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΛΙΒΑΡΤΖΙ,"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Ἀντώνιος Βλάχης ἑτῶν 40
Βερίνον Πατρῶν - 1939

γ Ηχος λ ᾠ ῥ πα
 Ρυθμός 7/σημος σὲ ἀνεπτυγμένη γραφή

 $\frac{1}{x}$ M. M. = 208

Ε ε να ας α α σι ι κης (αἷ ντε
μω ω ρε ε λε ε νη η) ε ε να ας
Α α σι ι κη ης α πο το ο Λι ι
βα α αρ τζι ι ε ε να ας Α α
σι ι ι κη ης α πο το ο Λι ι βα αρ
τζι ι την Ε λε ε νη η ρα α α
ζει ει ρου ρα την ου βε εν τα α α ζει

"Ενας ἀσίκης ἀπὸ τὸ Λιβάρτζι,
 τὴν Ἑλένη κραῖζει, κρυφὰ τὴν κουβεντιάξει.
 "Ἐλα Ἑλένη γιὰ νὰ σὲ φιλήσω,
 γιατί νηστεῖω γιὰ νὰ κοινωνήσω.
 Καὶ σὰν νηστεύῃς γιὰ νὰ κοινωνήσῃς
 γιατί μὲ γυρεύεις γιὰ νὰ μὲ φιλήσῃς ;
 "Ἐφραγα ψάρια καὶ βακαλάο,
 καὶ δὲν πιστεύω γιὰ νὰ μεταλάβω.

"ΕΝΑΣ ΑΣΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΛΙΒΑΡΤΖΙ,,

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Ἀντώνιος Βλάσης ἐτῶν 40
Βερίνον Πατρῶν - 1939

M. M. ♩ ~ 208. (★)

“Ε - νας ἁ - σί - - κης (αἶ - ντε μωρ’) ‘Ε -
λέ - νη, ἔ - νας ἁ - σί - - κης
ἀ - πό τὸ Λι - - δάρ - - τζι ἔ - νας ἁ -
σί - - κης ἀ - πό τὸ Λι - - δάρ - -
τζι τὴν ‘Ε - λέ - νη κρά - - ζει κρυ -
φὰ τὴν κου - δεν - τιά - - - ζει.

Κλίμαξ πλ. Α^ο η̣χου. Ἡ τονική στή φυσική της θέσθ.
καταλήγει σιὴν 5^{ον} βαθμίδα λα πού χρησιμοποιεῖται ὡς τονική
τοῦ ἰδίου η̣χου στὸ σύντομα μέλη τῆς Ἐκκλ/κῆς μουσικῆς

"ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ ΤΗΝ ΕΠΕΘΥΜΗΣΑ"(1)

Τρισεύγενη Καρναβά
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας

Ἦχος Δι
Ῥυθμός 7/σημος Βος ἐπίτριτος
|| 1 1/2 1 ||
χ Μ. Μ. = 208

Τὴν α γὰ πη μου μωρ τὴν α α γὰ
πη η η η μου τὴν α γὰ πη
μου τὴν ε πε ἴν υ υ μη η η σα
τσε στει εἰ εἰ λα τσε ε στει λα να αρ
θη το ο βρα δυ και δε ε ε
μου και αι δε μου κα α με τη η χα ρι

Τὴν ἀγάπη μου τὴν ἐπεθύμησα,
τοῦ ἔστειλλα νάρθη τὸ βράδυ,
καὶ δὲ μοῦκανε τὴ χάρι.
Μοῦβρηκε ἀφορμὴ πῶς ἦταν ἄρρωστη,
ἄρρωστη βαρεῖα στὸ στῶμα,
ποῦ νὰ τήνε φάη τὸ χῶμα.
Κίνησα κ' ἐγὼ νὰ πάω νὰ τὴν ἰδῶ,
γιὰ νὰ ἰδῶ τὴν ἀρρωστιά της,
ποῦ νὰ τῆς καὶ ἡ καρδιά της.
Φέρτε τὸ γιατρό, τὸ βασιλικό,
γιὰ μὲ τὸν πόνο της νὰ γιάνη,
νὰ μὴν τύχη καὶ πεθάνη.
Γιὰ τὸς κ' ὁ γιατρὸς ὁ βασιλικός,
—γιὰ μὲ—στὴ σκάλα π' ἀνεβαίνει.
μὲ τὰ γιατρικά στὸ χέρι.

1. Παραλλαγή τοῦ ἰδίου τραγουδιοῦ εἶναι δημοσιευμένη στὴ Συλλογὴ τοῦ Ὁδείου
Ἀθηνῶν, σελ. 49 καὶ στὸ Μουσικὸ Παράρτημα Φόρμιγγος Περίοδ. Β', ἔτος Α' τευχ. Α' σελ. 16.

"ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ ΤΗΝ ΕΠΕΘΥΜΗΣΑ,,

Τρισεύγενη Καρναβά
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας

M. M. ~ 208.

Τὴν ἀ - γά - πη μου (μωρ) τὴν ἀ - γά -
πη μου τὴν ἀ - γά - πη μου τὴν ἐ - πε -
δύ - μη - σα τσ' ἔ - στει -
λα, τσ' ἔ - στει - λα νάρ - δη - τὸ - βρά - δυ καὶ
δὲ - μοῦ, - καὶ δὲ μοῦ - κα - με - τὴ - χά - ρη.

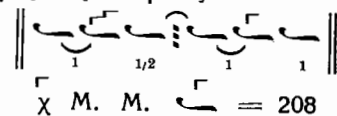
Ἀπὸ τῆς χρωμ. κλίμ. Β' ἤχου. ἦτοκ. ἀντίστα.
(*) Τὸ Σι φυσικὸ τραγουδιέται καὶ μέ β

"ΜΟΥ ΠΑΡΗΓΓΕΙΛΕ Τ' ΑΗΔΟΝΙ,"⁽¹⁾

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Ἰωάννης Φραγγούλης
Ἐργάτης
Ροδοδάφνη Αἰγιαλείας

Ἦχος λ̣ ϝ̣ Ἠ̣ χρωματικός
Ῥυθμός 7/σημος Βος ἐπίτритος

Μου πα α ρηγ γει λε τα η δο νι
κο ον το λε εἶ μο ο νι τσα α μου
να α του πλε ε ξω ω τη φω ω ληα
κον του ου λι ι τσα α λεἶ μο ο νια

Μοῦ παρήγγειλε τ' αἰδόνι νὰ τοῦ πλέξω τὴ φωληὰ
Μὲ ἀσῆμι μὲ μπερσίμι, μὲ μεταξωτὴ κλωνά.
Ποῦ νὰ τῶβρω ὅτ' ἀσῆμι, τὴ μεταξωτὴ κλωνά;
ποὺ στὴν Πάτρα δὲν πουλιέται, οὔτε καὶ στὴν Ἀχαγιά;
Στὰ Καλάβρυτα πουλιέται, στὴ μέσ' ἀπ' τὴν ἀγορὰ
καὶ τὸ πέρνουν τὰ κορίτσια καὶ τὸ βάζουν στὰ μαλλιά.

1. Παραλλαγή ἐντελῶς διαφορετική, μελωδική καὶ ρυθμική, ἔχει δημοσιευθεῖ στὸ «Μουσικὸ Παράρτημα Φόρμιγγος» ἔξοματa Κύμης Π. Ζωγράφου, περίοδος Β', ἔτος Ε', τεῦχος Α', σελ. 31.

"ΜΟΥ ΠΑΡΗΓΓΕΙΛΕ Τ' ΑΗΔΟΝΙ,"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Ἰωάννης Φραγγούλης
Ἐργάτης
Ροδοδάφνη Αἰγιαλείας

Μ. Μ. ♩ ~ 208.

Μοῦ πα - ρήγ - γει - λε τ' ἄη - δό - νι κον - το - -
λεῖ - μο - νί - τσα μου νὰ τοῦ πλέ - ξω
τὴ φω - ληὰ κον - του. λί - τσα λεῖ - μο - νιά.

Χρωμ. 5/χορδο ἀπὸ τὴν κλίμ. τοῦ χρωμ.
πλ. Δ' ἤχου. Ἡ τονικὴ ΛΑ = Ντο.

"Η ΛΕΜΟΝΙΑ"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

"Ολγα Βασιλογιώργη
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας

Ῥυθμός 7/σημος
χ M. M. = 208 εἰς τρεῖς κινήσεις

Λε μο ο ο νια α α ας ζη
τω λε μο ο νι ε ε να κι αυ τη η μου
ε ε λε γε τα α χειαλ λοζ
με ε ε τρη με ε ε να κι αυ τη η μου
ε ε λε γε τα α χειαλ λοζ
με ε ε τρη με ε ε να λε ε μο ο ο ο
νια λε μο νια με τα λε μο ο ο
νια α α και αι με ε ε ε τα με
τα α χου αι α σου κι ω ω νια

1. Λεμονιάς ζητώ λεμόνια ἕνα
Κι' αὐτὴ μου ἔλεγε τάχα: ἄλλος μετρημένα.
Λεμονιά, λεμονιά με τὰ λεμόνια,
καὶ με τὰ—με τὰ χρυσά σου πλῶνια.
2. Λεμονιάς ζητῶ λεμόνια δύο,
κι' αὐτὴ μου ἔλεγε—οὐτ' ἕνα δὲ σοῦ δίνω.
Λεμονιά, λεμονιά θε νὰ γεράσῃς
καὶ θὰ κι—θὰ κιτρινοφυλλιάσῃς.

Λεμονιάς ζητῶ λεμόνια τρία,
Κι' αὐτὴ μου ἔλεγε, δὲ σ' ἔχω καμιά χρεια.
Λεμονιάς ζητῶ λεμόνια τέσσερα.
Κι' αὐτὴ μου ἔλεγε—ποῖός εἶσαι καὶ ποῦ σ' ἔξερα
Λεμονιάς ζητῶ λεμόνια πέντε
Κι' αὐτὴ μου ἔλεγε—παρ' τὸ κερί καὶ φέγγε.
Λεμονιάς ζητῶ λεμόνια ἕξι
Κι' αὐτὴ μου ἔλεγε—φέγγε μ' ὅσο νὰ φέξῃ,

1. Ἡ καταγωγή της ἀπὸ τὸ Δεσβένι Κορινθίας.
2. Ἰδέε τὴ σημείωση στὴν ἀπέναντι σελίδα.

"Η ΛΕΜΟΝΙΑ"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

"Ολγα Βασιλογιώργη
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας

M. M. ~ 208.

Λε. μο. νιας ζη. τω λε. μό. νι
ε. να κιάυ. τή μου ε. λε. γε. τὰ.
χειαλ. λος με. τρη. μέ. να, κιάυ. μέ. να,
Λε. μο. νια λε. μο. νια με τὰ λε.
μό. νια καὶ με τὰ με
τὰ χρυ. σὰ σου κλώ. νια.

Διατονικό 4/χορδο σπό' την κλ. Α' ήχου. 4/χ. χρωματικό πλ. Β'.

Απὸ τὴ διατονικὴ κλίμ. τοῦ πλ. Δ' ἤχου με τονικὴ ἄλλοτε το φθόγγο ΝΤΟ = ΣΟΛ καὶ ἄλλοτε τὸ φθ.
ΦΑ = ΝΤΟ κατὰ τὴ λεγομένη τριφωνία. με δύο ἐνδιάμεσες σύντομες μετατροπὲς στὴν κλ. Α' ἤχου,
καὶ με ἕνα χρωματικὸ 4/χορδο τοῦ πλ. Β' ἤχου, με τελικὴ κατάληξη στὴν κυρίᾳ δόση τοῦ ΣΟΛ.
Τὰ γράμματα Α Β Γ δείχνουν τὰ σημεῖα τῶν ἀλλαγῶν.

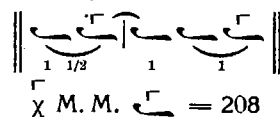
ΣΗΜ.—Τὸ Α' μέρος τοῦ τραγουδιοῦ βασίζεται στὴν κλίμακα τοῦ πлаг. Δ' ἤχου με τονικὴ
ἄλλοτε τὸ φθόγγο Νη, καὶ ἄλλοτε τὸ φθόγγο Γα κατὰ τὴν τριφωνίαν. Μετὰ κάνει
τρεῖς ἐνδιάμεσες σύντομες μετατροπὲς. στὴν κλίμακα τοῦ Α' ἤχου, τοῦ πлаг. Δ' καὶ
τοῦ πлаг. Β', χρησιμοποιώντας ἕνα μόνο 4/χορδο ἀπὸ κάθε κλίμακα. Ἐπανερχε-
ται δὲ με τὴν τελικὴ του μελωδικὴ φράση στὴ βασικὴ τοῦ κλίμακα τοῦ πлаг. Δ'
εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἀνήκει ὡς κεντρικὴ μουσικὴ ἰδέα.

"ΣΕ ΘΑΥΜΑΖΟΜΑΙ ΜΙΚΡΟΥΛΑ,"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Δημητρούλα Βλάση
Βερίνον — Πατρών

Ἦχος Β' Δι
Ῥυθμός 7/σημος Βος ἐπίτритος

Σε μω ρε ε σε ε θα αν μα ζο
μαι αι μι ι κρου ου λα σε θα αν
μα α ζο μαι μι κρου λα πως κοι οι μα α σαι
μο να χου λα

Σὲ θαυμάζομαι μικρούλα, πῶς κοιμᾶσαι μοναχούλα.
—Μέσ' στὸ σπίτι μου κοιμᾶσαι, καὶ κανένα δὲ φοβάμαι.
Ἔχω πόρτα καλαμένια, κλειδωνιά καλαμποκένια.
Ὅποιος ἔρθῃ γιὰ ν' ἀνοίξῃ, φυλακὴ θὰ καταλήξῃ.
—Τὼ θὰ ἔρθω γιὰ ν' ἀνοίξω, φυλακὴ ὡς καταλήξω.

ΣΗΜ.—Τὸ τραγούδι αὐτὸ ἀνήκει σὲ δύο ἤχους. Τὸ Α' μέρος ἀνήκει εἰς τὴν κλίμακα τοῦ Β' ἤχου καὶ τὸ Β' μέρος εἰς τὴν κλίμακα τοῦ Α' ἤχου.

"ΣΕ ΘΑΥΜΑΖΟΜΑΙ ΜΙΚΡΟΥΛΑ,"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Δημητρούλα Βλάση
Βερίνον — Πατρών

M. M. ~ 208.

Σε (μω - ρέ) Σε (*) δαυ - - μά - ζο -
μαι μι - κρού - - λα σέ δαυ - μά - - ζο -
μαι μι - κρού - λα πῶς κοι - μά - - σαι μο - να - χού - λα.

Χρωματικό 5/χορδο ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ Β' ἤχου

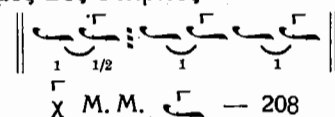
(*)
Στὸ 2^ο μέρος γίνεται μετατροπὴ στὴν κλίμακα τοῦ Α' ἤχου. Χρησιμοποιεῖ τὸ πρῶτο 4/χορδο καὶ τὴν ὑποτονική.

"ΜΙ' ΑΥΓΟΥΛΑ ΘΕ ΝΑ ΣΗΚΩΘΩ,"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

*Ολγα Βασιλογιώργη
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας

*Ήχος λ \rightarrow πα
*Ρυθμός 7/σημος Βος επίτритος

Μιαν γου ου λα μαν γου ου ου λα α
α α θε ε να ση η κω ω θω
μαν γου λα θε να ση κω θω να
μπω σε πε ε ρι ι βο λι

Μι' αὐγούλα θε νὰ σηκωθῶ νὰ μπῶ σὲ περιβόλι.
Νὰ κόψω μῆλο τῆς μηλιάς, κυδῶνι τῆς ἀγάπης.
Νὰ κόψω κι' ἓνα ληόφυλλο, νὰ παίξω τὸ λιογκάρι
Νὰ πᾶω στὴν ἀγάπη μου, νὰ τὴ γλυκοξυπνήσω.
«Λιογκάρι δὲ βαρεῖς σκοπὸ, γιὰ δὲ βαρεῖς γιομάτα;
—Βάλε μου τέλια δυνατά, καὶ βάρε στὰ γιομάτα
Κι' ἂν δὲ σοῦ βγάλω τὴν ξανθή, κάνεμε τρεῖς κομμάτια.

"ΜΙ' ΑΥΓΟΥΛΑ ΘΕ ΝΑ ΣΗΚΩΘΩ,"

ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

*Ολγα Βασιλογιώργη
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας

Μ. Μ. λ \sim 208

Μί' αὐ- γού - - - λα μί' αὐ- γού - - - λα δὲ νὰ
ση - κω - δῶ. Μί' αὐ. δῶ μί' αὐ- γού - λα δὲ νὰ
ση - κω. δῶ νὰ μπῶ στὸ πε - ρι - δό - λι, μί' αὐ. δό. λι.

Υ Τ

Ἀπὸ τὴν κλίμ. τοῦ πλ. Β' ἤχου.
Ἡ τονικὴ Λα ἀντὶ Ρε.

"ΜΠΗΚΑΝ ΤΑ ΓΙΔΙΑ ΣΤΟ ΜΑΝΤΡΙ,"⁽¹⁾

ΠΟΙΜΕΝΙΚΟ

Καλλιόπη Καραζάνου έτών 18
Καστρί Κυνourίας 1900

Ἦχος ᾠ πα
Ῥυθμός 7/σημος Βος έπίτριτος
χ M. M. = 208

Μπη η κα αν τα α γι μπη η κα αν τα
α γι ι δια α στο μα αν τρι γκε εμ μπη
καν τα γι μπη η κα α αν τα α α γι ι
δια α στο μαν τρι βαϊ βαϊ σταν ρα α δερ
φου λα τα α προ ο βα α τα στη στρουγ κα
βαϊ βαϊ μω ρη ι μ κρου λα τα α
προ ο ο βα α τα στη στρουγ κα

Μπήκαν τὰ γίδια στὸ μαντρί, τὰ πρόβατα στὴ στρούγκα.
Κ' ἡ Χρύσω μας δὲ φαίνεται, νὰ πάη κοντὰ στὰ γίδια.
Ρωτᾶτε τοὺς τσοπάνδες, καὶ τοὺς τσοπαναρέους.
Νὰ μὴν τὴν εἶδαν πουθενά, νὰ μὴν τὴν ἀπαντήσαν.
Γιὰ ἔλατε γύρω τὸ μαντρί, τριγύρω τὸ γαλᾶρι,
Νὰ μὴν κοιμᾶται πουθενά, σὲ κἀνα στρουγκολίθι.*

1. Τὸ τραγούδι αὐτὸ ἔχει δημοσιευθῇ εἰς τὸ Μουσικὸ Παράρτημα τῆς Φόρμιγγος (Μουσικὸ Περιοδικό), ἔτος Α' τευχ. 7ον σ. 98. Τὸ συμπεριέλαβα στὴν ἔκδοσιν αὐτὴ κατόπιν ἐπιθυμίας τοῦ σεβαστοῦ μου πατέρα.

2. Καὶ προβαταρέους.
3. » στρουγκολίθι.

"ΜΠΗΚΑΝ ΤΑ ΓΙΔΙΑ ΣΤΟ ΜΑΝΤΡΙ,"

ΠΟΙΜΕΝΙΚΟ

Καλλιόπη Καραζάνου έτών 18
Καστρί Κυνourίας 1900

M. M. ~ 208.

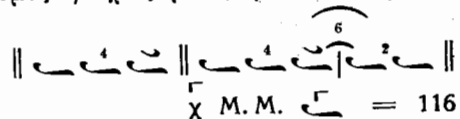
Μπή - καν τὰ γί - μπη - καν - τὰ γί - δια -
στὸ μαν - τρι γυιέμ - μπη - καν τὰ γί - μπη - καν -
τὰ γί - δια στὸ μαν - τρι δαϊ - δαϊ σταν ρα - δερ -
φού - λα τὰ πρό - δα - τὰ στὴ στρούγκα δαϊ - δαϊ μω -
ρή μι - κρού - λα τὰ πρό - δα - τὰ στὴ στρούγκα.

ΜΙΚΤὴ κλ. Α' ἤχου. Ἡ ΤΟΝΙΚὴ ΣΟΛ = Ρε.

"ΤΣΟΜΠΑΝΟΣ ΕΞΕΨΥΧΑΓΕ"

Σοφία Παπαδημητρίου
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας 1930¹

Ήχος $\frac{4}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{2}{4}$ χρωματικός
Ρυθμός 4/σημος με εξαιρέσεις 6/σήμου

Τσομ πα νος ε (γρι γρι ι γρι γρι ι γρο) τσομ
πα νος ε ε ξε ε ψυ χα γε τσο ομ πα
νος ε ε ξε ψυ υ χα γε σε ε γι ι δας στρουγ
κα πα νω

1. Τσομπάνος έ - γρι γρι γρι γρι γρο
Τσομπάνος έ - ξεψύχαγε
Τσομπάνος ξεψύχαγε, σέ γίδας στρούγκα άπάνω.
2. Βόηθα με, Παναγίτσα μου νά σηκωθώ άπάνω.
Τάζει την καποτούλα του στην Παναγιά ποδίτσα.
Τάζει και τή βεδούρα του στην Παναγιά καντήλι.
Τάζει και την άγγλίτσα του στην Παναγιά λαμπάδα.

1. Το τραγούδι τό έγραψα στη Ροδοδάφνη Αιγιαλείας. Ή καταγωγή όμως του φαίνεται νά είναι Ρουμελιώτικη.

"ΤΣΟΜΠΑΝΟΣ ΕΞΕΨΥΧΑΓΕ"

Σοφία Παπαδημητρίου
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας 1930

M. M. $\frac{4}{4}$ ~ 116.

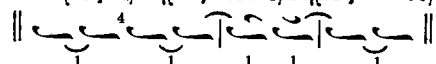
Τσο. μπά - νος έ. (γρι γρι γρι γρι γρο) τσο -
μπα. νος έ. έ. ξε. ψύ χα - γε, τσο. μπα. νος
έ. - ξε. ψύ. χα. γε σέ γι - δας στρούγκά - πά - νω.

*3/χορδο χρωμ. από την κλίμ του χρωμ. πλ. δ' ήχου.
Ή τονική Σολ αντί Ντο.*

"Η ΝΙΚΟΛΙΤΣΑ"

Νικόλαος Σκοουντζος
Βερίνον Πατρών 1938

Ἦχος λ π πα
ῚΡυθμός 4/σημος και 6/σημος = 10/σημος

εἰς 5 κινήσεις και οἱ δύο χρόνοι εἰς ἓνα.

χ M. M. — = 108 ἥ — = 54

Στην α πα (μω ωρ Νι κο ο λι ι
ι ι τσα) στην α πα νω ω γει το ο
νι ι ι τσα στην α πα νω ω γει το ο
νι ι ι ι τσα μα γα που νε ε δυο
κο ο ρι ι ι ι τσα

1. Στην άπά (μωρ Νικολίτσα)
Στην άπάνω γειτονίτσα,
Μ' αγαπούνε δυο κορίτσα.
2. Και στην κάτω την καυμένη,
Μ' αγαπάει μιά παντρεμένη.
3. Έλα έλα κοῦ σου λέω,
Μη μέ τυραννείς και κλαίω.
Έρχομαι και σύ κοιμάσαι
Δέν ξυπνάς π'ανάθεμάσε.
Έρχομαι τόν τοίχο τοίχο,
Δέν μπορώ νά σε πετύχω.
Έρχομαι τή μάντρα μάντρα
Και σε βρίσκω μ' άλλον άντρα.

"Η ΝΙΚΟΛΙΤΣΑ"

Νικόλαος Σκοουντζος
Βερίνον Πατρών 1938

M. M. d ~ 54.

Στήν ά- πά (μωρ Νι- κο- λί- τσα) στήν ά-
πά- νω γει- το- νί- τσα στην ά-
πά- νω γει- το- νί- τσα μ'ά- γα-
1. ποῦ- νε δυο κο- ρί- τσα στην ά-
2. ποῦ- νε δυο ίκο- ρί- τσα.

Πρώτο χρωματικό 4/χορδο και ἡ ὑπο-
τονική από τήν κλίμ. τοῦ πλ. Β' ἤχου.

"ΣΤΑ ΨΗΛΑ ΤΑ ΠΑΡΕΘΥΡΙΑ,"

ΧΟΡΟΣ ΣΥΡΤΟΣ ΑΠΟΛΥΤΟΣ

Γεωργία Χριστοπούλου
Αίγιον 1928

Ἦχος ᾠ πα

Ῥυθμός 4/σημος χ M. M. = 126

Στα ψη η λα α (μα για μου κα μες) στα ψη η
λα α τα πα ρε θυ ρια στα ψη η λα α τα
πα ρε θυ ρια κα θο ον ται αι δυο μαν ρα φρου δια

1. Στά ψηλά—μάγια μοῦκαμες—στά ψηλά τὰ παρεθύρια.
Στά ψηλά τὰ παρεθύρια, κάθονται δυὸ μαῦρα φρύδια.
2. Κι' ἀγναντεύουν τὰ καράβια, πῶρχονται τὰ παλληκάρια.
3. Νάτα πῶρχονται ἀπὸ πέρα, μὲ γαρύφαλα στὰ χέρια.
Πῶρχονται ἀπ' τὸ νησίδι, καὶ μᾶς φέρνουν τὸ φτιασίδι.
καὶ τὸ βάζουν παντρεμένες, χῆρες καὶ ἀρρεβωνιασμένες.

"ΣΤΑ ΨΗΛΑ ΤΑ ΠΑΡΕΘΥΡΙΑ,"

ΧΟΡΟΣ ΣΥΡΤΟΣ ΑΠΟΛΥΤΟΣ

Γεωργία Χριστοπούλου
Αίγιον 1928

Μ. Μ. ♩ ~ 126.

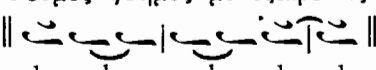
Στά ψη - - λά (μά-για μου-κα-μες) στά ψη - -
λά τὰ πα-ρε-δύ-ρια στά ψη - λά τὰ πα-ρε-
δύ-ρια κά-δον-ται δυὸ μαῦ-ρ'ά-φρύ-δια.

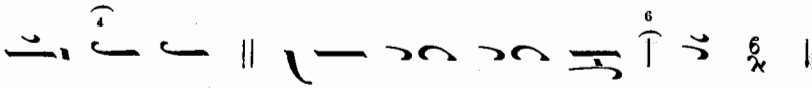
Α' διατονικό 4/χορδο ἀπὸ τὴν κλίμακα
τοῦ Α' ἤχου. Ἡ τonique ἸΑ ἀντὶ τοῦ ΡΕ.

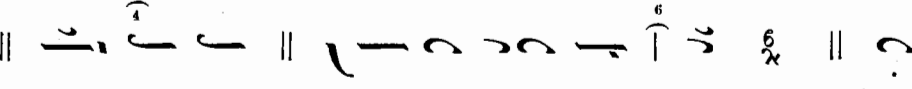
„ΣΠΥΡΙ ΠΙΠΕΡΙ -Ν- ΕΣΠΕΡΝΑ„

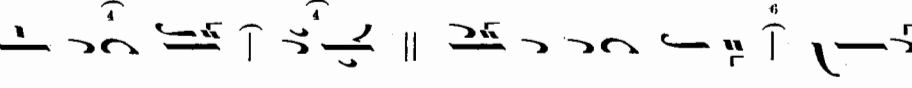
Δαμασκηνός Γεωργίου
Ἱερομόναχος
Μονῆς Ἀγ. Λαύρας Καλαβρύτων
1948

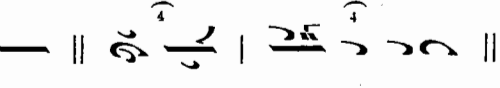
ῥυθμός 4/σημος με εξαίρεσεις 6/σήμου
|| ||

οἱ δύο χρόνοι εἰς ἓνα
Γ M. M. = 54

Σπυ ρι πι πε (κια μαν α μαν)

σπυ ρι πι πε ρι - ν - ε σπερ να (γιεμ)

και τω ριχ να στα δια α βα σγου ου ρα α

μαλ λια και μα αν ρα

Σπυρι πιπέρι -ν- ἔσπερνα, καὶ τῶριχνα στὰ διάβα
σγουρὰ μαλλιὰ καὶ μαῦρα.
Κι' ἀνάρια ἀνάρια τῶριχνα, νὰ μὴ δασοφυτρώση,
τὴν κόρ' νὰ βαλαντώση,
Κι' ἐκεῖνο δασοφύτρωσε, κ' ἔγινε ἀργιοπλεξίδα,
χαρὰ στὴν κορασίδα.
Κι' ὁ Βόϊβοντας, τ' ἀλώνιζε, μὲ τὴ χρυσή του μοῦλα,
γειὰ σ' Ἀρβανιτοπούλα.

" ΣΠΥΡΙ ΠΙΠΕΡΙ -Ν- ΕΣΠΕΡΝΑ„⁽¹⁾

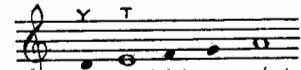
Δαμασκηνός Γεωργίου
Ἱερομόναχος
Μονῆς Ἀγ. Λαύρας Καλαβρύτων
1940

M. M. ~ 120.

Σπυ ρι πι πέ (κι' ἄ - μὰν ἄ - μὰν)

σπυ ρι πι πέ - ρι (ν) ἔ - σπερ - να (Γιέμ) καὶ τῶ - ριχ -

να στὰ διὰ - - δα σγου - ρὰ μαλλιὰ καὶ μαῦ - ρα.

4/χορδο διατον. καὶ ἡ ὑποτονικὴ ἀπὸ τὴν
κλίμ. Δ' ἤχου, με' τονικὴ τὸ Μι. *Τὸ ἀρχαῖο δῶριον 4/χορδο.

1. Παραλλαγή ἐντελῶς διαφορετικὴ εἰς τὰ 32 εἶδη ἑλληνικῶν χορῶν τοῦ κ. Θ. Παπα-
σπυροπούλου. Ἀθῆναι 1931, σελ. 4

"Ο ΓΙΩΡΓΗΣ Ο ΜΑΡΑΘΙΑΝΟΣ"

ΧΟΡΟΣ ΔΙΠΛΟΣ - ΣΥΡΤΟΣ & ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Βασιλική Θεοχάρη
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας
1928

ᾠδὴς ᾠ πα

ῥυθμὸς 4/σημος χ M. M. = 138

ῥυθμὸς 6/σημος χ M. M. = 104

Ο Γιώρ γης ο (ν)ο Γιω ω ω ρ γη ης
ο Μα ρα θια νο ο ο ος νο ο ο ος (ν)ο
Γιω ωρ. γη ης ο ο Μα α ρα θια α νος
ει ναι αι ξε ε νο ος και α νυ πα αν
τρος (ν)ο τρος

᾽Ο Γιώργης ὁ Μαραθιανὸς ἔστιν ξένος καὶ ἀνύπαντρος.
Ὅπου φορεῖ τὰ τσάμικα, τὰ κεντιστὰ πουκάμισα.
Ὅλες ἢ νηὲς τὸν ἀγαποῦν καὶ ντρέπονται νὰ τοῦ τὸ εἰποῦν.
Τὸν ἀγαπᾷ μὲ ξανθὴ καὶ ντρέπεται νὰ τοῦ τὸ εἰπῇ.
Σὺν μὲ ἀγαπᾷ καὶ ντρέπεται, στὸ σπίτι μου γιὰ ἔρχεται.
Σύρε μανὰ μου πὲς τῆς το, χρυσὰ μουβέντιασέ τῆς το.
Καὶ πὲς τῆς νῶρθη τὸ πρῶτ νὰ πιοῦμε τὸν καφέ μαζύ.

2. Στὴν ἐπανάληψη δὲν θὰ τραγουδιθῇ τὸ μέτρο μὲ τὸν ἀριθ. 1, ἀλλὰ ἀμέσως τὸ μέτρο ἀριθ. 2 μὲ τὸν 6/σημο ρυθμό.

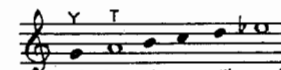
2. Μαραθιανὸς ἑκείνος ποὺ κατάγεται ἀπὸ τὸ Μαραθιά, χωριὸ τῆς Ναυπάκτου.

"Ο ΓΙΩΡΓΗΣ Ο ΜΑΡΑΘΙΑΝΟΣ"

ΧΟΡΟΣ ΔΙΠΛΟΣ - ΣΥΡΤΟΣ & ΤΣΑΜΙΚΟΣ

Βασιλική Θεοχάρη
Ροδοδάφνη Αιγιαλείας
1928

M. M. 138.
᾽Ο Γιώρ γης ὁ (ν)ο Γιώρ γης ὁ Μα ρα θια.
νός νός (ν)ο Γιώρ γης
ὁ Μα ρα θια νός εἶ ναι ξέ.
νός κί ᾽α νύ παν τρος (ν)ο τρος.

5/χορδὸ ἀπὸ τὴν κλίμα τοῦ Α' ἤχου μὲ τὴν 5^η βαθμ.
χαμηλωμένη. Σύνηδες ἰδίωμα πολλῶν τραγουδιῶν
ποὺ ἀνήκουν σ' αὐτὴ τὴν κλίμακα.

ΣΗΜ.—Τὸ Α' μέρος τοῦ τραγουδιοῦ, σ' ἄλλη παραλλαγή ποὺ ἔχω γράψει, ἔχει ρυθμὸ 7/σημο (7/8) καὶ χορεύεται Καλαματιανὸς χορὸς, καὶ ἀκολουθεῖ μετὰ ὁ Τσάμικος.

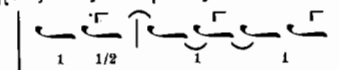
"ΣΗΜΕΡΑ ΓΑΜΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ,"

ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

*Ανδρ. Φερώνας
Βόβοδα Αιγιαλείας

*Ηχος ᾠ πα

*Ρυθμός 7/σημος Βος ἐπίτριτος

Ση με ρα γα (για μα αν α μαν) ση
με ρα γα μος γι ι νε ται ση με ρα
γα μος γι ι νε ται φα τε παι δια και
πι ι νε τε ση με ρα α γι
νουν ται αι ε ε να δυο κορ μα α κια
μπι στε ε με ε να

Σήμερα γάμος γίνεται, φάτε παιδιά και πίνετε.
Σήμερα γενόνται ένα, δυο κορμάκια μπιστεμένα.
Χαίρετ' ή νύφη κι' ό γαμπρός, ή πεθερά κι' ό πεθερός.
Κι' ό νουνός που στεφανώνει, δυο κορμάκια που ένώνει.
Χαίρεται κι' ό συμπέθερος του γάμου ό συνέταιρος.
Χαίρονται και τὰ κουνιάδια, δυο λεμόνια σέ μιὰ κλάρα.

1. *Ενῶ είναι πρώτος ήχος και θα έπρεπε νά καταλήγη στον πα, έν τούτοις καταλήγει εις τον γα Γι' αυτό και σημειώνω τή μαρτυρία.

"ΣΗΜΕΡΑ ΓΑΜΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ,"

ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΧΟΡΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

*Ανδρέας Φερώνας
Βόβοδα Αιγιαλείας

M. M. ~ 208.

Σή - με - ρα γά - (κι' α - μόν α - μόν) σή - με - ρα γά - μος
γί - νε - ται, σή - με - ρα γά - μος γί - νε - ται, φά -
τε, παι - δια, και πί - νε - τε, σή - με - ρα γε -
νόν - ται έ - να δυο κορ - μά - - κια μπι - στε - μέ - να.

Δυο 5/χορδα διατονικά του Α' ήχου με τή χαρακτηριστική
και μετέωρη τελική κατάληξη στην 5^η βαθμίδα Ντο αντί Λα.

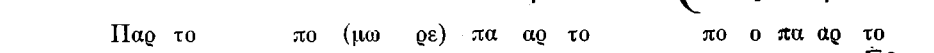
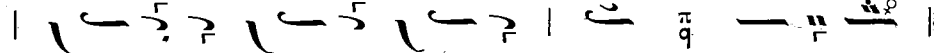
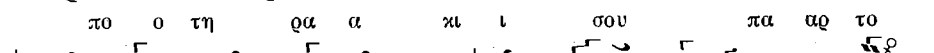
"ΠΑΡ' ΤΟ ΠΟΤΗΡΑΚΙ ΣΟΥ,"

ΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΠΟΥ ΓΛΕΝΤΟΥΝ

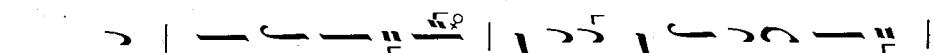
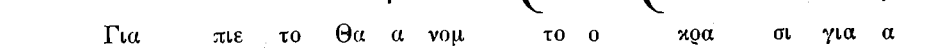
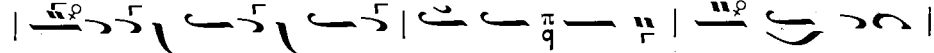
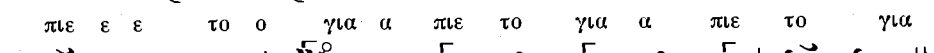

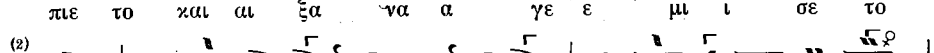
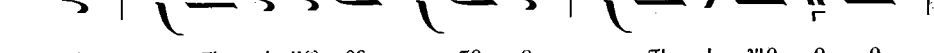
Ἀγγελῆς Βλάσης ἐτῶν 31
Βερίνον Πατρῶν 1938

Ἦχος ᾠ πα

Ῥυθμὸς 4/σημος χ M. M. $\text{♩} = 132$

 Παρ το πο (μω ρε) πα αρ το πο ο πα αρ το

 πο ο τη ρα α κι ι σου πα αρ το

 πο ο τη ρα α κι ι σου ου ου βα αλ το

 στα α χει λα α κι α σου

Δός του μιὰ νὰ πάη κάτω, γιὰ νὰ βρῇ ἡ κορφή τὸν πάτο.
Κι' εὔρετον τὸ γείτονά σου τὸ Θανάση' ποὺν κοντά σου.

 Για πε το θα α νομ το ο κρα σι για α

 πε ε ε το ο για α πε το για α πε το για

 πε το και αι ξα να α γε ε μι ι σε το

 το πι ι μω ρε το ο πι ι νιο ο ο

 θα α νο ος το ο κρα α σι το

 πι νει το ο πι ι νει ει και στα α λα α

 δε εν α α φι νει

Γιὰ πῆτο Θάνο μ' τὸ κρασί,
γιὰ πῆτο, γιὰ πῆτο, γιὰ πῆτο, γιὰ πῆτο,
καὶ ξαναγέμισέτο.

Τὸ πίνει ὁ Θάνος τὸ κρασί,
τὸ πίνει, τὸ πίνει, τὸ πίνει, τὸ πίνει.
καὶ στάλα δὲν ἀφίνει.

Ἰδὲς παραπλεύρως σημειώσεις.

"ΠΑΡ' ΤΟ ΠΟΤΗΡΑΚΙ ΣΟΥ,"

ΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΠΟΥ ΓΛΕΝΤΟΥΝ

Ἀγγελῆς Βλάσης ἐτῶν 31
Βερίνον Πατρῶν 1938

 Πάρ' τὸ πο (μω ρε) πάρ' τὸ πο - - παρ' τὸ

 πο - - τη:ρά - κι σου πάρ' τὸ πο - - τη:ρά - κι

 σου δάλ' τὸ στ'ά - - χει. λά - κι σου.

 Τὸ πί - μω ρε τὸ πί - - νειὸ θά - νος

 τὸ κρα - σί, τὸ πί - - νει, τὸ πί - - νει καὶ

 στά - λα δὲν ἀ - φί - - νει. Γιὰ πῆ - το θά - νομ'

 τὸ κρα - σί γιὰ πῆ - - το γιὰ πῆ - το γιὰ

 πῆ - το, γιὰ πῆ - το καὶ ξα - να - γέ - - μι - σέ - το.

 Ὁ χορδὸς ἀπὸ τὴν κλίμ. τοῦ Ἀ' ἤχου
 μέτῃ πεμπτῇ ἡλαττωμένη.

1. Τὸ τραγούδι ἐπαναλαμβάνεται πολλές φορές πάνω στὸ ξεφάντωμα τοῦ γλεντιοῦ, μέχρις ὅτου ὅλοι σχεδὸν οἱ καλεσμένοι στὸ τραπέζι τοῦ γάμου, πιοῦν γεμάνο τὸ ποτήρι μὲ τὸ κρασί ποὺ δίνει ὁ ἕνας στὸν ἄλλον, μὲ τὴ σειρά ὅπως κάθονται. Κάθε φορὰ ποὺ λέγεται τὸ τραγούδι, ἀλλάζει καὶ τὸ ὄνομα.

2. Παραλλαγή στὰ «τραγούδια τῆς Ρούμελης» κ. Μ. Μερλιέ σελ. 90, «Τὸ πίνει Ἀλκί - δας τὸ κρασί».

* Τοὺς δύο ὑπόλοιπους στίχους ἴδὲς στὴν ἀπέναντι σελίδα.

